PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

PP 559 (linije)

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLII. št. 281 (12.606)

Trst, petek, 28. novembra 1985

OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.132
66001 KOPER
8554 AA 60100200

Podtajnik Spini bo obravnaval problematiko naše manjšine

SANDOR TENCE

RIM — Novoimenovani podtajnik za notranje zadeve, socialist Valdo Spini, bo zastopal vlado v delovnem odboru, ki je zadolžen za obravnavo zakonskih predlogov za zaščito slovenske manjšine in torej tudi v senatni komisiji za ustavna vprašanja, ki je pristojna za to problematiko. Kot smo izvedeli, je bil Spini imenovan na priporočilo predsedstva vlade, posebno podtajnika Amata, ki se je v senatu, sredi oktobra, obvezal, da bo vlada imenovala svojega zastopnika v odboru, ki ga vodi socialistični senator Renato Garibaldi. Podtajnik Amato, ki je najožji Craxijev sodelavec v kabinetu, je torej držal obljubo, čeprav je praktično nemogoče, da bo Garibaldijeva komisija podala prvi obračun dela pred božičnimi počitnicami, kot se je na avdiciji v komisiji obvezal vladni predstavnik.

Delovni odbor je res začel z delom, a se je v zadnjem mesecu, tudi zaradi nekaterih tehničnih težav in ovir, sestal le dvakrat, zato je pričakovati, da bo Garibaldi podal prvi obračun dela v komisiji za ustavna vprašanja približno sredi januarja. To tudi zato, ker bo senat decembra obravnaval izključno finančni zakon in državni proračun.

Valdo Spini je star 40 let in je po rodu iz Firenc. Izhaja iz znane toskanske družine razumnikov in kulturni

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Italijanska in jugoslovanska delegacija bi se morali sestati vč[illegible]ci

Odpovedana seja mešane komisije za izvajanje videmskega sporazuma

Sklep o odložitvi »za nedoločen čas« je sporočil opolnomočeni minister Casilli d'Aragona

GORICA — **Seja mešane italijansko-jugoslovanske komisije za izvajanje videmskega sporazuma, ki je bila napovedana v Gorici, je bila nepričakovano odpovedana. Vodja italijanske delegacije, opolnomočeni minister Casili D'Aragona je namreč včeraj zjutraj, po pogovoru z zunanjim ministrstvom, sporočil jugoslovanski strani, da je srečanje treba odložiti na kasnejši, nedoločen datum.**

Gorica postaja, kot kaže, prizorišče odpovedovanja skupnih, italijansko-jugoslovanskih pobud. Po odpovedi Trubarjeve razstave, so včeraj odpovedali tudi predstavitev programa o skupnem turističnem sodelovanju GO-GO, za katerega sta dala pobudo Medobčinska gospodarska zbornica za severno primorsko območje v Novi Gorici in Turistična letoviščarska ustanova v Gorici. Predstavitev je bila napovedana za 3. december, udeležiti bi se je pa morala deželni odbornik za turizem Carlo Vespasiano in predsednica republiškega komiteja za turizem in gostinstvo SRS Bogomila Mitič. Vse kaže, da je predstavitev odpovedala goriška Turistična ustanova.

NA 8. STRANI

Termometer dogajanj

VOJMIR TAVČAR

Če bi lahko merili temperaturo v italijansko-jugoslovanskih odnosih, na kateri stopinji bi se ustavil živosrebrni stolpec? To je vprašanje, ki si ga v teh dneh postavljajo vsi, v največji meri pa ljudje ob meji, saj so ravno oni življenjsko zainteresirani za te odnose in so s svojim vsakodnevnim delom pomagali stkati tisto mrežo vezi (gospodarskih, kulturnih, družinskih, čisto človeških), ki je, ob politični volji obeh držav, znatno prispevala k temu, da je meja med Italijo in Jugoslavijo postala najbolj odprta v Evropi. Navzlic raznim težavam in problemom, ki se normalno pojavljajo v življenju, je barometer teh odnosov doslej vselej kazal »lepo vreme« in izglede za še boljše, ob tragičnem incidentu pred istrsko obalo pa se kazalec postopno spušča bolj nizko.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Sprejem na konzulatu SFRJ

Včeraj opoldne je bil v prostorih generalnega konzulata SFRJ v Trstu tradicionalni sprejem ob dnevu republike, katerega se je udeležilo veliko število predstavnikov italijanske in slovenske družbene stvarnosti. Prisotni so bili najvišji krajevni predstavniki državnih oblasti (na sliki gen. konzul Jakomin z vladnim komisarjem De Felicejem) in predstavniki manjšine, opazna pa je bila odsotnost uradnih predstavnikov Dežele ter tržaške in goriške občine in pokrajine.

NA 5. STRANI

Piemontsko upravno sodišče prekinilo gradnjo JE Trino

TURIN — Deželno upravno sodišče (TAR) Piemonta je začasno ukinil veljavo deželnega odloka z dne 4. januarja 1985, po katerem so v kraju Trino Vercellese začeli z gradnjo jedrske elektrarne. Černobilska nesreča je že znatno zaustavila delo na gradbišču, v pričakovanju, da se bo TAR dokončno izrazil o prizivu, ki so ga proti jedrski centrali vložile ekološke organizacije, kmetijske ustanove in občine, ki mejijo na območje Trino, sedaj pa bodo gradbišče celo zaprli.

Gre za pogumno potezo Deželnega upravnega sodišče, ki je tako onemogočilo, da bi, v pričakovanju dokončne razsodbe, gradbena dela za jedrsko elektrarno prizadejala naravi nepopravljivo škodo. Odvetnik Vincenzo Enrichens, ki predstavlja ekološke organizacije je objasnil, da je njihov priziv na TAR narekovalo predvsem prepričanje, da Dežela ni imela pravice izbire lokacije tako spornega objetka, ne da bi predhodno vprašala zainteresirane občine za mnenje. Dežela Piemont, v pričakovanju rezultatov vsedržavne konference o energiji, se ni uprla zaprtju gradbišča.

Pokrajinski svet obsodil incident ob istrski obali

TRST — Tudi tržaški pokrajinski svet je sinoči soglasno izglasoval resolucijo o tragičnem incidentu ob istrski obali, v katerem je 19. t. m. izgubil življenje gradeški ribič Bruno Zerbin, dobesedno enako tisti, ki sta jo že bila sprejela deželni svet in tudi tržaški občinski svet. Resolucija, ki so jo podpisali zastopniki svetovalskih skupin LpT, KD, KPI, PSI, MSI, PRI, SSk, PSDI, Mestne liste in Neodvisne levice v bistvu obsoja streljanje, ki je povzročilo smrt ribiča kot nezdružljivo s prijateljstvom med državama in Osimskimi sporazumi, zahteva kaznovanje krivcev in obvezuje pokrajinski odbor, da tolmači ta stališča pristojnim oblastem in da zahteva nujno ureditev vprašanja ribolova v Tržaškem zalivu.

Razpravo je uvedla izjava predsednika Locchija, v kateri je ob sicer ostri obsodbi incidenta, v zaključkih izrazil potrebo, da tudi krajevne uprave prispevajo k ustvarjanju pogojev za obnavljanje odnosov med stvarnostmi ob meji in med obema državama, da se obnovi vzdušje sožitja, ki si ga prebivalstvo želi.

Tajnoobveščevalna služba CIA je bila z vsem seznanjena

Iranska afera povzroča vse večje težave Reaganu

WASHINGTON — Amerika z zaprepadenostjo ugotavlja, da so razsežnosti tako imenovane »Iranian-Contras-Connection« hujše, kot to skuša prikazati Reaganova administracija. Glavni krivec, ali bolje rečeno grešni kozel, podpolkovnik North je namreč kar 36 ur pred izbruhom afere uničil vso dokumentacijo v svojem uradu. Los Angeles Time pri navajanju te vesti poudarja, da je North v bistvu uničil vse dokaze, ki bi lahko ogrožali vidne predstavnike washingtonske administracije.

Demokratski senator John Kerry je ob takih zapletih omenil prijateljstvo med Reaganom in pravosodnim ministrom Meesejem. Preiskava pravosodnega ministrstva ima torej isti učinek, »kot da bi kurnik stražila lisica«. Reagan je seveda včeraj popravil to pomanjkljivost in je naknadno preiskavo poveril trem modrim bivšemu senatorju Johnu Towerju, bivšim svetovalcem v prejšnjih administracijah Edmundu Muskieju in Brentu Scrowcroftu, ki uživajo ugled med ameriškimi politiki in časnikarji. Vseeno pa to ni zadovoljilo Kongresa. Predvsem demokrati zahtevajo imenovanje posebnega javnega tožilca, ker je »pravno nesprejemljivo, da administracija sama raziskuje svoje napake«. Nič čudnega torej, da kar 44 odstotkov Američanov ne verjame več svojemu predsedniku in da ga podpira le pičla manjšina 18 odstotkov.

Na dan pa prihajajo še druga ozadja celotne afere, vključno s trditvami, da so del izkupička od prodaje orožja nakazali afganistanskim upornikom. Washington Post pa omenja, da je šef kabineta Bele hiše Donald Regan javno navajal, kako je seznanjen tudi z najmanjšimi podrobnostmi ameriške zunanje politike. Časopis tudi počrtuje, kako podpredsednik Bush osebno pozna vse salvadorske posrednike ameriške pomoči nikaragovskim contrasom. Za sedaj nihče izrecno ne obtožuje posameznih članov administracije. Eden od najbolj vplivnih demokratov senator Edward Kennedy je celo izjavil, »da bi bilo v tem trenutku zelo nevarno tako za ZDA kot za demokratsko stranko, če bi na predsednika Reagana začeli splošni napad, ker bi to zelo škodovalo tako ameriški politiki kot tudi sposobnosti predsednika Reagana, da opravlja predsedniške dožnosti«.

To seveda še ne pomeni, da so demokrati zakopali bojno sekiro, po vsem sodeč čakajo na nadaljnji razplet dogodkov. Na dan prihajajo namreč dokazi, da je bila CIA o tajnih pošiljkah orožja Iranu dobro obveščena, saj je Beli hiši v bistvu odstopila že obstoječe kanale. CIA je namreč Iranu pošiljala orožje še preden se je Reagan vpletel v to umazano kupčijo.

Take vesti potrjujejo tudi izraelski viri, kjer so besni na ameriškega pravosodnega ministra, ki jih je spravil v tako godljo. Na vse pretege se trudijo, da bi omilili nastalo škodo, a jim to gre bolj slabo od rok. Vse od izbruha iraško-iranske vojne je namreč Izrael po skritih kanalih dobavljal orožje Iranu.

V Teheranu seveda modro molčijo, predsednik Rafsandžani je le navedel, da jim je uspelo zanetiti notranji spor v ZDA, in da sedaj vračajo Ameriki, kar so Američani delali v Iranu do islamske revolucije.

Iranci nad »bogoskrunskim« skečem o Reaganovi prodaji orožja Homeiniju

Oddaja Fantastico sprožila diplomatsko afero

RIM — »Fantastico« je televizijska oddaja, za katero so v Italiji delno prikrojili pomen besede »contenitore«. Fantastico je namreč velika košara iz katere neutrudni, večnoenaki in vedno prisotni Pippo Baudo, vsako soboto zvečer vleče na dan vzorce italijanskega razvedrila. Sodeč po vsebini oddaje se Italijani navdušujejo za mlade začetnike in kajpak za natečaj Standa, za tistih morebitnih bajnih 30 minut plenjenja po veletrgovini, za kuhinjsko opremo, za milijarde lir vredno loterijo.

V tej košari, v kateri se vsak teden pojavi tudi italijanski ali tuji pevec v duhu avtopromocije, ki ji je še pred tednom načela dno rezka Grillova satira na račun socialistov, imajo svoj stalni kotiček trije komiki-kabaretniki Tullio Solenghi, Anna Marchesini in Massimo Lopez. Marsikdaj so Fantastico, Baudo, baletniki in dame v Standa-frotirkah znosni prav zaradi osvežujočih in pikrih skečev trojice Solenghi-Marchesini-Lopez.

Njihovo prikazovanje in smešenje italijanskih in zunanjih političnih dogajanj ni grobo pač pa briljantno in, resnici na ljubo, vse prej kot žaljivo, skratka ne kalijo Baudu spokojnega spanja, kot je to uspelo bradatemu Grillu. Pa so kljub temu tako Solenghi-Marchesini-Lopez kot Baudo in RAI v središču mednarodne afere, ki ni od muh. Kvečjem gre za muho iz katere so naredili slona.

Prejšnjo soboto so se Fantasticovi kabaretniki lotili dokaj aktualne teme: Reaganove »razprodaje« orožja Iranu. V skeču sta se srečala Reagan in imam Homeini, ki je na vozičku pripeljal na zmenek tudi nadebudno in v šador ogrnjeno mamo. Kot bi se odpravljali na vaški sejem, so si vsi trije privoščili kavico, nakar je ameriški predsednik izjavil, da je imel v Beli hiši kupe starega orožja, ki mu je bil v napoto in se ga je hotel znebiti, pa sta mu Homeinijeva odgovorila, da jima je podtaknil pokvarjeno in staro orožje. Skeč so končali s petjem znanega motiva »Tu vo' far l'americano...«

Pa je kot strela z jasnega udarila novica, da so Iranci od imama Homeinija do zadnje vzgojiteljice v rimski iranski šoli na smrt zamerili tercetu Solenghi-Marchesini-Lopez, verjetno tudi Baudu, gotovo državni televizijski mreži in celo vladi. Zaradi »očitnega bogoskrunstva in žalitve« so zato najprej odpoklicali iranskega veleposlanika v Rimu, nato pa so iz Irana izgnali tri italijanske diplomate. Novi direktor RAI Manca se je kajpak opravičil vsem Irancem, dlakocepci se sprašujejo, kako to, da je Homeini spregledal Reaganovo karikaturo; minister Andreotti pa je izjavil, da se vlada ne vmešava v televizijske zadeve tudi če si ta privošči njenega predsednika. Grillo docet.

Bančniki niso preklicali stavk

RIM — Sindikalni predstavniki italijanskih bančnih uslužbencev (FABI, FALCRI, FISAC-CISL, FIBA-CISL in UIL-UIB) so na včerajšnji tiskovni konferenci izjavili, da ne bodo preklicali že najavljenih verižnih stavk kategorije.

Bančni uslužbenci bodo prvih 16 ur stavke za obnovo delovne pogodbe začeli že danes, nadaljevali pa jo bodo do začetka decembra. Nadaljnje protestne akcije in stavke bodo trajale do konca leta. Prvi val verižnih stavk bančnih uslužbencev, ki sovpadajo s končim terminom plačevanja samoobdavčitve in izplačevanja novembrskih plač, je v nekaterih deželah že povzročil vrsto nevšečnosti, medtem ko se kopičijo zamude v sprotnem opravljanju bančnih operacij. Predstavniki sindikalnih organizacij so sicer izjavili, da bodo šli na neprekinjena pogajanja in tako v čimkrajšem času prenehali s stavkami.

Glede osumljene tekme Triestina - Empoli

Športno sodstvo uvedlo preiskavo

□ □ □

Smučanje: danes v Sestrieresu

Med favoriti tudi Italijani in Jugoslovani

NA 10. STRANI

• Termometer dogajanj

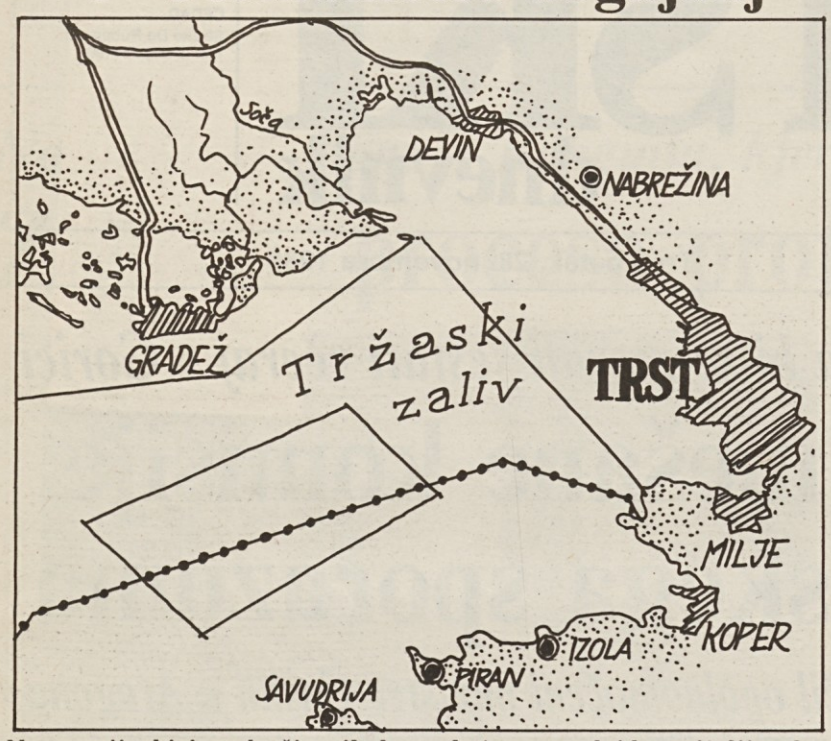

Na gornji skici področje ribolova, kot ga predvideva italijansko-jugoslovanski sporazum, ki ni bil še ratificiran

Je pristal na »oblačnem«? Se spušča še niže proti »slabemu vremenu«?

Na vprašanje je težko odgovoriti, saj je stanje spremenljivo, novice se kopičijo in tudi začasen obračun je dejansko zelo tvegan. Gotovo je samo dejstvo, da barometer ne kaže več tako lepega vremena in visokega pritiska kot v prejšnjih dneh, pa čeprav je precej naporov, da bi ga obdržali na zelo sprejemljivi ravni.

V Ljubljani zato, kot je nakazala predsednica komiteja za mednarodne odnose Cvetka Selšek, so pozitivno ocenili zadržanje italijanskega zunanjega ministra Andreottija in stališča, ki jih je zavzel v razgovorih z jugoslovanskim veleposlanikom Skataretikom. V njegovi politiki so videli tvorni pristop k reševanju težav. Prav tako je pozitivna ocena dela vladnega komisarja v Trstu De Feliceja.

Seveda v Ljubljani obžalujejo, da je prišlo do tako hudega incidenta in menijo, da ne bi smelo priti do uporabe orožja. Ob tem pa ugotavljajo, da gradeški ribiči kar načrtno kršijo jugoslovansko mejo, v primerih ladij Airone in Aurora pa je tudi dokaj jasno, da se nista nameravali ustaviti in se odzvati na opozorilne signale patrolnega čolna. Miličniki pa so preverjali, kot to delajo redno, ali so ribiči imeli dovolilnice za lov v jugoslovanskih vodah.

Vsekakor pa so bili takoj po krvavem incidentu miličniki, ki so bili vpleteni vanj, umaknjeni iz obmejne službe in dodeljeni drugačnim obveznostim, da bi sodna preiskava lahko potekala povsem nemoteno. In sploh velja načelo, da morajo preiskovalci nemoteno ugotavljati, kaj se je dejansko zgodilo in morebitne odgovornosti v tej zvezi.

Manj ugodno so v Ljubljani sprejeli stališča predsednika deželnega odbora Furlanije-Julijske krajine Adriana Biasuttija. Predvsem jih je zbodlo dejstvo, da je Biasutti zahteval pregled vseh inštrumentov, ki urejujejo odnose na meji, že zlasti pa pregled osimskih sporazumov. Pri tem pripominjajo tudi, da je bil videmski sporazum noveliran lani in da osimski sporazumi, ob gospodarskih problemih, urejujejo predvsem vprašanje meje.

Prav tako je Ljubljano znatno začudila reakcija Gorice, predvsem pa odpoved razstave o protestantizmu na Slovenskem v XVI. stoletju. Tako ostra reakcija je tem bolj nerazumljiva zaradi tesnih vezi, ki so se tem času stkale med Gorico in Novo Gorico.

Posebno poglavje je problem ribolova v Tržaškem zalivu. Kot je znano sta državi dosegli sporazum leta 1983, nista ga pa ratificirali. Z jugoslovanske strani so bili nekateri zadržki glede grafije imen, kaže pa, da sta v tem pogledu državi naredili važen korak naprej. Na italijanski strani pa je sporazum odobril senat, medtem ko se je zataknilo v poslanski zbornici. V komisiji, ki je razpravljala o tem vprašanju je najprej demokrščanski poslanec Rebulla načel problem osimskih cest, se pravi avtocestnih povezav Sežane in Nove Gorice z Razdrtim, nato pa so obravnavo odložili na predlog demokrščanskega poslanca Sergia Colonija. "Poslanec Sergio Coloni — piše v zapisniku seje — ugotavlja, da je Jugoslavija uporabila v drugačne namene sredstva, ki jih je dobila od EGS, in ne za gradnjo cest, ki zanimajo Italijo. Zato bi bilo primerno odložiti preučevanje sporazuma, da bi vlada imela priložnost, da da večja jamstva glede izpolnjevanja obveznosti s strani Jugoslavije.

Ob soglasju vladnega predstavnika, komisija odloži razpravo o zakonskem osnutku.«

To je povzetek panorame dogodkov in stališč, ki dopolnjuje mozaik, o katerem smo v prejšnjih dneh obširno poročali. Očitno je, da sta se zlasti v Italiji izoblikovala dva tabora: eden teži k zaostrovanju, drugi pa si prizadeva, da se z dialogom premostijo težave, ki so nastale po krvavem incidentu. Naravno je, da se ljudje, ki živijo ob meji, zavzemajo za čimprejšnjo premostitev težav, predvsem pa za rešitev vseh odprtih vprašanj iz osimskih dogovorov, saj je to edina pot, ki lahko odpravi nesoglasja, utrdi sožitje in sodelovanje. Predvsem pa ljudje ob meji ne morejo soglašati z odpovedovanjem pobud, ki bi lahko s svojo kulturno in človeško vsebino v tem težkem trenutku prispevale k razumevanju, k strpnosti in k osamljanju nacionalistično obarvanih sil.

VOJMIR TAVČAR

• Podtajnik Spini bo obravnaval

NADALJEVANJE S 1. STRANI

kov, po poklicu pa je univerzitetni profesor, ki se je trenutno, kot sam pravi, posvetil politiki. Je eden vidnih voditeljev socialistične levice in eden tesnih sodelavcev ministra za prevoze Signorileja, ki je po smrti zgodovinskega voditelja levice Riccarda Lombardija postal neke vrste načelnik, oziroma koordinator te notranje komponente. Spini je bil nekaj let podtajnik PSI in to funkcijo delil z nekdanjim Craxijevim delfinom Martellijem. Po kongresu stranke v Veroni pa je vodil komisijo za mednarodne odnose v okviru socialističnega vodstva. Podtajništvo za notranje zadeve je njegova prva vladna funkcija. V tem resorju je nadomestil nedavno umrlega strankinega somišljenika Paola Barsacchija. Spini se je baje do zadnjega otepal te vladne dolžnosti, na Craxijev pritisk pa je vendarle postal eden od namestnikov notranjega ministra Scalfara.

O položaju Slovencev v Italiji je medtem včeraj tekla beseda v medparlamentarni komisiji za deželna vprašanja. Komisija, ki ji predseduje komunistični senator Armando Cossutta, je na osnovi številnih obiskov, avdicij in srečanj (med drugim se je sestala tudi z enotno delegacijo Slovencev v Italiji), pripravila obširno poročilo o vseh odprtih vprašanjih, s katerimi se dnevno soočajo dežele s posebnim statutom.

V poročilu, ki ga bodo objavili v kratkem, je govor tudi o narodnih in jezikovnih manjšinah v Italiji, torej tudi o naši narodnostni skupnosti, za kar se je v prvi osebi prizadevala članica komisije, komunistična senatorka Gerbčeva. Na zasedanju komisije je sodeloval tudi minister za odnose z deželami Vizzini, ki je včeraj med drugim podčrtal, »da je vlada končno pripravljena na parlamentarno razpravo o Slovencih, čeprav še ni dosegla notranjega političnega sporazuma v zvezi z umestnostjo predložitve svojega zakonskega osnutka«.

SANDOR TENCE

Tržaška vojaka žrtvi nesreče pri Pordenonu

PORDENON — Pred letalskim oporiščem v Campoformidu je limuzina znamke Alfa Romeo s pordenonsko registracijo predsinočnjim podrla tri mlade pripadnike letalskih sil, ko so prečkali državno cesto. To so 21-letni Marjan Pertot in 22-letni Silvio Santon iz Trsta ter 19-letni Renzo Crovato iz Buie.

Najhuje je bil ranjen Pertot, ki leži v bolnišnici s pridržano prognozo zaradi številnih težkih poškodb. Santon se bo moral zdraviti tri mesece zaradi zlomov na obeh nogah in desni roki, medtem ko bo Crovato okreval v samih šestih dneh, saj je zadobil le nekaj lažjih udarcev. Na kraj nesreče so prišli karabinjerji, ki raziskujejo njene vzroke.

Vladna zgradba se maje, nihče pa se je ne upa podreti

KPI za demokratično alternativo brez KD ali za veliko koalicijo

RIM — V vladni večini vre. Pravzaprav je slišati »disociacijsko prasketanje«, kot je rekel Craxi, ko se je včeraj zjutraj udeležil seje strankinega vodstva. Govoril je o prasketanju pa tudi o napetosti v večini. »Priznavam, da si ne želim vskočiti v nekatere od polemik, ki se začenjajo, zato tega ne bom storil, čeprav bi me kaj takšnega mikalo!« je izjavil predsednik vlade. Toda brž zatem je tudi sam prilil olja polemiki: govoreč o marčni »štafeti« je dejal, da se bo PSI držala sprejetih obvez, »toda pod pogojem, da bo cesta prehodna«. To je tako kot z igriščem: če ni uporabno, se tekma še začeti ne more...Igrišče zaenkrat res ni v najboljšem stanju: KD (načelnik njene senatne skupine Mancino) napada Martellija; liberalci kritizirajo PRI pa tudi PSI in KD; Spadolini pa ima v zobeh skoraj vse, kot se mu zadnje čase vse pogosteje dogaja.

V intervjuju za Canale 5, ki ga bodo predvajali v nedeljo, je tajnik PRI izjavil, da »ni moč oblikovati neke vlade brez korenite revizije programov in metod. Stranka se ne čuti dolžna spoštovati lanske julijske dogovore celih 22 mesecev, ko pa niso bili uresničeni v prvih šestih. Dokler ne bo jasno, če sploh obstaja kakšna večina, ne bo PRI imel nobene obveznosti več do štafete«. To pa ne pomeni nujno, da bo stranka čakala do marca: »Vsakdo naj si to tolmači, kot ve in zna«, je dodal Spadolini s pripombo, da so republikanci postavili političen problem, kajti zanje se zgradba ruši.

Podobno menijo liberalci. Altissimo je pozval k razčiščenju znotraj večine in priložnost za to utegne biti bližnja razprava v parlamentu. Tudi on je polemiziral na levo in desno: najprej je zavrnil obtožbo, da hoče PLI predčasne volitve (odgovor demokristjanom), in obtožil Spadolinija, da izgublja glavo (»perde le staffe«) zaradi štafete, potem pa je šel pojasnjevat svoje stališče Craxiju. Ob vsem tem KD strelja na PSI, toda ne na Craxija, ampak na podtajnika Martellija zaradi njegovih kritik na rovaš Falcuccijeve, oziroma, ker se ni zgledoval po Craxiju, ki je ministrici izrazil solidarnost.

Večina je hudo razmajana, nihče pa ji noče zadati usodnega udarca, ker bi ga obtožili špekulacije s predčasnimi volitvami. Toda kriza je tu in njeno formalno potrditev glasno zahteva KPI: ko bo kriza izbruhnila, bodo komunisti iznesli svoje predloge. Natta računa z demokratično alternativo, a brez KD, ki pa lahko pride v poštev za »veliko koalicijo«. Novost torej, ki spominja na Ingraovo tezo o »ustavodajni vladi«.

G. R.

Amerika izbrala črnca

Edward Perkins je prvi temnopolti veleposlanik, ki bo predstavljal ameriško diplomacijo v Južni Afriki (Telefoto AP)

Proslavimo

2 milijona prodanih avtomobilov Uno

NAJBOLJ ISKAN AVTOMOBIL V ITALIJI . . . POSKUSI GA TUDI TI!

Ob tej priložnosti je v tržaških podružnicah in poslovalnici Fiata

VAŠ STARI AVTOMOBIL VEČ VREDEN

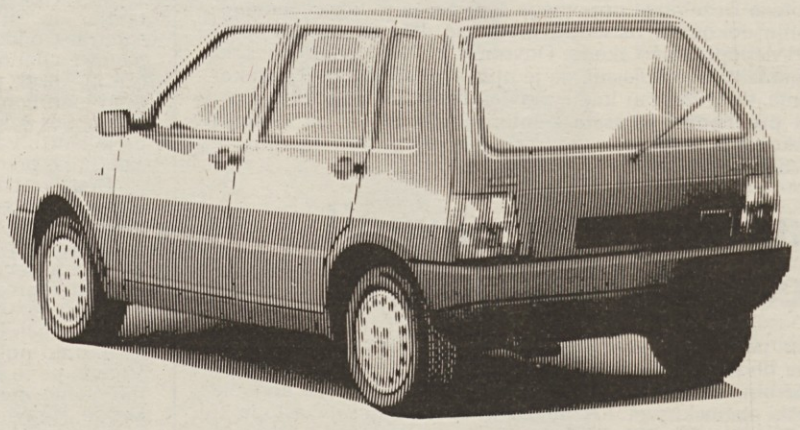

14 modelov
3 in 5 vrat; z
dizelskimi in bencinskimi motorji
Od 7.380.000* lir dalje

* plus IVA in postavitev na cesto

ANTONIO GRANDI s.p.a. - Ul. Flavia 120 - Tel.: 040/281166
PLAHUTA G. & C. s.n.c. - Ul. Flavia 104 - Tel.: 040/827231
TRIESTE AUTOMOBILI s.r.l. - Ul. dei Giacinti 2 - Tel.: 040/411950
POSLOVALNICA FIAT - Ul. Campo Marzio 18 - Tel.: 040/723094

FIAT

Dramatična obmejna incidenta pred koprskim sodiščem

Težko, a poglobljeno iskanje resnice

KOPER — Koprska enota temeljnega sodišča se je svojega dela v zvezi z obmejnima incidentoma, v katera sta bila vpletena gradeška ribiška čolna Airone in Aurora, lotila z veliko odgovornostjo in prav pikolovsko natančnostjo. Tudi italijanski generalni konzul v Kopru Scauso je v intervjuju z nami pozitivno ocenil korektnost preiskave, ki jo je takoj po tragični smrti ribiča Zerbina vodil preiskovalni sodnik Velkaverh. Odvetnik, ki ga je imenoval konzulat, je prisostvoval zaslišanjem ribičev in miličnikov, konzula so sproti obveščali o novostih, sam je osebno prisostvoval obukciji trupla. Velkaverh je bil do upravičeno povečanega zanimanja novinarjev nadvse odprt, saj ni, z izgovorom preiskovalne tajnosti, komodno prekinil stikov z nami, kot to radi delajo tržaški preiskovalci ob kočljivih primerih. Tudi sodna obravnava proti poveljniku Aironeja Niccoloju Lugnanu se je odvijala v zavzetosti predsednika senata Borisa Sušca, da bi sodišče čimbolj objektivno ugotavljalo resnični potek dogodkov. Na zahtevo Lugnanovega branilca, Koprčana Karla Marsela, je sprejel zahtevo po imenovanju drugega izvedenca, ker je branilec postavil sum, da prvi ni objektiven, v kolikor je sodeloval pri predhodnih postopkih. Sušec je obravnavo preložil in pri tem poudaril, da mora proces potekati brez senc, čimbolj objektivno. Mislimo, da je te značilnosti koprskega sodišča treba podčrtati, kajti v Trstu smo zadnje dni slišali več mnenj, češ da od jugoslovanskega sodstva ni pričakovati resnice, ker »bo vse dokaze itakpotvorilo ...«

Običajno se koprsko sodišče ne ukvarja s podobnimi primeri, ker se je doslej dogajalo, da so se italijanske ribiške ladje, ko so jih miličniki zasačili v jugoslovanskih vodah, na povelje ustavile, prekršek pa je obravnaval sodnik za prekrške, tako da je naložil denarno kazen okrog 130 tisoč lir. »Proces proti poveljniku Aironeja je posebno kočljiv, ker je nad njim senca tragične smrti Bruna Zerbina. Vemo, da ima javnost uperjene oči v naše delo, prav zato pa vodimo obravnavo čimbolj poglobljeno in korektno«, nam je potrdil Boris Sušec. Njegovo delo ni lahko, kajti kot smo se sami prepričali na procesu, so si izjave miličnikov in ribičev diametralno nasprotne. Ribiči priznavajo, da so ribarili v jugoslovanskih vodah, niso se ustavili, ker so se prestrašili naperjenega orožja, zanikajo pa, da bi načrtno trčili v patrolni čoln. Miličniki so si edini: pri prvem poskusu zaustavljanja, ko so se s čolnom postavili prednje, je Airone plul direktno proti njim, nekaj minut kasneje, ko sta plovili vozili vštric, pa je Airone nenadoma in načrtno ostro zavil proti čolnu, ki zaradi iznenadenja ni mogel preprečiti trčenja. Resnico naj ugotovi sodišče in to tako, da ne bo ostalo dvomov, oziroma naj eventualno upošteva tudi pri končni razsodbi. Tragični dogodki so vsekakor pustili pri soudeležencih neizbrisne posledice. Posadka patrolnega čolna, ki je streljala na Auroro, je bila po dogodku globoko pretresena; ribiči, ki so prišli v Koper na razpravo, pa tragični in nemočni, živa priča težkih pogojev ribiškega dela.

NADJA FILIPČIČ

Spomenik v spomin R. Seražina

SEŽANA — Skupščina občine Sežana in krajevna skupnost Tomaj vabita na proslavo z odkritjem spominskega obeležja v Križu, ki bo danes ob 15.30 uri. Spomenik je postavljen v spomin na Roberta Seražina, predvojnega komunista, španskega borca in prvoborca NOVJ.

V kulturnem programu bodo sodelovali učenci osnovne šole Dutovlje in pevski zbor iz Ponikev. Prireditelji proslave vabijo borce z obeh strani meje, da se udeležijo slovesnega odkritja spomenika.

Srečanje duhovnikov v Čedadu

ČEDAD — Kot smo že pisali, se je v sredo srečala na sedežu KD Ivan Trinko iz Čedada skupina dvajsetih duhovnikov, ki se je pogovarjala o problematiki slovenske manjšine, o odnosu Cerkve do tega vprašanja in o delu za sožitje.

Srečanje je priredil TO SKGZ za videmsko pokrajino, vabilu pa so se odzvali slovenski duhovniki iz videmske pokrajine, nekateri furlanski duhovniki in duhovniki iz Slovenije, ki delujejo v obmejnih krajih.

Na sliki vidimo duhovnike med razgovorom na sedežu društva Ivan Trinko.

Prireditve v Idriji ob dnevu republike

IDRIJA — V tednu pred dnevom republike se v Idriji vrstijo številne prireditve. V ponedeljek, 24. novembra, je mestni muzej Idrija v Galeriji pripravil razstavo na temo »Celotna grafična podoba Idrije«, katere avtor je arhitekt Hedvika Petrič. Obiskovalci si bodo zanimivo razstavo lahko ogledali do začetka decembra letos.

V torek, 25. novembra, je bilo v novi osnovni šoli v Idriji, v okviru muzejskih večerov, ki jih že tretje leto pripravljajo delavci mestnega muzeja Idrija pod pokroviteljstvom delovne organizacije Kolektor Idrija, predavanje na temo »Gospodarjenje z idrijskimi gozdovi skozi stoletja«. Predaval je gozdarski strokovnjak iz Idrije dr. Franjo Kordiš, ki je sinoči v prostorih mestne knjižnice v Idriji predstavil svojo novo knjigo, ki ima enak naslov kot predavanje. Ob tej priložnosti so predstavili tudi nov zbornik »Idrijski razgledi«, ki je v celoti posvečen vsebini lanskega ciklusa predavanj »muzejskih večerov«.

SILVO KOVAČ

Petintrideset let hotelov Triglav

KOPER — Okrog 160-članski kolektiv hotelov Triglav (TOZD v TOP Portorož) te dni proslavlja 35-letnico delovanja. Petintrideset let vzponov in padcev v poslovanju tega kolektiva je bilo pestrih, hotel Triglav pa Kopru še vedno daje poseben pečat.

»Ne glede na živahno, raznoliko preteklost, moramo še vedno priznati, da hotel Triglav in hoteli Triglav kot OZD Kopru nekaj pomenijo. Mesto hotel potrebuje, čeprav bi bila iluzija misliti na hotel za stacionarne goste, turiste, ki bi se pri nas zadržali dalj časa. Tega se zavedamo in smo pri naših razvojnih načrtih realisti«, pravi Franc Ohnjec, direktor hotelov Triglav in dodaja, da je nujno upoštevati, da je povprečni čas bivanja gostov v hotelu Triglav le 1,9 dni, ob tem pa se zavedati dejstva, da je izkoriščenost zmogljivosti kar 81,4 odstotna (podatek za prvih devet mesecev letos). Prehodnim gostom bodo tudi v bodoče namenili precej pozornosti, načrti za to srednjeročno obdobje pa so realni, saj v okviru hotela v mestu predvidevajo povečanje zmogljivosti za 70 do 80 ležišč (dograditev nadstropja nad starim delom Triglava, kjer imajo zdaj upravne prostore), ureditev novega vhoda v hotel, razširitev ponudbe slaščičarne, posebej zanimivo pa je, da Triglav oziroma TOP Portorož kani sodelovati tudi pri urejanju Hrastovelj kot zgodovinskega spomenika, saj imajo za to poseben interes, ker imajo na poti v Hrastovlje zanimiv, a še vedno premalo izkoriščen objekt - Motel Rižana. Najpomembnejše naložbe, ki naj bi jih pričeli uresničevati v letu 1988 ali 1989, bodo Triglav (po cenah decembra lani) stale okrog 600 milijonov dinarjev.

Letos so v Tozdu Hoteli Triglav obnovili objekte v Žusterni, uredili vrt v Rižani, toaletne prostore v Rižani in Žusterni, pojutrišnjem bodo spet odprli vrata prenovljene »Kristalne dvorane« hotela v Kopru, januarja prihodnje leto pa naj bi začeli tudi z obnovo snack bara v Žusterni.

DUŠAN GRČA

TRIMAC S.r.l.
IMPORT - EXPORT
Strojna oprema za lesno industrijo
OPČINE (Trst) — Narodna ulica 124
Tel.: (040) 211732 — Telex: 460405 TRIMAC I

OMNIACOMMERCE
di S. Savarin
IMPORT — EXPORT — ZASTOPSTVA
TRST, Ul. F. Severo 21
tel. (040) 631301 - 631880
telex 460129 OMNIAC I

SIAT SERVIZIO TECNICO INDUSTRIALE
IMPORT - EXPORT - ZASTOPSTVA
TRST - Ul. F. Severo 21
Tel. (040) 62176
FILIALA V GORICI: Korzo Italia 205
Tel. (0481) 87213

C.G.R.
D. Z O. Z.
SPLOŠNA TRGOVINA IN ZASTOPSTVA
UVOZ - IZVOZ
TRST - Ulica Geppa 9
Telefon: 69316 - 69558 - 61579
Telex: 460559 - PP 185
1946 40 1986
Filiala GORICA:
Piazzale Martiri per la Libertà d'Italia 5

PAOLO MELINGO
S. p. A.
EXPORT - IMPORT
TRST — Ul. Donota 1 — Tel. 64382 - 68654 - 60765
Telex 460281
FILIALA:
GORICA — Ul. III. Armata 187 - Tel. (0481) 20464
APARATI ZA EKSPRES KAVO »GAGGIA«
RAZNOVRSTNI ELEKTRIČNI APARATI ZA GOSTINSTVO
ŠKROPILNICE »TURBINE« — KOSILNICE »BEDOGNI«

VSE ZA KMETIJSTVO IN VRTNARSTVO
KMETIJSKI STROJI VSEH VRST
Kmetijska zadruga - Trst
z o. j.
Sedež: TRST - Ul. Foscolo 1 - Tel. 749386

adriaimpex S.p.A.
UVOZ — IZVOZ — PREDSTAVNIŠTVA
Pooblaščeni izvoznik:
IVECO — FIAT — PIRELLI — COMETTO
Industrijska vozila, originalni rezervni deli in gume za Jugoslavijo
TRST — Ulica Geppa 9
Tel. (040) 68802 — 64489 - 62254
Fil.: GORICA — Korzo Verdi 59
Tel. (0481) 33576
Telex: 460231 ADEX I

TECHNA S. R. L.
IMPORT - EXPORT
TRST — Ulica Ghega 2
Tel.: (040) 64535 - 64449
Telex: 460517 TECHNA I

BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
VAŽEN DEJAVNIK V TRGOVINSKI MENJAVI MED ITALIJO IN JUGOSLAVIJO
Ul. F. Filzi 10 - TRST
Tel.: 61446, 68881
Telex: 460264 BANKRD

Srečanje Vzhodnokraškega rajonskega sveta z odbornikom Orlandom

Pred razširitvijo openskega pokopališča bo treba premestiti zabojnika za odpadke

Razširitev openskega pokopališča, odstranitev zabojnikov za odpadke za pokopališčem, odnašanje smeti, hitri posegi občinskih delavcev ob snegu in poledici, javna razsvetljava in razširitev plinskega omrežja v vzhodnokraške vasi so bila vprašanja, o katerih je v sredo, ob prisotnosti občinskega odbornika za smetarsko službo, industrijske zadeve in pokopališča Orlanda razpravljal rajonski svet za Vzhodni Kras. Sestanek z odbornikom je bil kot nalašč za poglobitev teh nerešenih problemov, s katerimi se Opčine in druge vzhodnokraške vasi srečujejo že dalj časa.

Med vsemi je še vedno najbolj akutno vprašanje razširitve openskega pokopališča. Občina je že sprejela sklep za razširitev, ob tem pa se je zastavil problem, ki ga mora pristojni odbornik Orlando čimprej rešiti. Gre za odstranitev dveh zabojnikov za odpadke, ki se nahajajo za pokopališkim zidom. Zabojnika mora občina odstraniti, sicer podjetja ne bodo mogla začeti z deli za razširitev pokopališča. Rajonski svet je že večkrat opozoril na ta problem, a vsakič brez uspeha. Obornik Orlando je v sredo potrdil, da bodo zabojnika preložili na drug kraj, doslej pa še ni znano kam. Najbolj primerno bi verjetno bilo, da bi Center smetarske službe, ki ima sedaj prostore na Proseški ulici, preselili v bivšo klavnico na Pikelcu. Sem naj bi prepeljali tudi oba zabojnika. V bivši klavnici in na zemljišču ob njej pa so sedaj zbrani vojaška vozila in drugi predmeti Henriquezovega muzeja. Za ureditev celotnega vprašanja bi občina potrebovala kakih 70 milijonov, a ne razpolaga s tolikšno vsoto. Rajonski svet je zato predlagal, naj zabojnika premestijo na občinsko zemljišče blizu železniške proge ob izteku Ul. Alpini proti repentabrski ulici, delo pa bi morali opraviti največ v teku enega meseca.

Rajonski svet je nadalje odborniku Orlandu potožil, da deluje smetarska služba na tem področju dokaj pomanjkljivo: odstranjevanje smeti in odpadkov je neredno; prenekatera posoda za odpadke je razbita, nekatere so neuporabne, kar vse povzroča precej nevšečnosti domačemu prebivalstvu.

Pred začetkom zime je rajonski svet opozoril občino na hitrejše in primernejše posege občinskih delavcev ob sneženju in poledicah. Zadnja leta so bile namreč vzhodnokraške vasi pozimi vse preveč prepuščene samim sebi: domačini so morali sami čistiti zasnežene ulice in uličice, ker občinskih delavcev ni bilo od nikoder. Rajonski svet je zato zahteval, naj občina letošnjo zimo učinkoviteje poseže, predlagal pa je tudi, naj sklene konvencijo z društvom prostovoljnih gasilcev Globojner, da bi si v najnujnejših primerih domačini lahko sami pomagali.

Tudi vprašanje javne razsvetljave je v vzhodnokraških vaseh zelo aktualno. Mnogo ulic in uličic ni razsvetljenih, ponekod je razsvetljava zelo pomanjkljiva. Odbornik Orlando je predlagal srečanje z vodstvom občinskega podjetja ACEGA, da bi na njem podrobneje analizirali ta aspekt.

Na dnevnem redu je bilo še vprašanje razširitve plinskega omrežja v vzhodnokraške vasi, o čemer obstajajo že nekateri načrti. Rajonski svet bo o primarni urbanizaciji vsekakor razpravljal januarja, ko se bo sestanka udeležil tudi občinski odbornik za urbanistiko Vattovani.

Še prej, in to 10. decembra, bo Vzhodnokraški rajonski svet priredil v Bazovici javno razpravo o lokaciji sinhrotrona, na katero je poleg domačih društev povabil tudi odbornika Vattovanija, organizacije in ustanove, ki so predlagale in se odločile za lokacijo sinhrotrona pri Bazovici.

Jutri v Boljuncu kongres VZPI-ANPI

Jutri ob 9.30 bo v gledališču F. Prešeren v Boljuncu VII. pokrajinski kongres VZPI-ANPI. Na kongresu bo sodelovalo okrog 150 delegatov, ki so bili izvoljeni na sejah odborov, kot tudi na občnih zborih posameznih sekcij združenja v tržaški pokrajini. Na kongresu bodo prisotni tudi gostje, predstavniki antifašističnih in naprednih organizacij ter strank s tega območja, kot tudi predstavniki ZZB Slovenije.

Glavno poročilo na kongresu bo imel pokrajinski predsednik Arturo Calabria, medtem ko bo imel organizacijsko in finančno poročilo tajnik Dušan Košuta.

Na kongresu bodo volili novi pokrajinski odbor ter delegate za X. Vsedržavni kongres VZPI-ANPI, ki bo v Milanu.

Kongres bo zaključil s svojim posegom prof. Giulio Mazzona, glavni vsedržavni tajnik te borčevske organizacije. Pokrajinsko vodstvo VZPI-ANPI toplo vabi vse svoje člane in simpatizerje, da se kongresa udeležijo v čim večjem številu.

Drevi v KD Prešeren predavanje o jogi

Jogo imenujejo tudi "znanost pravilnega načina življenja", kajti to ni ne terapija ne politika ne vera in tudi ne telovadba. Je kratkomalo drugačen načina sprejemanja življenja, ki nam lahko pokaže pot k popolni življenjski radosti in notranji umirjenosti. Izjemnost joge pa je tudi v tem, da je dostopna vsem ljudem, ki se dan za dnem soočajo s kaotičnostjo življenja.

O skrivnostnem svetu joge bo drevi (včeraj smo objavili napačen datum prireditve, za kar se prirediteljem oproščamo), ob 20.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu predaval Egidij Baiss, ki se več kot deset let ukvarja s to svojevrstno obliko sprostitve. S pomočjo treh svojih učencev bo tudi praktično prikazal, kaj vse zmore človek z jogo.

Tiskovna konferenca Združenja za odpravo potrebe po zaporih

Nova zakonodaja zagotavlja zapornikom delno prostost

Sredi letošnjega oktobra so objavili tekst dodatnih členov k zakonu o prestajanju zaporne kazni. Zakon je uradno stopil v veljavo 1. novembra, od tedaj pa so se po vsej državi odvijala informativna srečanja, tiskovne konference in obiski v zaporih s strani pristojnih organov, katerih namen je bil, da bi ugotovili možnosti uresničitve nekaterih postavk, ki jih predvideva reforma o kaznilnicah.

Prestajanje zaporne kazni v mnogih pogledih omejuje človekovo svobodo, pa naj bo slednja družbenega ali čustvenega značaja. Marsikateri zapornik se mora v času prestajanja kazni odreči delovnemu mestu in nemalokrat se zgodi, da se po prestani kazni ne more in ne zna več vključiti v normalno družbeno življenje. Kazenska reforma je bila torej sestavljena tako, da v nekaterih primerih nudi kontinuiteto normalnega življenja takim zapornikom, ki kljub kazenskemu postopku ne ogrožajo sebe in okolice, v kateri živijo. Obstajajo možnosti plačanega dela tudi izven zapora, delodajalec lahko odloča, pravzaprav bi to moral narediti, da zaporniku ohrani delovno mesto, krajevne uprave pa bi morale poskrbeti, da bi zaporniki ne ostali v zaporniških celicah v popolnem brezdelju.

Kot smo pred dnevi že poročali, je tržaški Coroneo nekako svojevrsten zapor, saj v njem prestajajo kazen v glavnem mladi ljudje, ki so bili obsojeni zaradi manjših prekrškov. Coroneo pa po drugi strani ne razpolaga z nikakršnimi možnostmi rekreacije ali dela, saj jih na 205 zapornikov dela samo peščica, še ta pa se ukvarja v glavnem s hišnimi opravili. Položaj mnogih zapornikov pa je tak, da bi lahko naprej normalno živeli in izkoriščali tiste možnosti, ki jih kazenska reforma nudi. Med slednjimi je v našem mestu še najbolj uresničljiva možnost delne prostosti, se pravi bivanja v posebnem domu, izven obzidja zapora, pa vendar pod nadzorstvom.

Vsedržavno združenje, ki se zavzema za odpravo potrebe po zaporih,(Associazione nazionale "Liberarsi dalla necessità del carcere") je na včerajšnji tiskovni konferenci predstavilo načrt za ureditev takega poslopja v Trstu. Omogoča ga tudi člen 92 kazenske reforme iz leta 1975, ki predvideva ustanovitev avtonomnih oddelkov delne prostosti, ki naj bi se nahajali v javnih poslopjih ali stanovanjskih hišah. Združenje je v sodelovanju s tržaško Občino predlagalo komprenzorij bivše bolnišnice za infekcijske bolezni pri Magdaleni. V komprenzoriju sta danes samo še dva bolnišniška oddelka, vsa ostala poslopja pa postopoma propadajo. V glavni stavbi v Ul. Molino a vento bi s pičlimi stroški smotrno preuredili 1.200 kv. m bivalnega prostora v spalnice s 24 ležišči, kopalnice, jedilnico, dnevno sobo in prostor za razne dejavnosti. Dela naj bi po prvih načrtih stala približno 550 milijonov, krila pa naj bi jih Občina, saj je poslopje njena last. Po drugi strani pa zakon predvideva sodelovanje z vsemi krajevnimi upravami.

Seveda je to le načrt, o katerem bo treba še veliko razpravljati, je pa vsekakor uresničljiv. Mesto bi namreč tako vsaj delno pridobilo na estetskem videzu, pobuda pa je, kot rečeno, še kako hvalevredna in koristna za celotno skupnost. Vendar se kot sicer pred realizacijo vsakega načrta porajajo številni problemi birokratskega in praktičnega značaja. V tem primeru so nemara problemi še težji, saj se že življenje v tržaškem zaporu spotika ob mnoge nevšečnosti, začenši s pomanjkljivim in preobremenjenim organikom. Sicer pa je za uresničitev tega, kar zaenkrat obstaja samo na papirju, potrebna vztrajnost, kot je dejal predstavnik Združenja Pessato. Vsekakor pa namerava ta nova organizacija na tej poti nadaljevati.

Kmečke prispevke je treba plačati do ponedeljka

V ponedeljek, 1. decembra, zapade podaljšani rok za poravnavo prvih treh obrokov kmečkih prispevkov za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje. Kmetje, ki niso dobili položnic na dom za leto 1986, naj se nemudoma obrnejo na SCAU, oziroma na Patronat, da jim izstavijo duplikat. Po novem zakonu prinese en sam dan zamude globo 25 odstotkov.

Včeraj se je pričelo dvodnevno mednarodno študijsko srečanje

Ustvarjalci, založniki in vzgojitelji o bodočnosti mladinske književnosti

Kam plove mladinska književnost? Na to vprašanje skuša odgovoriti kakih sto mladinskih pisateljev, časnikarjev, založnikov, vzgojiteljev, ilustratorjev, kritikov in drugih izvedencev iz Italije in številnih evropskih držav, zlasti z območja Alpe-Jadran, ki so se včeraj zbrali na dvodnevnem študijskem srečanju v Trstu. Posvet prireja Oddelek za vzgojo pri Tržaški univerzi v sodelovanju s Študijskim in animacijskim centrom »A. Alberti« iz Trsta, odvija pa se v konferenčni dvorani Tržaške trgovinske zbornice. V okviru posveta so sinoči otvorili razstavo v prostorih Državne ljudske knjižnice, ki odpira zanimiv pogled v svet mladinskih izdaj na Tržaškem in v širšem evropskem prostoru.

»Tu v Trstu bi radi dali pobudo za vrsto raziskav, ki naj ugotovijo sedanje stanje in razvojne težje v mladinski književnosti in na področjih, ki so z njo povezani. Živimo v času velikih sprememb, v katerem bo mladinska književnost morebiti prerasla svoje klasične oblike. A to je treba preveriti v sodelovanju s pisatelji, ilustratorji, založniki, vzgojitelji in predvsem z otroki oziroma z mladino. To hočemo storiti prav v tem srednjeevropskem prostoru, v katerem živijo drug poleg drugega različni narodi in kulture. Ne gre pozabiti vloge, ki jo mladinska književnost lahko ima v mednarodnem sporazumevanju in torej v utrjevanju miru.« Tako nam je povedal ravnatelj Oddelka za vzgojo pri Tržaški univerzi prof. Enzo Petrini, ki je duša dvodnevnega srečanja. Poleg njega je na včerajšnji otvoritvi posveta spregovoril prof. Claudio Desinan, ki je pozdravil v imenu Tržaške univerze, nakar so se zvrstila uvodna poročila.

Prva je bila na vrsti mladinska književnica iz Rima Donatella Ziliotto. Govorila je o mladinskih knjigah, o njihovi sedanjosti in bodočnosti. V glavnem je navedla poglede in načrte nekaterih italijanskih ustvarjalcev, pri katerih jo je zanimalo zvedeti, ali so bolj severnjaško ali pa bolj mediteransko usmerjeni in v kolikšni meri se v njihovih spisih odraža sodobni svet. Tržaški mladinski pisatelj Silvano Pezzetta je svoje kolege skušal razvrstiti v dve osnovni kategoriji, in sicer v tiste, ki pišejo po naročilu, in v one, ki pišejo iz notranje potrebe. Prve je ožigosal tudi zato, ker jemljejo mladini veselje do branja. Poudaril pa je, da pri tem imajo veliko odgovornost založniki, ki upoštevajo predvsem komercialni vidik in skušajo ugoditi ne toliko otrokom, kolikor odraslim, ki zanje kupujejo knjige.

V sodobni mladinski književnosti imajo vse večji pomen ilustracije oziroma grafična oprema knjig. Gre za področje, ki se ob spodbudi drugih medijev (strip, televizija, film) izredno hitro razvija. O njem je govorila znana mladinska ustvarjalka iz Firenc Carla Poesio, medtem ko je tržaški književnik in kritik Tullio Bressan skušal osvetliti razvoj specializirane kritike v povojni Italiji. Ravnatelj Centra »A. Alberti« iz Trsta Livio Sossi je podal zanimiv pregled mladinskih revij v Italiji, medtem ko je mladinska književnica Lucija Blinder z Dunaja obravnavala vprašanje strokovnega obveščanja na mednarodni ravni. V njunih izvajanjih je prišla do izraza potreba po informaciji, ki naj se na ustrezen in ločen način obrača na izvedence oziroma na širše občinstvo. Poleg specializiranih revij bi morali na tem področju odigrati večjo vlogo tudi najbolj razširjena sredstva množičnega obveščanja, kot so dnevniki, radio in televizija.

V popoldanskih urah se je pričela razprava, ki se bo nadaljevala ves današnji dan. Kot uvodoma rečeno, pa je bila sinoči na osrednjem sedežu Državne ljudske knjižnice v Ul. Teatro Romano 17 otvoritev razstave o mladinski književnosti. Na njej sta spregovorila ravnatelj Knjižnice Benedetto Aschero in kritik Bruno Maier. Omenimo naj, da je na razstavi tudi izbor mladinskih izdaj našega Založništva tržaškega tiska. Na ogled bo do 5. decembra, in sicer od 16. do 19. ure ob delavnikih in od 10. do 12. ure ob praznikih.

Pogovor s keramičarko Gabrijelo Ozbič

Darila za praznike lahko izbiramo tudi pri naših obrtnikih-umetnikih

Bližamo se decembru - mesecu praznikov, ko je treba pomisliti tudi na darila, tako za otroke kot tudi za odrasle.

Če je izbira raznih igrač (na žalost veliko neokusnih in nevzgojnih) dokaj pestra in velika, je izbira predmetov, ki naj bi jih za praznike podarili sorodnikom in prijateljem, torej odraslim, veliko težja. Trgovine so sicer dobro založene z raznimi izdelki, vendar gre, vsaj pri okrasnih predmetih, v glavnem za serijsko izdelavo, za predmete brez posebne veljave - skratka za kič.

In vendar ne manjka v našem mestu in njegovi okolici obrtnikov - umetnikov - ki ustvarjajo lepe predmete iz lesa, gline, usnja, stekla itd., predmete, ki niso le lepi in okrasni, temveč so vsak zase tudi majhna umetnina.

Slovenci na Tržaškem se, na srečo, lahko pohvalimo z vrsto takih obrtnikov-umetnikov. Naj omenimo na primer le tri naše obrtnice - umetnice: Bogomilo Doljak iz Nabrežine, Silvo Bogatec iz Križa, pa Gabrijelo Ozbič iz Trsta, ki se bo, kot nam je sama povedala, v kratkem preselila s svojo delavnico keramičnih izdelkov v Boršt. Vse tri so letošnje poletje razstavljale svoje predmete v Tržaški knjigarni.

Gabrijela Ozbič ima trgovino s keramičnimi izdelki v Ulici Settefontane, torej v samem središču mesta. Tu ima tudi delavnico, kjer izdeluje keramiko, jo sama oblikuje in jo tudi okrasi z raznimi motivi. Gabrijelo smo že srečali na raznih skupinskih razstavah, letos pa je imela samostojno razstavo tudi za dan žena v Križu. Obiskali smo jo v njeni trgovini in pogovor je seveda najprej stekel prav o njenem delu v tem prostoru.

Tu dela, nam je povedala, že 6 let in si je na začetku pridobila precej italijanskih kupcev, sedaj pa ima že kar veliko slovenskih kupcev; to ne samo iz Trsta, temveč tudi iz okoliških krajev, celo iz Mavhinj in še od dlje.

»Verjetno so me spoznali na skupinskih razstavah, ki sem jih imela med drugim tudi v Kraški hiši v Repnu in še drugje, in tako me sedaj obiskujejo ter kupujejo moje izdelke; za prihodnje praznike pa imam že veliko naročil tudi za razna darila.

Prav ta darila so nas tudi najbolj zanimala in smo jo zato zaprosili, da nam jih nekoliko opiše.

»Za letošnje praznike pripravljam manjše izdelke, kot so na primer svečniki, ali majhne škatlice za bombone, srčka, pa cele serije živalic, torej manjše predmete, ki so dostopni vsakemu žepu. Moram pa povedati, da prodajam za božične in novoletne praznike tudi večje predmete, kot so vaze ali veliki stenski krožniki. Tudi za te imam že naročila, tako da mi do praznikov dela res ne bo manjkalo.«.

Ogledali smo si motive na raznih keramičnih izdelkih: poleg nekaterih že znanih s prejšnjih razstav so bili mnogi povsem novi.

»Nekaj časa sem v glavnem risala razne ptice in kraško cvetje, kraške trave. To še danes delam, ker so mi ti motivi všeč. Zdaj pa sem začela risati tudi gobe in tudi ta motiv je kupcem kar všeč.

Zanimale so nas še njene najljubše barve.

»Imam rada tople barve, od rumene do oranžne, ali pa rjave in zelenkaste barve. Takšne barve so tudi kupcem v glavnem najbolj všeč.«

Za konec nam je povedala še nekaj o svojih načrtih. Namerava se preseliti v Boršt in si tam, v svoji hiši, pripraviti tudi delavnico in prodajni prostor. »Res je, da sem tukaj v središču mesta in da je moja trgovina tako dostopna mestnim kupcem. Vendar je prostor tako majhen, da mi je težko v njem imeti še delavnico. Z obdelovanjem keramičnih izdelkov se namreč prostor močno zapraši in to ni dobro niti zame niti za kupce, ki prihajajo v trgovino. Mislim, da mi bo načrt s preselitvijo uspel in da me kupci ne bodo pozabili niti takrat, ko bom delala v Borštu.«

N. L.

Od 29. novembru, dnevu republike

Množična udeležba na sprejemu na jugoslovanskem konzulatu

V prostorih generalnega konzulata SFR Jugoslavije v Trstu je bil včeraj tradicionalni sprejem ob 29. novembru, dnevu republike. Kot običajno se je sprejema tudi tokrat udeležilo veliko število predstavnikov političnega, kulturnega in družbenega življenja iz dežele Furlanije-Julijske krajine in iz Jugoslavije. Tako so bili prisotni najvišji predstavniki državnih oblasti v deželi, med katerimi naj omenimo predvsem vladnega komisarja De Feliceja, videmskega prefekta De Roso, nekatere prefekte, podprefekte in kvestorje, najvišje predstavnike vojaških oblasti s poveljnikom tržaških čet gen. Lallijem, poveljnika tržaškega pristaniškega poveljstva adm. Savellija, karabinjerskega polkovnika Toscana in druge. Med gospodarstveniki naj omenimo predvsem prisotnost predsednika Tržaške trgovinske zbornice Tombesija in generalnega tajnika velesejemske ustanove Tamara. Med italijanskimi gosti naj omenimo še predstavništvo KPI, ki sta ga vodila deželni tajnik Viezzi in tržaški pokrajinski tajnik Poli, podpredsednika deželnega sveta (v zasebni obliki) Tonela, deželnega svetovalca Bertolija in predstavnika MT Parovela.

Sprejema so se udeležili tudi številni predstavniki političnega in družbenega življenja zamejskih Slovencev: župani slovenskih občin, deželni, pokrajinski in občinski svetovalci oziroma odborniki, predstavništvo Slovenske skupnosti, ki ga je vodil predsednik Terpin, predstavništvo Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki ga je vodil predsednik Race ter številni drugi.

Pač pa se sprejema niso udeležili uradni predstavniki Dežele ter tržaške in goriške občine in pokrajine. Prav tako so manjkali, razen navedenih, predstavniki političnih strank.

V Trstu preiskave o smrti ribiča

Državno pravdništvo tržaškega sodišča je združilo preiskave, ki so jih o okoliščinah tragične smrti 24-letnega gradeškega ribiča Bruna Zerbina vodili v Gorici in Gradežu. Po zakonu je namreč v podobnih primerih pristojno sodišče, ki je najbližje kraju dogodka. V Trstu vodi preiskavo namestnik državnega tožilca Grohman, ki je že prouči del zbranega materiala. O značilnosti te preiskave bo moč zvedeti kaj več v prihodnjih dneh, vendar ni izključeno, da je zgolj spoznavnega značaja. Osrednje vprašanje, ki bi ga Grohman moral rešiti, je vsekakor točna pozicija ribiškega čolna Aurora, ko so ga jugoslovanski obmejni organi zaustavili.

Volili bodo ravnatelji, profesorji in učitelji

V ponedeljek volitve predstavnikov v Deželno komisijo za slovensko šolo

V ponedeljek, 1. decembra, bodo slovenski šolniki volili svoje predstavnike v Deželno komisijo za vprašanja slovenske šole, ki je bila ustanovljena na podlagi zakona Belci-Škerk o slovenski šoli.

Volilno pravico imajo ravnatelji višjih in nižjih srednjih šol, didaktični ravnatelji, profesorji višjih in nižjih srednjih šol in učitelji. Volitve bodo potekale na posameznih ravnateljstvih. Medtem ko profesorjem nižjih in višjih srednjih šol to ne bo povzročilo preglavic, saj bodo (razen profesorjev oddeljenih oddelkov šole Levstik v Križu in šole Sv. Ciril in Metod na Katinari) volili na posameznih šolah, pa bodo morali učitelji voliti svoje predstavnike na sedežih didaktičnih ravnateljstev.

Tajništvi Trst in Gorica Sindikata slovenske šole sta tudi ob letošnjih volitvah v Deželno komisijo predlagali kandidate, ki naj bi jih ravnatelji, profesorji in učitelji volili. Kandidati so naslednji: za ravnatelje višjih srednjih šol Majda Sfiligoj Corsi (goriški klasični licej Trubar) in Pino Rudež (poklicni zavod Stefan), za ravnatelje nižjih srednjih šol Aldo Stefančič (šola Gregorčič), za didaktične ravnatelje Mirka Brajnik Saksida (didaktično ravnateljstvo Gorica); za profesorje višjih srednjih šol Samo Pahor, za profesorje nižjih srednjih šol Leopold Devetak in za učitelje Stanka Sosič Čuk. Tajništvi Trst in Gorica Sindikata slovenske šole pozivata ravnatelje, profesorje in učitelje naj podprejo predlagane kandidate.

SSŠ je tudi ob letošnjih volitvah v Deželno komisijo za vprašanja slovenske šole ostro obsodil dejstvo, da vzgojiteljice državnih vrtcev še vedno nimajo svojega predstavnika v komisiji, pa čeprav je večina slovenskih otroških vrtcev državnih in le-ti delujejo že vrsto let. Sindikat slovenske šole je tudi tokrat zahteval naj deželni šolski skrbnik razpiše volitve tudi za učno osebje državnih otroških vrtcev, ker pa v tem pogledu ni bilo nobenih pozitivnih odgovorov z ministrstva za šolstvo, bodo naše vzgojiteljice v državnih vrtcih še vedno brez predstavnika v deželni komisiji.

Protest uslužbencev upepeljevalnika Občina jim je poslala odslovilna pisma

Delavci podjetja SASPI, ki upravlja tržaški upepeljevalnik smeti, so včeraj zjutraj sklicali protestno zborovanje. V preteklih dneh so namreč prejeli od uprave podjetja pisma z napovedjo, da bodo 31. decembra odpuščeni. Takrat bo podjetje primorano ustaviti upepeljevalnik, ker ga niso še prilagodili predpisom zakona iz leta 1982. Ta zakon določa, naj podjetja presnovijo naprave, tako da omejijo izpuščanje strupenih plinov. Delavci hočejo torej seznaniti javno mnenje z ravnanjem občinske uprave, ki doslej, kljub opozorilom sindikalnih organizacij, ni posegla za prilagoditev upepelnjevalnih naprav novim določilom. Zaradi tega bodo številni delavci zgubili delovno mesto, obenem pa bo občinska uprava imela v bodočnosti velike težave z odstranjevanjem oz. uničevanjem odpadkov.

Delavci in sindikalne organizacije zahtevajo od Prefekture, naj takoj poseže in skliče sestanek z vsemi zainteresirenami komponentami. Po zborovanju so delavci včeraj stavkali. Če na prefekturi ne bodo imeli posluha za njihove probleme, pa napovedujejo nove stavkovne akcije.

Zadnja vest

Nočno trčenje na Trbiški cesti

Včeraj malo pred polnočjo je na Trbiški cesti prišlo do trčenja med dvema avtomobiloma, pri katerem so bile tri osebe ranjene. Najhuje se je ranila 23-letna Antonella Germani iz Ul. Margherita, ki so jo zaradi številnih udarcev po vsem telesu sprejeli s pridržano prognozo na oddelku za oživljanje glavne bolnice.

Dekle se je peljalo v fiatu 131, ki ga je upravljal 27-letni Maurizio Baldassin, Ul. Carpinteri 3, ki pa je bil samo laže ranjen. Fiat je iz razlogov, ki v trenutku ko poročamo, še niso znani, trčil v porshe, ki ga je upravljal Alessandro Cok. Tudi Cok je ranjen, vendar točnejših podatkov še nimamo.

Zaključen proces zaradi tihotapljenja cigaret iz Bolgarije

Z enaindvajsetimi obsodbami se je pred tržaškim sodiščem zaključil proces zaradi tihotapljenja cigaret iz Bolgarije v Italijo preko italijansko-jugoslovanske meje pri Fernetičih. Kazni gredo od pet let in pol zapora in 900 milijonov lir globe pa do gole administrativne kazni. Kakih 30 obtožencev je bilo oproščenih.

Tihotapljenje cigaret je prišlo na dan še leta 1980 v okviru preiskave o umoru Giorgia Ambrosolija, maja istega leta pa so pri Brescii finančni stražniki ustavili kamion, ki je prihajal iz Sofije in v katerem je bilo skritih kar osem ton cigaret.

Z nedavne seje upravnega sveta

Tržaška letoviščarska ustanova se pripravlja na leto okolja 87

Pred nekaj dnevi se je sestal upravni svet tržaške Avtonomne turistične in letoviščarske ustanove. Uvodoma je predsednik Alvise Barison v imenu upravnega sveta obsodil umor gradeškega ribiča in podprl politične sile, ki se zavzemajo za konstruktivno premostitev sedanjega kriznega trenutka.

V nadaljevanju seje je Barison seznanil prisotne s spodbudnim podatkom, da je vpretekli sezoni turistični promet v naši pokrajini porastel za 4 odstotke. Nato je Barison opozoril na dejstvo, da bo Ustanova prihodnje leto slavila 50. obletnico ustanovitve. Letoviščarska ustanova bo obletnico proslavila s številnimi prireditvami, ki jih bo pripravila v sodelovanju z drugimi krajevnimi ustanovami, vendar točen program ni še izdelan.

Seje se je udeležil tudi občinski odbornik za urbanistična vprašanja in promet inž. Vattovani, ki je poročal o načrtih občinske uprave za gradnjo novega mostu nad kanalom pri Rusem mostu. Gradnja novega mostu spada v sklop načrtovanih urbanističnih posegov, ki bi pripomogli k bolj smotrni ureditvi mestnega prometa, predvsem pa prometa v Terezijanski četrti. Občinska uprava ni zaenkrat sprejela še nobene odločitve, namerava pa razpisati natečaj za izdelavo načrtov. Član upravnega sveta letoviščarske ustanove Gandolfi je Vattovanija opozoril na težave, ki jih srečujejo turisti, ko se peljejo skozi Trst. Gandolfi je nato izrazil svoje presenečenje nad dejstvom, da so tovornjakom TIR dodelili preferenčno progo na obrežju, kar bo dejansko onemogočilo dostop do kongresne palače.

Upravni svet je nato odobril spremembo finančnega obračuna za leto 1986 in je, glede na negotovost v zvezi s finančnimi prispevki za prihodnje leto, odobril proračun le za prve štiri mesece v letu 1987.

V zadnjem delu razprave je Barison opozoril na dejstvo, da bo leto 1987 "evropsko leto za okolje", zato je predlagal, da bi Ustanova poskrbela za turistično in naravno ovrednotenje izvira Timave. S tem v zvezi je upravni svet odobril poseg za izredno preureditev okolice štivanske cerkvice. Svetovalca Lenarduzzi in Brezigar sta poudarila, da trenutno tudi druge ustanove preučujejo možnosti širšega posega za ovrednotenje tega območja. Brezigar je sporočil, da je Devinsko-nabrežinska občina že vložila prošnjo na Deželo za finančno podporo pri ureditvi javnih parkov in reševanju naravnega okolja.

Na Tržaški univerzi ustanavljajo nove oddelke in študijske smeri

Tržaška univerza pridobiva nove študijske smeri in oddelke, pa tudi nove strukture. Pred nedavnim je bil v okviru Inštituta za ceste in prevoze na Inženirski fakulteti ustanovljen trileti podiplomski tečaj iz prevoznega inženirstva. Kdor ga bo dokončal, bo kot visoko kvalificiran strokovnjak lahko prevzel vodstvena mesta v prevoznih podjetjih in bo vsekakor usposobljen tudi za univerzitetno poučevanje. A to je le ena izmed novosti.

Fakulteta za politične vede je že pripravljena na ustanovitev študijske smeri iz Mednarodnih in diplomatskih ved, ki bi jih morali v kratkem poučevati v Gorici. Vlada bi morala nadalje v doglednem času izdati dovoljenje, ki bo omogočilo ustanovitev oddelkov za naravne dobrine in proizvodnjo ter za italijanistiko. Na Fakulteti za matematične, fizikalne in naravoslovne vede si zelo prizadevajo, da bi osnovali »Meduniverzitetno središče za fizikalno kemijo«.

Tržaško vseučilišče je v zadnjem času sklenilo več pogodb z družbo Italposte skupine IRI, na osnovi katerih bodo zgradili tri objekte, in sicer medicinsko-biološko-farmacevtsko središče na Katinari, središče za zemske vede pri Sv. Ivanu in računski center, v katerem bo imel nove prostore tudi matematični oddelek.

Za Filozofsko fakulteto obnavljajo poslopje v Ul. Economo 4 v središču mesta. Z gradbenimi deli so začeli tudi v bivšem Hotelu Regina oziroma v bivšem slovenskem Narodnem domu. Tu bi morala imeti sedež Visoka šola za moderne jezike. Pomembne spremembe pričakujejo tudi v upravi Univerze, saj nameravajo nabaviti računalnik.

Informativni sestanek Kmetijske zadruge

Kmetijska zadruga v Trstu prireja danes zadnjega od treh informativnih sestankov, ki so namenjeni pripravam na bližnji pričetek stiskanja oljk v zadružni oljarni v industrijski coni. Sestanek bo ob 19. uri v Miljah, na sedežu kulturnega krožka Marcandel v gostilni Alla tappa. Vabljeni so vsi člani, pridelovalci oljk in prijatelji.

V Ul. Costalunga jo je povozil vespist

Priletna ženska v smrtni nevarnosti

Priletna upokojenka se bori s smrtjo v katinarski bolnici, kamor jo je spravilo neprevidno prečkanje ceste. Nesreča se je zgodila malo pred 6. uro popoldne v Ul. Costalunga, kjer je 77-letna Angela Paoli iz Ul. Zorutti 15 prečkala cesto izven prehoda za pešce, pri tem pa ni opazila, da je ravnolkar vozil mimo vespist. Sergio Stancich, 24 let, ki stanuje v Salita di Zugnano 16, je žensko opazil v zadnjem hipu, tako da ni mogel pravočasno zavreti. Žensko so z rešilcem prepeljali v katinarsko bolnico, kjer so ji v oddelku za oživljanje ugotovili zelo hude poškodbe: zlom leve stegnenice in druge zlome na prsnem košu in kolku ter udarec v glavo, zaradi katere je ženska v komu 1. in 2. stopnje. Zdravniki so si seveda pridržali prognozo.

Hvalevredna pobuda lovcev: race na kontovelski Mlaki

Na kontovelski Mlaki že nekaj dni spet plavajo trije pari rac. Race so bile že dolgo let prijetna zanimivost Mlake pod Dolanjo vasjo: k Mlaki so privabljale številne radovedneže iz mesta in tudi iz drugih krajev, še največ pa so se priljubile najmlajšim.

Lanska dolga in huda zima jo je račkam hudo zagodla. Mlako je za dalj časa prekrila ledena skorja, race so tako ostale brez zavetišča in postale lahek plen za vsakovrstne "roparje" (pse, mačke in druge...). Njihovo število se je močno skrčilo: zimo je preživel le en par rac.

Ob tako skromnem številu je obstajala nevarnost, da bo kontovelska Mlaka ostala v kratkem brez svojih tradicionalnih "prebivalcev". Domači lovci s Proseka in Kontovela so se zavedeli te nevarnosti in tudi temu primerno ukrepali: kupili so dva para rac mlakaric (znanstveno ime Anas platyrhynchos) in ju pred dnevi spustili na Mlako. Race so nekajkrat zafrfotale nad vodo, zatem pa so se kaj kmalu privadile na novo okolje.

Na sliki: domača lovca sta spustila race na kontovelsko Mlako.

Univerzitetna študenta kradla čevlje v trgovini Varese

Kaj je univerzitetna študenta, 18-letnega Roberta Coceanija in 20-letnega Lorenza Crismanija, oba iz Trsta, pripravilo do tega, da sta se v noči od srede na četrtek odločila za tatvino v prestižni trgovini s čevlji Varese, bo do procesa ostala uganka. Dejstvo je vsekakor, da sta dejanje prej premislila, saj sta vzela s seboj orodje, s katerim sta razbila izložbeno šipo. Ura je bila 2.20, ko je po Ulici Dante pripeljal policijski avtomobil. Agenti so pred trgovino opazili mladeniča, ki se je skušal skriti za parkirane avtomobile. Takoj so ga prijeli in v trenutku, ko so hoteli stopiti v trgovino, je iz nje prišel drugi pajdaš, ki je imel pri sebi več parov dragih čevljev. Lastnici trgovine Elidi Patrucci so agenti izročili ukradeno, študenta pa aretirali. Sodili jima bodo po hitrem postopku.

Agenti aretirali tri nomade

Policijski agenti iz sesljanskega komisariata so aretirali tri nomade, ki so povzročili prometno nesrečo, a se niso ustavili, pozneje, ko jih je oškodovanec blokiral, pa so mu še zagrozili z nožem. Dogodek se je pripetil predvčerajšnjim. Začel se je okrog 19.30, ko so se 22-letni Alfredo Hudorovich iz Trsta, 16-letni Gianni Hudorovich (rojen je v Vidmu, biva pa v Portogruaru) in Annamaria Hudorovich (rojena je v Vidmu, bivališče ima v Genovi, dejansko pa stanuje v Trstu) polastili fiata 128, last Goričana Paola Doria. Z vozilom so se odpeljali iz Trsta proti Sesljanu, toda na Obalni cesti, blizu naravnega predora, so trčili v avto Tržačana Franca Palcica in mu poškodovali vozilo. Ker se niso ustavili, jih je Palcic zasledoval. Pri Sesljanu mu je tudi uspelo, da jih je blokiral, vendar s tem ni nič dosegel, saj so mu zagrozili z nožem. Policijski agenti so trojico zasledili okrog 23. ure v sesljanskem lokalu Boulingu, kjer so, očitno pripiti, motili goste. Pred sodiščem se bodo morali braniti obtožb tatvine, grožnje, nedovoljene posesti orožja, upiranja, da bi javnim funkcionarjem povedali svoje ime. Annamario Hudorovich so organi javne varnosti imeli že na spisku, ker je proti njej sodišče iz Pistoie izdalo zaporni nalog, po katerem bi morala presedeti pet mesecev zaradi poskusa kraje.

■ **Včeraj in predvčerajšnjim** so stanovanjske miši spet bile na delu, tokrat tudi ob bogatem plenu. V sredo so obiskale dom 43-letnega Cesareja Camiola v Ulici Dei Porta 73, včeraj pa stanovanje 34-letne Nele Jugovac v Ul. Università 10. V hišo družine Camiolo so se tatovi vtihotapili tako da so preplezali tri metre visok zid, skozi kletna vrata pa so vdrli s pomočjo izvijača. Potem ko so prebrskali vse sobe, so v spalnici našli, kar so iskali: dragocenega nakita in zlatnine v vrednosti 10-15 milijonov lir.

Iz stanovanja Jugovaceve so ravno tako odnesli dragocene predmete, vredni so 4,5 milijona lir, 500 tisoč lir v bankovcih pa so odkrili - v hladilniku!

† Nenadoma nas je zapustil naš dragi

Bruno Barini

Pogreb bo jutri, 29. t. m., ob 9. uri iz mrtvašnice glavne bolnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo žena Berta, sin Giuliano, hčerka Mariuccia, vnuki in drugo sorodstvo.

Trst, 28. novembra 1986

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Marije Baboc - Glavina

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in jo spremili na zadnji poti.

Posebna zahvala kolegom dolinske občinske uprave, pevskemu zboru V. Vodnik, župniku Bogatcu, darovalcem cvetja ter vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

SVOJCI

Dolina, Mačkolje, Trst, 28. novembra 1986

gledališča

VERDI
V torek ob 20. uri (red A/B) premiera Wagnerjeve opere IL VASCELLO FANTASMA. Dirigent in režiser Gustav Kuhn.
V sredo, 3. decembra, ob 20. uri ponovitev Bellinijeve opere NORMA. Dirigent Romano Gandolfi, režiser Mario Zanotto. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča.

GLEDALIŠČE ROSSETTI
Danes ob 20.30 bo gledališka skupina VENETO TEATRO predstavila delo G. Galline LA FAMEGIA DEL SANTOLO. Režija Luigi Squarzina. V abonmaju odrezek št. 3. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.
Od 2. do 11. decembra bo Teatro Regionale Toscano predstavil delo S.Becketta FINALE DI PARTITA z R. Rascelom in W. Chiarijem. Režija G. Di Leva. V abonmaju odrezek št. 4. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti (tel. 69406).
V sredo, 3. decembra, ob 21. uri edina predstava: RECITAL CHARLESA AZNAVOURJA. Predprodaja vstopnic od danes dalje pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CRISTALLO - LA CONTRADA
Danes ob 20.30: C. Goldoni, DRUŽINA STARINARJA. Igra F. Andreasi. Režija G. Tedeschi. Druga predstava v abonmaju. Prodaja vstopnic pri UTAT - Pasaža Protti 2 in uro pred pričetkom predstave pri blagajni gledališča.
Ponovitve do nedelje, 30. t.m. V soboto dve predstavi - ob 16.30 in 20.30.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA
Velika dvorana
Danes, 28. t. m., ob 19.30: VEČER POPULARNE OPERNE GLASBE. Simfonični orkester RTV Ljubljana. Dirigent Samo Hubad.
Mala dvorana
V torek, 2. decembra, ob 19:30: KLAVIRSKI TRIO IN KLAVIRSKI KVINTET iz Celja. Na sporedu F. Mendelssohn, N. Firšt in F. Schubert.
V sredo, 3. decembra, ob 20.30: ANDREJ TROBENTAR - avtorski večer.

razne prireditve

SKD Tabor - Občine - Prosvetni dom. Danes ob 16.30 se začne tečaj na temo: "Serviranje in pripravljanje mize ob navadnih in svečanih prilikah". Vodil bo priznani šef kuhinje Pušnik.
V nedeljo, 30. t. m., bo prof. MARINKA PERTOT predvajala v barkovljanskem društvu v Ul. Cerreto 12 diapozitive o KRAŠKI FLORI IN VEGETACIJI. Začetek ob 17. uri. Vabljeni!
V Slomškovem domu v Bazovici bo v nedeljo, 30. t. m., ob 17. uri SLOMŠKOVA PROSLAVA. Nastopili bodo: moški pevski zbor P. TRUBAR iz Velikih Lašč, otroški zbor SLOMŠEK ter prof. METOD BENEDIK, ki bo govoril na temo TRUBAR IN SLOMŠEK ZA SLOVENSKI NAROD.
Državna nižja srednja šola Simon Gregorčič, Dolina, vabi na SPOMINSKI VEČER OB 80. OBLETNICI PESNIKOVE SMRTI jutri, 29. t. m., ob 20.30 v občinsko gledališče F. Prešeren v Boljuncu. Nastopajo: častni gost Tone Partljič, predsednik Društva slovenskih pisateljev Ljubljana, lepljenka: "In ta obraz prepoln miline je slika naše domovine", režija: Sergij Verč, ter Mladinski pevski zbor Glasbene matice - Trst, dirigent Stojan Kuret.
Sekcija VZPI-ANPI Opčine vabi na svečanost s položitvijo bronastih plošč z ulitimi imeni padlih borcev, ob 15-letnici postavitve spomenika padlim v NOV, v nedeljo, 30. t. m., ob 15. uri. Spregovoril bo Drago Gorup. Zapela bosta moški in ženski pevski zbor Tabor. Svečanost se bo nadaljevala v Prosvetnem domu s predstavitvijo publikacije Bitka za Opčine. Udvodna beseda zgodovinar Samo Pahor. Zapel bo mešani zbor Primorec -Tabor.
V Peterlinovi dvorani v Donizettijevi ulici št. 3 bo jutri, 29. t. m., ob 20.30 srečanje z BERNARDO FINK, mednarodno uveljavljeno pevko iz Argentine. Spremljala jo bo pianistka Blaženka Arnič.
Krožek mladih komunistov prireja jutri, 29. novembra, ob 20.30 v Ljudskem domu v Križu PLES z ansamblom Faraoni.
KD Kraški dom vabi ob priliki Miklavževega sejma knjige na SREČANJE s pesnikom Miroslavom Košuto in ilustratorko Liano Drašček, ki bo v četrtek, 4. decembra, ob 18. uri v Bubničevem domu v Repnu. Vabljeni otroci in starši.
SKD Vigred vabi na MIKLAVŽEVANJE. Otroci (in seveda tudi starši), pridite pogledat! Letos bo res čudo v Šempolaju: sv. Miklavž z ribi se lovi in darilo vsem deli. Kdaj? V soboto, 6. decembra, ob 19. uri v osnovni šoli v Šempolaju. Čakamo vas!
Amaterski oder J. Štoka priredi v nedeljo, 30. t. m., ob 17.30 v Ljudskem domu v Križu Pregarčevo ljudsko igro v domačem narečju ŠAGRA. Vljudno vabljeni!

izleti

Slavistično društvo pripravlja skupaj s Slavističnim društvom iz Kopra izlet po Istri, ki ga bo vodil prof. Janez Zor, in družabno večerjo. Predlagani datum je sobota, 13. decembra.
Slavistično društvo obvešča, da kdor želi organizirati izlet v Trubarjev mlin na Raščico, naj se najavi vodiču po telefonu: Andrej Perhaj 003861/781006 (od 10. ure dalje, razen ob ponedeljkih).

čestitke

NERINA ŽERJAL por. FONTANOT praznuje danes 50. rojstni dan. Vse najboljše ji želi prijateljica Bruna Ogrin.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

MIHA MATE'

ŠIROKA USTA

Izvaja: Stane Starešinič

Danes, 28. t. m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah.
V nedeljo, 30. t.m., ob 16.30 v Domu A. Sirk v Križu

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - V ponedeljek, l. decembra, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil duo A. LONQUICH - P. BORGONOVO (klavir in oboa).

kino

ARISTON - FESTIVAL FESTIVALOV
16.30, 21.30 **Il nome della rosa**, dram., It./Fr. 1986, 127'; r. Jean-Jacques Annaud; i. Sean Connery, F. Murray Abraham.

EXCELSIOR I - 16.00, 22.15 **Sensi**, er., It. 1986; 97'; r. Gabriele Lavia; i. Gabriele Lavia, Monica Guerritore, □

EXCELSIOR II - 17.30, 21.45 **Mission**, dram., VB 1986, 123'; r. Roland Joffé; i. Robert De Niro, Jeremy Irons.

FENICE - 17.30, 22.15 **Il caso Moro**, dram., It. 1986, 115'; r. Giuseppe Ferrara; i. Gian Maria Volontè, Mattia Sbragia.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 **L'iniziazione**, er. dram., It. 1986, 90'; r. Gianfranco Mingozzi; i. Serena Grandi, Fabrice Josso. □□

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 **Il commissario Lo Gatto**, kom., It. 1986, 100'; r. Diono Risi; i. Lino Banfi, Maurizio Ferrini.

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 **The Hitcher - La Lunga strada della paura**, dram., ZDA 1986, 97'; r. Robert Harman; i. Rutger Hauer, Jennifer Jason Leigh, □

NAZIONALE II - 16.00, 22.15 **Highlander**, dram., Avstral. 1986, 115'; r. Russel Mulcahy; i. Christopher Lambert, Roxanne Hart.

EDEN - 15.30, 22.00 **Blue jeans**, porn., □□

MIGNON - 16.00, 22.15 **Fantasia**, ris. 1940, 120'; prod. Walt Disney.

CAPITOL - 16.30, 22.00 **Top Gun**, akc., ZDA 1986, 110'; r. Tony Scott; i. Tom Cruise, Kelly McGills.

ALCIONE - 16.00, 22.00 **Decameron**, dram., It. 1971, 105'; r. Pier Paolo Pasolini; i. Franco Citti, Ninetto Davoli.

LUMIERE FICE - 17.00, 22.00 **Il signore degli anelli**, ris. ZDA 1983, 97'; r. Ralph Bakshi.

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 **Maladonna**, porn., □□

RADIO - 15.30, 21.30 **Ditillation**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja svoja dela EDO MURTIĆ.
V Konjušnici Miramarskega parka je do 30. novembra odprta razstava MAKSIMILIJAN OD TRSTA DO MEHIKE.
Slavistično društvo sporoča, da je v Semeniški knjižnici v Gorici (Ul. Seminario 7, II. nadstr.) do nedelje, 30. t. m., odprta razstava o življenju in delu F. B. Sedeja. Urnik razstave: vsak dan od 9.30 do 12.30 in od 16. do 18. ure, v nedeljo pa samo dopoldne.
V galeriji Cartesius bo jutri, 29. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave tržaškega slikarja LOJZETA SPACALA. Razstava bo odprta do 12. decembra.

včeraj-danes

Danes, PETEK, 28. novembra
JAKOB

Sonce vzide ob 7.21 in zatone ob 16.25 - Dolžina dneva 9.04 - Luna vzide ob 3.05 in zatone ob 14.22.

Jutri, SOBOTA, 29. novembra
NINO

PLIMOVANJE DANES: Ob 0.19 najnižja -24 cm, ob 6.48 najvišja 51 cm, ob 13.43 najnižja -48 cm, ob 19.50 najvišja 20 cm.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 24., do sobote, 29. novembra 1986
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Largo Sonino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Lungomare Venezia 3 (Milje), Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14.
NABREŽINA (tel. 200466), BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
Nočna služba - od 19.30 do 8.30
Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Lungomare Venezia 3 (Milje), NABREŽINA (tel. 200466), BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 12,8 stopinje, zračni tlak 1027,4 mb narašča, veter 45 km vzhodnik severovzhodnik, burja s posameznimi sunki do 75 km na uro, vlaga 47-odstotna, nebo skoraj jasno, morje razgibano, temperatura morja 13,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Moreno Sardi, Riccardo Crismanich, Cristina Ranieri, Edoardo Sirza.
UMRLI SO: 65-letni Silvano Ruzzier, 74-letni Renato Coppani, 81-letni Mario Pertout, 43-letni Giovanni Sutto.

GLASBENA MATICA
TRST
Sezona 1986—87

3. abonmajski koncert

V torek, 2. decembra 1986, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

DANIEL RIVERA
KLAVIR

Na sporedu skladbe **F. Liszta**

Predprodaja vstopnic v Galeriji Protti 2, tel. 65700 do torka, 2. decembra, in uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

V KULTURNEM DOMU

od 3. do 8. decembra, ob delavnikih ob 20.30, ob praznikih ob 16. uri

Franca Rame v

IL RATTO DELLA FRANCESCA (UGRABITEV FRANCESCE)

Avtor in režiser: DARIO FO

Predprodaja vstopnic pri gledališki blagajni od danes, 28. t. m., od 11. do 13. ure in od 17. do 20. ure.

KD V. VODNIK
priredi

Srečanje z borci, aktivisti in interniranci

v nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri v društvenih prostorih v Dolini.

Častni gost letošnjega srečanja je tovarišica **MARIJA VILFAN**.
Pel bo mešani pevski zbor **PRIMORSKO iz Mačkolj**
Vabljeni!

ŠZ SLOGA
priredi danes, 28. t. m., ob 20. uri v PROSVETNEM DOMU na Opčinah

SLAVNOSTNO AKADEMIJO
ob 15-letnici svojega obstoja
Program:
— nastop mladinskega pevskega zbora VESELA POMLAD
— slavnostni govor
— nastop mešanega pevskega zbora PRIMOREC - TABOR.

KD F. PREŠEREN
iz Boljunca obvešča, da bo **danes, 28. t. m., ob 20.30** v društveni dvorani gledališča F. Prešeren **EGIDIJ BAISS** s svojimi gojenci predaval na temo

JOGA - UMETNOST ŽIVLJENJA

razna obvestila

KD F. Venturini obvešča, da je v teku vpisovanje za silvestrovanje. Člani, ki so zainteresirani, naj se javijo v Kulturnem centru A. Ukmar-Miro pri Domju do 8. decembra. Po tem datumu bo vpisovanje odprto vsem.
Si rojen leta 1956? 30-letniki pripravljajo večerjo. Interesenti naj se javijo do 1. decembra na tel. 229346 (Žarko) in 226332 (Ivica).

Berite
»Novi Matajur«

mali oglasi

PRODAM fiat panda rdeče barve, avgust 1984, v dobrem stanju. Tel. 766649.
NABREŽINSKA GODBA išče slike in dokumente, ki zadevajo preteklo društveno delovanje. Naprošamo vsakogar, ki bi imel omenjeni material, naj se obrne do članov društva ali naj se zglasi na društvenem sedežu ob ponedeljkih oz. četrtkih od 20.30 dalje (ali telefonsko na št. 200929 in 200541 — v večernih urah).
IŠČEM skladišče od 150 do 300 kv. m v najem. Tel. 040/228390.
PRODAM avto ford escort ghia rumene barve, letnik avgust 1979. Tel. 200583.
PRODAM po ugodni ceni vespo 125 ET 3, letnik '82, prevoženih samo 9.000 km. Tel. 910835 ob uri kosila.
GOSTILNA NA KRASU išče izkušeno natakarico. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Natakarica".
PRODAM Y 10 fire autobianchi rdeče barve, prevoženih 11.000 km, letnik 1985. Tel. 251050.
V NAJEM dajem skladišče 140 kv. m v pritličju in 1. nadstropju. Tel. 228390.
VESPO 125, TS, letnik 1977, na novo prebarvano, v dobrem stanju, z vetrobranom, rezervnim kolesom, čelado in s plačanim zavarovanjem do julija 1987 prodam za 750.000 lir. Tel. 418315 (urnik trgovin).
SMUČARSKO OPREMO in druge športne artikle dobite v trgovini PROFESSIONAL SPORT, Ul. Udine 45/a. Tel. 418315.
DIŠEČA DARILA za ženske in moške. Parfumerija Kozmetika 90 - Opčine. Tudi pri nas dobite listke božične loterije.
GOSTILNO dajem v najem pošteni osebi. Za informacije telefonirati na št. 305430.

darovi in prispevki

V spomin na Ančko Tretjak-Bogatec daruje družina Rudi Pahor 20.000 lir za ŠD Mladina in 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.
Namesto cvetja na grob strica Ernesta Gombača darujejo nečaki Mario Gombač, Marija Ruzzier, Malja, Meri in Lidija Cepar 50.000 lir za Sklad M. Čuk.
V spomin na tov. Danila Žerjala darujeta Miro in Lidija Žerjal 10.000 lir za Zvezo borcev Boljunec.
V spomin na Ano Bolčič darujeta Miro in Lidija Žerjal 10.000 lir za KD F. Prešeren.
V spomin na Bernardo Zobec darujeta Miro in Lidija Žerjal 10.000 lir za Sklad glasila KPI Delo.
V spomin na Ines Pellegrini daruje Danica Škerk 15.000 lir za SKD Vigred.
V spomin na očeta in moža darujejo Paolo, Giancarlo in Nela Foraus 30.000 lir za MPZ V. Vodnik.
Namesto cvetja na grob Pepce Štrain darujeta Nela in Giancarlo Foraus 20.000 lir za MPZ V. Vodnik.
Namesto cvetja na grob Ančke Bogatec darujejo Eda in Bino Sedmak (Gebkovi) 10.000 lir, Ladko Lozar z družino 10.000 lir in Toni Stegel z družino 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.
V spomin na Danila Pertota daruje Pierina Sedmak 20.000 lir v isti namen.
V spomin na mamo in nono Ančko Bogatec darujeta Silvana in Morena z družino 50.000 lir za spomenik padlim v NOB v Križu.
V spomin na Ančko Bogatec daruje Rudi Pahor z družino 20.000 lir za spomenik padlim v NOB v Križu.
V spomin na Ančko Bogatec darujejo Pietrina Košuta-Spadaro 15.000 lir, Ardemia in Gigi Bogatec (Stokov) 10.000 lir, Vera in Nino Košuta 10.000 lir ter Marica in Vinko Sirk 10.000 lir za spomenik padlim v NOB v Križu.
Namesto cvetja na grob Ančke Bogatec daruje sekcija VZPI iz Križa 50.000 lir v isti namen.
V spomin na Ančko Bogatec darujejo Marica in Mila 10.000 lir ter Kristina Tence 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

Namesto cvetja na grob Jožefe Bandelj darujejo Marta, Giorgio in Edvin 20.000 lir za MPZ V. Vodnik.
V spomin na Ernesta Gombača daruje družina Cepar 50.000 lir za KD Lonjer-Katinara.
V spomin na Pepko Gombač darujejo svojci 100.000 lir za KD Lonjer-Katinara.
V spomin na Danila Pertota darujeta Danila in Viljem 10.000 lir za Godbo na pihala Vesna - Križ.
V spomin na pok. mamo in nono Ančko Bogatec darujeta Silvana in Morena z družino 50.000 lir za Godbo na pihala Vesna - Križ.
V spomin na pok. Ano Bogatec darujejo za Godbo na pihala Vesna - Križ: Pierina Košuta-Spadaro 15.000 lir, Rada in Netka 10.000 lir, Ester in Piero 25.000 lir, Marta in Danči 15.000 lir, Eda Indri 10.000 lir, Ladko Lozar z družino 10.000 lir ter Mimi, Silva in Liana Bogatec 50.000 lir.
Namesto cvetja na grob Ane Bogatec darujeta Ančko in Lučana 10.000 lir za Godbo na pihala Vesna - Križ.
Namesto cvetja na grob Ane Bogatec darujeta Viktorija in Nives Košuta 30.000 lir za vzdrževanje doma A. Sirk.
V spomin na Justa Švaba in Slavka Pertota daruje Mario Švab 10.000 lir za balinarski odsek ŠK Kras.
Namesto cvetja na grob Ančke Bogatec darujeta Justina in Milica Gustinčič 20.000 lir za vzdrževanje doma A. Sirk v Križu.
Ob 8. obletnici smrti drage mame in none Marije Regent vd. Gerlanc darujejo Vida, Rado in Sonja 30.000 lir za Sklad M. Čuk.
Ob 13. obletnici smrti dragega moža Antona Gerlanca daruje žena Bogomila 10.000 lir za pevski zbor V. Mirk Prosek-Kontovel.
V spomin na vse naše drage pokojne daruje Bogomila Gerlanc 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu.
Ob 8. obletnici smrti Marije Regent vd. Gerlanc daruje brat Viktor z družino 10.000 lir za Sklad M. Čuk.

SLOVENIJALES
DOMA IN V SVETU DOBRO POZNAN

TK TRŽAŠKA KNJIGARNA

v sodelovanju s:
SKD TABOR - Opčine
KD I. GRBEC - Škedenj
KD PRIMOREC - Trebče
KD VESNA - Križ
KD SLOVAN - Padriče
KD KRAŠKI DOM - Repen

Vabi na obisk
MIKLAVŽEVIH KNJIŽNIH SEJMOV

Na izbiro bodo najrazličnejša **Miklavževa darila**

informacije SIP uporabnikom

Plačilo telefonskega računa za 6. dvomesečje 1986

Opozarjamo abonente, da je že pred časom zapadel rok za poravnavo telefonskega računa za 6. dvomesečje 1986. Opozarjamo vse, ki računa še niso poravnali, naj to store čimprej po možnosti pri naših krajevnih sedežih. Na ta način se bodo izognili takojšnji prekinitvi, ki jo predvideva pravilnik.

Važno opozorilo

Na telefonskem računu, **na levi strani zgoraj,** so razvidni zneski prejšnjih dvomesečij, v katerih ni bil poravnan račun.

GRUPPO IRI STET
SIP
Società Italiana per l'Esercizio delle Telecomunicazioni p.a.

Film-dokumentarec, ki je razdvojil državo

Italijanska svinčena leta v Ferrarovem filmu o Moru

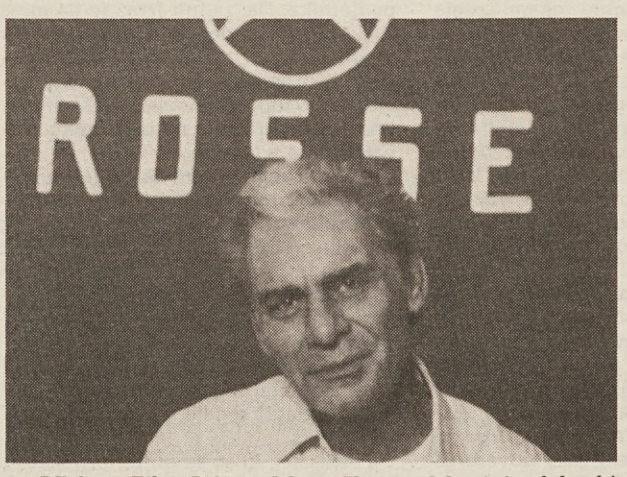

RIM — Film Primer Moro (Il caso Moro) je delo, ki končno prizadene gledalca in ga prisili, da spet razmisli o ugrabitvi predsednika Krščanske demokracije in o »svinčenih letih«, ki so tako pretresla in zaznamovala Italijo. Aktualnost in učinkovitost filma ni v njegovi umetniški veljavi, ki je, če izvzamemo vlogo protagonista Gian Marie Volonteja, precej skromna, ampak v njegovi dokumentarni prispodobi, ki ne more pustiti gledalca indiferentnega do dogajanj in predvsem do zakulisnih iger, ki so spremljale ugrabitev. Režiser Giuseppe Ferrara je ustvaril film na podlagi scenarija Armenie Balducci in ameriškega pisatelja Roberta Katza, ki je Morovo ugrabitev osvetlil tudi v mednarodni uspešnici. Od znanih igralcev nastopa le odlični Gian Maria Volontè (Aldo Moro) in Margherita Lozano (Eleonora Moro), druge vloge pa je režiser zaupal manj znanim umetnikom oziroma začetnikom.

Primer Moro podrobno obnavlja dogajanja od pokola v Ulici Fani, kjer so rdeči brigadisti 16. marca 1978 ugrabili Mora in ubili pet policistov iz njegovega spremstva, do 11. maja, ko so v prtljažniku ukradenega avta teroristi vrnili družini truplo ubitega politika. Voditelj KD je preživel v »ljudski ječi« 55 mučnih dni, med katerimi se je Italija razklala, potrdila svojo vero v republiška in v ustavna načela, a hkrati pokazala tudi svoje šibkosti in določeno neučinkovitost varnostnega aparata, ki je bil takrat vrh vsega še pod kvarnim vplivom framazonske lože P2. Na eni strani so bili pristaši nepopustljivosti do zahtev Rdečih brigar (stranke ustavnega loka, z izjemo socialistov), na drugi pa tisti, ki so pristajali na pogajanja s teroristi in bili mnenja, da bi lahko država ugodila nekaterim njihovim zahtevam in tako rešila Mora. Ferrara je pri predstavitvi teh dveh stališč morda preveč črno-bel in marsikdaj tudi pristranski, saj z avtorjema scenarija odkrito »navija« za pogajanja z brigadisti, čeprav je film-dokumentarec zasnovan na preiskovalnih dokumentih in na uradnih zapisnikih zasliševanj Morovih ugrabiteljev, ki so sedaj vsi v zaporu, obsojeni na težke kazni.

Da so Alda Mora ubili teroristi, ki nosijo odgovornost za njegovo smrt, seveda ni nobenega dvoma. Brigadisti bi tudi spričo določenih rezultatov morebitnih pogajanj skoraj gotovo vseeno ubili politika, ki bi jih v nasprotnem primeru lahko brez posebnih težav prepoznal oziroma prispeval k njihovi identifikaciji, saj si niso med »zasliševanjem« nikoli zakrivali obraza. Režiser tega ne zanika, a dodaja, da so državna telesa naredila premalo za Morovo osvoboditev, nekateri pa so celo ovirali in zapeljali preiskavo. Na zatožni klopi so predvsem varnostni organi (policija in karabinjerji), ki so bili takrat v rokah Gellijeve lože in njenih pristašev, ki jim je bil predsednik KD trn v peti. Film postavlja na zatožno klop tudi Krščansko demokracijo, ki se v ključnih trenutkih ni znala odločiti za rešitev Morovega življenja in je bila med ugrabitvijo stalno razdvojena med ciničnim Andreottijem in takratnim tajnikom Zaccagninijem, ki je z velikimi dvomi zagovarjal linijo nepopustljivosti. Posredno pa so na zatožni klopi tudi komunisti, ki so pošteno verjeli v »linijo odločnosti«, niso se pa zavedali — ali so podcenjevali — zakulisne manevre okrog te afere.

Morova ugrabitev, pravi v svojem filmu Ferrara, pomeni poraz za teroriste, ki niso izsilili od države ničesar, a so jo mogoče celo utrdili. Pomeni pa pekoč poraz tudi za državo, ki ni znala (in v marsičem tudi ni hotela) rešiti prestižnega voditelja, akterja novih in pogumnih političnih izbir.

SANDOR TENCE

filmi na tv zaslonu kinoatelje

IL CACCIATORE DI TAGLIE - The Hunter - Lovec, ZDA 1980.

Režija: Buzz Kulik. Igrajo: Steve McQueen, Eli Walach, Kathryn Harrold, Ben Johnson. ITALIA 1, nocoj, ob 20.30.

To je zadnji film prerano umrlega ameriškega igralca Steva McQueena, zvezdnika, ki je zaživel v številnih akcijskih in pustolovskih vlogah, v značilno trdnih in drznih likih, iz katerih je zrasel mit vedno nasmejanega, pokončnega, preprostega in neproblematičnega junaka naše dobe. V tej poslednji vlogi je McQueen ciničen in starokopiten »lovec na glave«. Kot »Bounty Hunterji« starega Divjega Zapada, lovi svoj plen, vsakovrstne zločince in zlikovce, za tiralico oz. nagrado, ki so jo zanje razpisale oblasti.

VELEPOSLANIK - Ambasador, Jugoslavija 1984.

Režija in scenarij: Fadil Hadžić. Igrajo: Miograd Radovanović, Elizabeta Vukuć, Voja Brajević. TV LJUBLJANA, nocoj, ob 22.20.

Protagonist te zgodbe je veleposlanik, ki se je vse življenje ukvarjal s politiko in pri tem zanemarjal družino, družinsko življenje in vse, kar to predstavlja. Šele ko gre v pokoj, se zave, za kaj je bil prikrajšan in kako je »pravo življenje« tako rekoč neopazno in jalovo spolzelo mimo njega; razmerja, čustva, odnosi... A prepozno je in nemogoče, da bi nadoknadil, kar je zamudil.

Pripravlja: Boris Devetak

Nove plošče

A-HA - SCOUNDREL DAYS

Za novo LP ploščo ansambla A-Ha, nekoliko iz radovednosti, v veliki meri pa ker so A-Ha ustvarili svoj poseben stil glasbe in igranja, je vladalo skoraj nestrpno pričakovanje. Vsi so se na skrito spraševali, ali bo ta svojevrstni ansambel ponovil velik uspeh, ki ga je doživel s prvo ploščo. In to se je tudi zgodilo. Nov album je izšel in se prav kmalu preselil iz mrzle Skandinavije v Evropo, še posebej v Anglijo, nato pa še v Ameriko.

Pesmi novega albuma so v glavnem zelo dobre, saj — kot sem že prej povedal — daje ansamblu povsem osebni glasbeni stil možnost, da se izživljajo v petju in igranju, ne da bi se držali načel, ki jih predvideva v teh letih glasbena moda. V tem smislu bi lahko skupino A-Ha primerjali ansamblom kot so Rolling Stones in Dire Straits. Vsekakor so vsi songi zelo melodični in harmonsko precej lahki, kar seveda ugaja skoraj vsem glasbenim poslušalcem. Glas spominja tokrat na Petra Gabriela in se neverjetno dobro ujema z glasbo.

Lahko rečemo, da so A-Ha v dveh letih delovanja dosegli res izreden uspeh, čeprav so jih v nekem nemškem gostišču (to seveda pred začetkom kariere) gospodarji odslovili, češ da niso sploh nadarjeni za glasbo in igranje. Verjetno so Nemci kaj zgrešili...

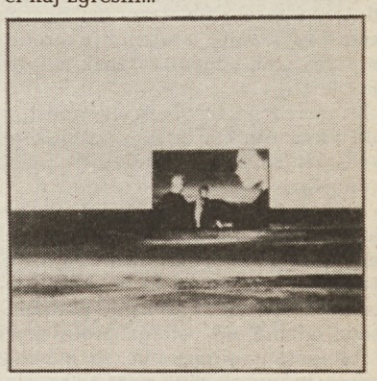

Najlepši pesmi v albumu sta po mojem mnenju *Scoundrel Days*, ki je obenem tudi naslov albuna samega, in prekrasna *The Weight Of The Wind*. Vsem skupaj lep pozdrav in prijetno poslušanje!

Boris Devetak

Z nagradami sodelujejo še:

Elektrotehna DO Melodija Mengeš · Založba Lipa Koper · Založništvo tržaškega tiska - Trst · Astra DO Steklarna Hrpelje · Iskra TOZD Elektroakustika Sežana · Ljubljanska banka

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek: .....

Naslov: .....

Glasujem za: .....

Moj predlog: .....

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripišejo oznako »Vročih 10«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

10.20 Nadaljevanka: Giocando a golf una mattina (4. del)
11.30 Nanizanka: Taxi
11.55 Vremenska napoved
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Variete: Pronto... chi gioca?
13.30 Dnevnik
14.00 Pronto... chi gioca? (2. del)
14.15 Glasbena oddaja: Discoring
15.00 Aktualnosti: Primissima
15.30 Zabavna oddaja: Pista!
16.55 Danes v parlamentu
17.00 Dnevnik - kratke vesti
17.05 Pista! (2. del)
18.30 Kviz: Parola mia
19.40 Almanah in dnevnik
20.30 Film: L'isola sul tetto del mondo (pust., ZDA 1974; r. Robert Stevenson; i. Donald Sinden)
22.05 Dnevnik
22.15 Opera: La forza del destino (G. Verdi, dir. Riccardo Muti; pevca Mirella Freni in Placido Domingo, orkester milanske Scale)
23.45 Ob 50-letnici televizije
24.00 Dnevnik
0.15 Šport: boks (mušja kat.)

RAI 2

11.45 Variete: Cordialmente
13.00 Dnevnik
13.25 Dnevnik. C'è da salvare
13.30 Nanizanka: Quando si ama
14.20 Risanka: Braccio di Ferro
14.30 Dnevnik - kratke vesti
14.35 Mladinska oddaja: Tandem
16.55 Dokumentarec: Jame
17.25 Iz parlamenta
17.30 Dnevnik - kratke vesti
17.35 Tedenska rubrika o turizmu in prostem času
18.20 Športne vesti
18.30 Nanizanka: Il commissario Köster - Doppio misto
19.40 Vremenska napoved
19.45 Dnevnik
20.20 Športne vesti
20.30 TV film: Un giocatore troppo fortunato (1982, r. Don Siegel; i. Bette Midler, Ken Bahl)
22.10 Dnevnik
22.10 Aktualnosti: Aboccaperta
23.40 Dnevnik
23.40 Film: Berretti rossi (vojni, ZDA 1953, r. Terence Young; i. Alan Ladd, Susan Stephen, Leo Genn)

RAI 3

12.55 Nadaljevanka: Vino e pane (Ignazio Silone - 1. od štirih delov)
14.00 Tečaj ruskega jezika
14.30 Tečaj francoskega jezika
15.00 Koncert v Veliki dvorani (Beethoven, Debussy, Bach, Mozart)
16.00 Dokumentarec: Ročno delo za kulturne dobrine
16.30 Izobraževalna oddaja: Znanost za vse - Sladka voda
17.00 Glasbena oddaja: Dadaumpa
18.00 Glasbena oddaja: Beat Club - California dreamin'
19.00 Dnevnik
19.35 Izobraž. oddaja: Na preturi
20.05 Dokumentarec: Elektronika in Marconi: preteklost, sedanjost in prihodnost
20.30 Iz niza Teatro storia: Nel regno del Sud - Od septembra 1943 do junija 1944 (po tekstu Ansalda Giannarellija, r. A. Giannarelli, i. Nando Gazzolo, Matia Sbragia)
21.50 Dnevnik
22.25 Nadaljevanka: Esilio senza fine
23.25 Dokumentarec: Geo-antologia - Svetlikajoča solza

RTV Ljubljana

9.00 Tednik
10.00 Glasbeni niz: Po belih in črnih tipkah (4. del)
15.50 TV mozaik (pon.)
17.25 Poročila
17.30 Otroški spored: Kako je jazbec prelisičil lisico in lev in človek
17.45 Nanizanka: Zgodbe modrega telefona - Ne hodi z nami (6. del)
18.15 Izobraževalna oddaja: Računalniški informacijski sistemi — Gradnja in uporaba baz podatkov (2. del)
18.45 Risanka
19.00 Danes: Obzornik ljubljanskega območja
19.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.50 Reportaža iz Radencev: Gorjupovi dnevi 86
20.05 Ameriška dokumentarna serija: Novi Pacifik - Vrnitev v raj
21.10 Nadaljevanka: Hollywoodčanke
22.15 Dnevnik
22.20 Film: Veleposlanik (dram., Jug. 1984, r. Fadil Hadžić, i. Miodrag Radovanović, Elizabeta Kukuč, Voja Brajević)

TV Koper

14.00 TV novice
14.10 Otroški spored
18.00 Nad.: I cento giorni di Andrea
19.00 Odprta meja

V današnji odprti meji bodo med drugim naslednji prispevki:

RIM-TRST - Okvirni zakonski osnutek o prosti coni za Trst
GORICA-TRST - Odloženo zasednja komisije za videmski sporazum in stališče deželnega komiteja KPI o sodelovanju z Jugoslavijo
TRST - Razmere na šolskem skrbništvu
TRST - Razgovor z novim urednikom Jadranskega koledarja

19.30 TVD Stičišče
19.45 Rubrika: Mesto danes
20.00 Nanizanka: Victoria Hospital
20.25 TV novice
20.30 Koncert: Simfonija št. 9 v D-duru G. Mahlerja, Ork. dunajske Filharmonije dir. L. Bernstein
22.20 TVD Vse danes
22.25 Dokumentarec: Ko kronika postane zgodovina
22.35 Športna oddaja

CANALE 5

8.30 Nanizanka: Una famiglia americana
9.20 Nadaljevanki: Una vita da vivere, 10.15 General Hospital
11.15 Kvizi: Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito
13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.20 La valle dei pini, 15.10 Così gira il mondo
16.00 Dok.: Big Bang
16.30 Nanizanka: Tarzan
17.30 Kviz: Doppio Slalom
18.00 Nanizanki: Baby Sitter, 18.30 Kojak
19.30 Variete: Studio 5
20.30 Nadaljevanki: Dynasty, 21.30 Segreti
22.30 Variete: Maurizio Costanzo Show
0.30 Nanizanka: L'ora di Hitchcock - La serpe in seno

RETEQUATTRO

8.30 Nanizanki: Vegas, 9.20 Switch
10.10 Film: Il presentimento (kom., It. 1957; r. Armando Fizzarotti, i. Gino Latilla, Rita Rubirosa)
12.00 Nanizanki: Mary Tyler Moore, 12.30 Vicini troppo vicini
13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke Memole, dolce Memole, Mimì e la nazionale di pallavolo, Masters i dominatori dell'Universo
14.30 Nanizanka: La famiglia Bradford
15.30 Film: Il bacio di mezzanotte (kom., ZDA 1949; r. Norman Taurog; i. Kathryn Grayson, Mario Lanza)
17.30 Nanizanka: Febbre d'amore
18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Il gioco delle coppie
19.30 Nanizanka: Charlie's Angels
20.30 Variete: Un fantastico tragico venerdì
23.00 Film: Che fine ha fatto Baby Jane? (dram., ZDA 1962, r. Robert Aldrich; i. Bette Davis, Joan Crawford)
1.30 Nanizanka: Vegas

ITALIA 1

8.30 Nanizanke: Fantasilandia, 9.20 Wonder Woman, 10.10 L'uomo da sei milioni di dollari, 11.00 Cannon, 12.00 Agenzia Rockford, 13.00 La strana coppia, 13.30 Tre cuori in affitto
14.00 Varietè: Candid Camera
14.15 Glasbena oddaja: Deejay Television
15.00 Nanizanki: La famiglia Addams, 15.30 Furia
16.00 Otroška oddaja: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Holly e Benji i due fuoriclasse, Lady Oscar, Occhi di Gatto
18.00 Nanizanke: La casa nella prateria, 19.00 Arnold, 19.30 Happy Days, 20.00 Love me Licia
20.30 Film: Il cacciatore di taglie (krim., ZDA 1980; r. Buzz Kulik; i. Steve McQueen, Eli Wallach)
22.45 Športna rubrika
23.20 Košarkarsko prvenstvo NBA
1.10 Nanizanki: Riptide, 1.50 Cannon

TELEPADOVA

12.00 Nad.: Senorita Andrea
13.00 Risanki: Transformers, 13.30 Mask
14.00 Nadaljevanka: Pagine della vita
15.00 Nad.: Senorita Andrea
16.30 Risanke: Gli orsetti del cuore, Coccinella, Gigi la trottola, Transformers, Voltron, Mask
19.30 Nanizanka: Dr. John
20.30 Film: Belli e brutti ridono (kom., It. 1979; r. Domenico Paolella; i. Walter Chiari, Luciano Salce)
22.30 Športni tednik: Eurocalcio
23.30 Film: Il figlio del gangster (dram., 1976, r. José Giovanni; i. Alain Delon)

TELEFRIULI

13.00 Rubrika o potrošništvu
13.30 Nad.: Rosa De Lejos
15.30 Glasbena oddaja: GTX music
17.45 Nad.: Rosa De Lejos
19.15 Dnevnik
20.00 Rubrika o poljedelstvu
20.30 Rubrika: Buinesere Friul
22.30 Dnevnik
23.00 Dražbi: Il tappeto orientale, 23.30 Roberta pelle

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje:
19.30 Fatti e commenti

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Kratka poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, pravljica, glasba; 8.10 Alamanah: Na goriškem valu; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beležka, Sestanek ob 12.00, Glasbeni mozaik; 13.20 Zborovska glasba; 13.40 Glasbene skice; 14.10 Naš jezik, Ne prezrimo; 15.00 Mladinski pas: Iz filmskega sveta; 16.00 Zbornik: Osebno; 16.20 Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba: Glasbena kronika s Hrvaškega; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbene skice.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00 Poročila; 4.30 Jutranji spored; 8.05 Radijska šola; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Naši umetniki; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Vedri zvoki; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije; 13.30 Melodije; 14.05 Jesenski ognji; 14.30 Človek in zdravje; 14.40 Mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Glasba; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Glasba starih mojstrov; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 To imamo radi; 21.05 Morje in pomorščaki; 22.30 Iz glasbene skrinje; 22.50 Literarni nokturno; 0.05 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.20 Tržnice; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Mladi val Radia Koper; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Človek v človeku; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Glasbene aktualnosti; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER (italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30, Poročila; 7.15, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 8.00 Prisrčno vaši; 8.35 Po vaši izbiri; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.05 Hit parade; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovna pravila; 11.15 Popolno sozvočje; 11.30 Na prvi strani; 11.35 In tako dalje; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Popoldanska glasba; 15.00 Pregled kulture in umetnosti; 15.45 Sintonizzatissimi; 16.00 Country music; 16.33 Blitz; 17.00 Bubbling; 17.33 Folk glasba; 18.33 Prostor za jazz glasbo; 20.00 Nočni spored.

RADIO OPČINE

10.00 Za vsakogar nekaj; 13.30 Kupim, prodam, podarim; 16.30 Glasbena oddaja: Brez naslova; 19.00 Otroška oddaja: V svetu fantazije; 20.00 Disko glasba: Mix-Time; med oddajami, podnevi in ponoči, glasba.

Sinoči v pokrajinskem svetu

Soglasna in najstrožja obsodba tragičnega dogodka v Tržaškem zalivu

O tragičnem dogodku, ki se je pripetil sredi prejšnjega tedna v Tržaškem zalivu, je na sinočni seji razpravljal tudi goriški pokrajinski svet. Tako kakor je bilo pričakovati, je bilo to močno občuteno vprašanje lahko rečemo edina točka zasedanja. Pokrajinski svet je po skoraj triurni razpravi in po odobritvi resolucije, razpravo o vseh drugih vprašanjih, z izjemo preureditve proračuna, odgodil, v znak žalovanja.

Za resolucijo so glasovali predstavniki vseh strank, z izjemo misovskega predstavnika, ki se je vzdržal.

Razpravo o tragičnem dogodku, ki je vrgel temno senco na dosedanje dogajanje in sodelovanje na meji, je pričel predsednik pokrajinske uprave, prof. Silvio Cumpeta, ki je skušal pojasniti in opravičiti ravnanje pokrajinskega odbora, od ostrega protesta, ki je bil poslan ministrstvu za zunanje zadeve in jugoslovanskemu veleposlaništvu v Rimu ter konzulatu SFRJ v Trstu, do odločitev o odgoditvi nekaterih že napovedanih manifestacij, vključno razstavo o Primožu Trubarju. Cumpeta je v svojem uvodnem posegu posebej naglasil, kako je dogodek povzročil močan občutek zbeganosti zlasti med pripadniki slovenske narodnostne skupnosti, ki je in mora ostati glavni garant sodelovanja med državama.

Vrsto posegov je pričel načelnik komunistične svetovalske skupine, Silvino Poletto, ki je predložil osnutek resolucije o tragičnem dogodku, nadaljevala pa svetovalka Devetakova, ki je pokrajinskemu odboru očitala, da je tragični dogodek izkoristil za odpoved razstave o Primožu Trubarju in tako namenoma prizadel slovensko narodnostno skupnost. "Nimamo namena prilivati bencina na ogenj," je v svojem posegu dejal načelnik svetovalske skupine KD Bergamin, da pa dogodek sili k razmišljanju o razlikah v pojmovanju odprte meje in dobrososedskih odnosov. Pokrajinski svet je pozorno prisluhnil izvajanju socialista Ceja. "Odprta meja in sožitje ter razumevanje je predvsem zmaga širokih plasti prebivalstva, saj le te ustvarjajo najbolj iskrene odnose." Cej je v svojem posegu omenil, kako se v vsej zadevi nihče ni dotaknil nekaterih manj znanih aspektov. Tako recimo, zakaj ni bil ratificiran sporazum o ribolovu. Opozoril je na jasno stališče, ki ga je takoj po dogodku zavzela slovenska narodnostna skupnost. "Zato ne razumem in ne morem odobravati odločitve o odpovedi že dogovorjenih kulturnih manifestacij, saj je tako odločitev razumeti kot povračilni ukrep nasproti slovenski narodnostni skupnosti." Pred Cejem je govoril še misovec Cosma, zatem pa predstavnik SSk, Špacapan, za njim pa republikanec De Grassi. Bili so enoglasni v najstrožji obsodbi dogodka. Nekaj težav se je pojavilo ob koncu razprave, ko naj bi pokrajinski svet izglasoval resolucijo. Komunisti so, ker menda ni bilo predhodnega točnega dogovora, vložili svoj osnutek, poseben osnutek je predstavil tudi predsednik pokrajine. Med krajšo prekinitvijo seje so se končno dogovorili za skupni dokument.

Resolucija je po vsebini skoraj povsem enaka tisti, ki so jo 25. t. m. izglasovali v deželnem svetu.

Dobrodelni večer v gledališču Verdi

V goriškem Verdijevem gledališču bo drevi ob 20.30 kulturni večer, ki ga prireja združenje Cuore Amico. Sodelovale bodo plesalke šole Massimiliano iz Krmina, zbor S. Ambrogio iz Tržiča, godba San Michele iz Tržiča, plesalke sodobnih plesov CIABS iz Tržiča, ter pevski zbor Zavoda združenega sveta iz Devina.

Vstop bo prost. Kulturni večer je v dobrodelne namene. Finančno ga je podprla Goriška hranilnica.

Sandi Sitar o pionirju letalstva

Edvard Rusjan - samo amater ali konstruktor z jasnimi načrti

Je bil Edvard Rusjan samo navdušen amater, samouk, ki ga je gnala silna volja, da si z lastnimi rokami izdela letalni stroj, ali pravi fenomen, genij? Predvsem o tem je tekla beseda na srečanju z novinarjem Sandijem Sitarjem, avtorjem knjige Letalstvo in Slovenci, ki ga je ob peti obletnici Kulturnega doma priredil upravni odbor te ustanove. Prej kakor o vsebini knjige, ki obravnava pionirsko obdobje letalstva, tja do začetka prve svetovne vojne, je avtor govoril o zbiranju dokumentarnega gradiva, o tem, kako je knjiga nastajala, kakor je bilo treba prav na podlagi preučevanja razpoložljivega gradiva v marsičem revidirati dosedanje gledanje na pobudo Edvarda in dve leti starejšega brata Jožeta. Avtor je posebej naglasil, da vsi razpoložljivi podatki ter izredni dosežki v razmeroma kratkem času govore za to, da sta bila brata Rusjan pravzaprav edinstven pojav v takratnem svetu, saj sta v obdobju nekaj let zgradila vsaj sedem prototipov letal, kar menda ni uspelo nobenemu od drugih takratnih, tudi strokovno in materialno bolj pripravljenih konstruktorjev. Prav iz te ugotovitve je mogoče sklepati tudi nekaj drugega. Rusjana nista bila sama, ampak sta za izvedbo načrta tako ali drugače vključila vsaj kakih deset obrtnikov, malih industrijcev, gimnazijskih profesorjev itd. Šlo je torej za nekakšno skupinsko delo, ki se je v razmeroma kratkem času bogato obrestovalo in ki ga je žal tako drastično presekala smrt, komaj 25 let starega konstruktorja, pilota in bodočega podjetnika. Da, zadnji izraz je na mestu, kajti samo izdelava letalnega stroja ni bil edini in zadnji cilj Edvarda in Jožeta Rusjana. Svojo iznajdbo sta nameravala tudi ekonomsko izkoriščati, s tem da sta mislila na ustanovitev tovarne letal v Gorici.

Avtor knjige, Sandi Sitar, je postregel poslušalcem tudi z vrsto "novih" ugotovitev in odkritij glede delovanja Rusjana v Gorici, njegove povezave z mirenskimi obrtniki in malimi industrijci itd. Nanizal je nato na zelo prijeten način imena in poskuse in podvige drugih pionirjev letalstva na Slovenskem nasploh. Prvi skromni in tudi z dokumentarnega vidika zelo nepopolni podatki segajo v sredo prejšnjega stoletja.

Poslušalci, ki so se ob tej priložnosti zbrali v mali dvorani Kulturnega doma so si zatem lahko ogledali kratkometražni dokumentarni film o Rusjanu. Sandija Sitarja je predstavil prof. Aldo Rupel.

V krajši razpravi je bila poudarjena potreba, da se v bodoče več pozornosti namenja širjenju in poglabljanju tehnične kulture.

Občinski svet v Števerjanu

V Števerjanu bo seja tamkajšnjega občinskega sveta danes, v petek, ob 20. uri. Svetovalci bodo vzeli v pretres spremembe v proračunu za finančno leto 1986, govorili pa bodo tudi o nekaterih javnih delih.

Seja občinskega sveta bo danes ob 20. uri tudi v Sovodnjah. Tudi tu bodo svetovalci razprabvljali o spremembah v proračunu kot tudi o javnih delih. Svetovalci bodo tudi sklepali o porazdelitvi podpor kulturnim in športnim društvom, ki delujejo na območju Sovodenjske občine.

Table v Sovodnjah postavljene podnevi

V sredo smo v naši kroniki o torkovi sindikalni manifestaciji v Sovodnjah napisali, da so neznanci noč prej ob cesti, ki iz industrijske cone pelje v Sovodnje, postavili približno dvajset transparentov, na katerih so bile napisane parole, ki nasprotujejo gradnji novih tovarn.

Da so bile omenjene table postavljene ponoči, je našemu kronistu, ki je bil ob tej priložnosti v Sovodnjah, povedal neki domačin. V našem uredništvu so se oglasili nekateri Sovodenjci, ki so napisali in postavili omenjene napise. Povedali so nam, da niso tega naredili skrivaj, ponoči, marveč zjutraj, ob belem dnevu, preden so odšli na delo. Da so stvar naredili zavestno in brez vsakega skrivanja. Gre namreč za demokratično izraženo nasprotovanje gradnji tovarn, ki onesnažujejo zrak in vodo, o čemer je v zadnjih dneh v Sovodnjah veliko govora.

Rade volje objavljamo ta popravek, oziroma dopolnilo našemu članku, ter seveda izjavljamo, da nismo hoteli biti z našim pisanjem kritični do nikogar. Ker nismo bili priča postavljanju tabel, smo pač vprašali domačine, kdaj so bile te postavljanje. Povedano nam je bilo, da je bilo to ponoči. Očitno ni bilo tako. Table so bile postavljene brez vsakega skrivanja ob belem dnevu. Najbrž bi bilo v bodoče prav, da bi nas najbolj direktno zainteresirani tudi osebno obvestili.

Interpelacija KPI

Pokrajinska svetovalka KPI Aleksandra Devetak je v imenu svoje skupine te dni predložila pokrajinskemu odborniku za šolstvo, Mirku Špacapanu, pismeno vprašanje o dogovoru med pokrajino in goriško občino glede reševanja šolske problematike. Devetakova navaja, da so komunisti doslej že nekajkrat sprožili to vprašanje, da pa niso prejeli od odbornika nobenega odgovora.

Zamrznitev nekaterih stikov čez mejo

Za nedoločen čas odložena seja mešane komisije za Videmski sporazum

Včeraj napovedane seje mešane italijansko-jugoslovanske komisije za izvajanje Videmskega sporazuma v Gorici ni bilo. Kot smo že včeraj poročali je bila dan prej v Novi Gorici seja druge mešane komisije, ki ji je načeloval opolnomočeni minister Casilli D'Aragona. Ob povratku v Gorico je italijanski diplomat dobil z Zunanjega ministrstva v Rimu navodilo, da mora na kasnejši nedoločen čas odložiti za včeraj napovedano sejo. To je Casilli D'Aragona sporočil jugoslovanskim kolegom v Novo Gorico.

Očitno je odložitev seje v zvezi z zamrznitvijo stikov med Italijo in Jugoslavijo na našem območju, za katero se je zavzel predsednik deželnega sveta Biasutti.

Istočasno je bila odložena še ena druga skupna prireditev. Prihodnjo sredo, 3. decembra, je bila napovedana uradna predstavitev programa skupnega turističnega sodelovanja »Go - GO«, katere pobudnika sta bila Medobčinska gospodarska zbornica za severno primorsko območje v Novi Gorici in Turistično letoviščarska ustanova v Gorici. Sestanek naj bi bil v restavracij Mark nad Šempetrom, ob prisotnosti deželnega odbornika za turizem Carla Vespasiana in predsednice Republiškega komiteja za turizem in gostinstvo SR Slovenije Bogomile Mitič.

Predsinočnjim smo dobili od Goriške letoviščarske ustanove uradno vest, da sta prireditelja soglasno sklenila odložiti na kasnejši datum to predstavitev. V poročilu Goriške ustanove je rečeno, da je do odložitve prišlo »v znak žalovanja in protesta zaradi neupravičenega akta nasilja, ki je povzročil smrt mladega gradeškega ribiča Bruna Zerbina, z upanjem, da bo moč nadaljevati sodelovanje, ki pa naj bo jasnejše in z večjimi garancijami za vse.«

Očitno bo prišlo še do drugih odpovedi že predvidenih skupnih prireditev.

Omenili smo že, da je prejšnji teden Goriška pokrajinska uprava odpovedala Trubarjevo razstavo, da je Goriška občina odpovedala sestanke mešanih komisij z Novo Gorico.

Pri nekaterih pa so odnosi drugačni. V sredo so se v Gorici sestali vodilni člani Enotne sindikalne zveze za Goriško s tovariši Občinskega sindikalnega sveta iz Nove Gorice. Včeraj so nekateri župani šli v Novo Gorico na sprejem, ki ga je priredil tamkajšnji župan Bašin.

Jutri bo v Tržiču pokrajinski kongres ANPI. Brez dvoma bodo tja prišli zastopniki jugoslovanskih partizanov, s katerimi vzdržujejo tukajšnji bivši borci prijateljske stike.

Ob prisotnosti 119 delegatov

V Tržiču jutri popoldne 10. pokrajinski kongres ANPI

119 delegatov v zastopstvu 2.285 članov Vsedržavnega združenja partizanov Italije na Goriškem bo sodelovalo na 10. pokrajinskem kongresu ANPI, ki bo jutri, v soboto, v Tržiču.

Kongres se bo pričel ob 14.30 v sejni dvorani sindikata kovinarjev v Ulici Pacinotti 17.

Kongres, ki sledi podobnim v drugih pokrajinah, se vrši v trenutku pred vsedržavnim kongresom ANPI, ki bo decembra v Milanu.

Kongres je še posebno važen v tem trenutku, ko nekateri spet skušajo netiti trenja med tu živečimi Slovenci in Italijani. Prav zaradi tega bo naslov uvodnega poročila na kongresu, ki ga bo imel sen. Silvano Bacicchi, »Odporništvo za svobodo in napredek Italije, za mir in prijateljstvo med narodi, za enotnost med Italijani in Slovenci.«

Pred pokrajinskim so seveda bili kongresi v posameznih sekcijah. Na tržiškem kongresu bodo izvolili novo pokrajinsko vodstvo ter delegate za vsedržavni kongres v Milanu.

Danes posvet o nadškofu Sedeju

V veliki dvorani semenišča v Ulici Seminario bo danes, v petek, 28. novembra, ob 16.30, posvet o goriškem nadškofu Frančišku Borgiji Sedeju. Prireja ga Zavod za cerkveno in socialno zgodovino. Poročali bodo prof. Tomaž Simčič o Sedejevi biografiji, prof. Franc Kralj o delovanju nadškofa pred in po prvi vojni, prof. Luigi Tavano o kulturnih pobudah Sedeja. Posvet prirejajo ob 80-letnici nadškofovega posvečenja.

V prostorih semeniške knjižnice v isti stavbi je do nedelje odprta razstava zanimivih dokumentov o Sedeju. Objavljeni so tudi nekateri arhivski dokumenti iz Vatikanskega arhiva.

Knjižnica je odprta od 9.30 do 12.30 in od 16. do 18. ure.

■ **Drevi ob 20. uri** se bo v prostorih osnovne šole v Pevmi sestal rajonski svet za Pevmo, Oslavje in Štmaver. Na dnevnem redu je razprava o gradbenem pravilniku, o vodovodu na območju Šance (Forte del Bosco) ter o ureditvi električnega omrežja na pokopališču.

KULTURNI DOM GORICA

ŠPORTNO ZABAVNI VEČER

Danes ob 20. uri v telovadnici Kulturnega doma - sodelujejo skupine iz raznih krajev Goriške - igra ansambel PRIJATELJI

Prednaročnina za Primorski dnevnik za leto 1987

CELOLETNA ..... 95.000 lir
MESEČNA ..... 13.000 lir

Celoletna prednaročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 95.000 lir + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1987. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 156.000 lir + 500 lir kolka.

Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

NAROČNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Trst, Ul. Montecchi 6 - Tel. 764832
Urnik od 9. do 12. ure

Uprava: Gorica, Drev. XXIV. maja 1 - Tel. 83382
Urnik od 9. do 12. ure

Raznašalci Primorskega dnevnika

Pošta: Tekoči račun ZTT 13512348

Tržaška kreditna banka:
Tekoči račun št. 1192

Hranilnica in posojilnica na Občinah:
Tekoči račun št. 1718
Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini: Tekoči račun št. 756/03
Kmečka banka - Gorica:
Tekoči račun št. 8333
Kmečko-delavska posojilnica - Sovodnje ob Soči:
Tekoči račun št. 269/03
Kmečko-obrtna hranilnica - Doberdob:
Tekoči račun št. 654/23

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

MIHA MATE'

ŠIROKA USTA

Izvaja: Stane Starešinič

Jutri, 29. t. m., ob 20.30 v KD Štandrež v ŠTANDREŽU.

razna obvestila

Občinska knjižnica v Doberdobu bo zaradi premestitve njenega sedeža v poslopje nove šole zaprta do 9. decembra.

Občinska knjižnica v Sovodnjah je ta mesec odprta v soboto od 16. do 20. ure, ob nedeljo od 9. do 13. ure.

Mladinski odsek KD Sovodnje, priredi 29. novembra mladinski ples. Vstop do zasedbe razpoložljivih mest.

Za jutri napovedane predstave SSG "Široka usta" v Štandrežu, ne bo.

kulturni dom

Danes ob 20. uri, v telovadnici Kulturnega doma, Športno zabavni večer. Nastopajo skupine iz raznih krajev na Goriškem. Igra ansambel Prijatelji.

kino

Gorica

VERDI 20.30 Gledališka predstava.
CORSO 18.00 - 22.00 »Pericolosamente insieme«.
VITTORIA 17.30 - 22.00 »Slip caldo.« Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 18.00 - 22.00 »Grandi magazzini«.
EXCELSIOR Zaprto.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 in 20.00 »Petek 13 novi začetek«.
KULTURNI DOM - mala dvorana 20.15 »Coca Cola Kid«. Filmsko gledališče.
DESKLE 19.30 »Neka daljna prostranstva«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'Udine, Trg sv. Frančiška 4, tel. 84124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. Nicolò, Ul. 1 Maggio 94, tel. 73328.

POGREBI

Danes ob 8. uri Maria Barbetti iz splošne bolnišnice v stolno cerkev in na glavno pokopališče.

V tržaškem opernem gledališču Verdi Bellinijeva Norma s Katio Ricciarelli

JOŽE KOREN

Za Bellinijevo »Normo« na repertoarju tržaškega gledališča Verdi je vladalo izjemno zanimanje predvsem zaradi nastopa slovite sopranistke Katie Ricciarelli v naslovni vlogi. Na zadnjih treh tržaških uprizoritvah te, po splošni oceni največje Bellinijeve mojstrovine, smo lahko poslušali tri velike pevke: Mario Callas (1953), Radmilo Bakočević (1967) in Cristino Deutekom (1973) in njih interpretacije so še žive v spominu rednih obiskovalcev tržaškega opernega gledališča. Katia Ricciarelli sodi danes v vrh italijanskih sopranistk in zato se je kar ponujala priložnost za primerjave ne glede na to, da da vsak umetnik vlogi nekaj svojega z glasom, igro in celovito interpretacijo in da so primerjave zato lahko le zelo relativne. Mimo tega se je vedelo, da Ricciarellijeva prvič poje Normo v svoji umetniški karieri in da gre v bistvu za njen debut v vlogi, ki jo je pevsko ovekovečila in dognala do najsubtilnejših izraznih možnosti nenadkriljiva Maria Callas.

Iz teh razlogov premierska predstava ni izpolnila pričakovanj številnega občinstva. Katia Ricciarelli je pela na otvoritveni predstavi Normo pod očitnim psihološkim pritiskom, kar se je poznalo tako v glasu kot v igri. Bilo bi sicer krivično oceniti njen debut kot neuspešen, saj je v njeni kreaciji bila poudarjena prisotna težnja glasovno oblikovati lik Norme izven tradicionalnih predstav in ga interpretirati po lastni zamisli in glasovni danosti, toda je po drugi strani res, da je taka želja prav zaradi interpretativno že do potankosti dognanih nians lahko tvegana. Ko smo Ricciarellijevo poslušali v drugo (na tretji popoldanski predstavi z vmesno alternacijo solidne Adelaide Negri), je vsekakor pela mnogo bolj sproščeno, mnogo bolj na ravni svojih umetniških sposobnosti in glasovnih lastnosti, je pa kljub temu ostal občutek, da ji pojavno sicer izredno lepa Norma glasovno vendarle ne leži, čeprav je Ricciarellijeva pevka izjemne glasovne miline, lirične čustvenosti in kulturnega interpretiranja.

Kar velja za Ricciarellijevo, velja v glavnem tudi za celotno predstavo, ki je pri drugi ponovitvi tekla v muzikalnem oziru znatno čisteje in skladneje z Bellinijevo lirično govorico, čeprav je orkester pod vodstvom Romana Gandolfija muziciral še vedno preveč linearno brez potrebnega dinamičnega fraziranja, tako da vzvišena Bellinijeva lirika, čista in preprosta v formi in melodiji, pa vendar melodramsko čustveno nabita, ni prišla do polnega izraza.

V vlogi Adalgise se je predstavila Elena Zilio. Glede na to, da smo jo doslej poznali bolj kot prikupno operetno pevko, je presenetila v pozitivnem oziru in ustvarila pojavno in glasovno lep lik, res pa je, da se zlasti v duetih svojstvena barvitost njenega glasu ni najbolje ujemala z glasom protagonistke.

Rimskega prokonzula Galije, Polliona, je pel naš tržaški-kriški tenorist Carlo Cossutta z glasovnim podajanjem, značilnim za herojski tenor. Manjšo glasovno svežino je nadomeščal z dognanim doziranjem rutiniranega pevca, v višinah - morda tudi zaradi zanj neustrezne lege - pa je le prihajal do izraza določen glasovni napor.

Glasovno odličen je bil basist Roberto Scandiuzzi kot Oroveso, vodja Druidov. Nastopila sta še Ivana Turchese Colavito kot Clotilda in Saverio Bambi kot Flavio.

Zbor, ki ima v Normi precejšnjo vlogo in ki jo je tudi dostojno opravil, je pripravil Andrea Giorgi, režija, ki se ni oddaljevala od klasičnih postavitev, je bila v rokah Maria Zanotta.

Založništvo tržaškega tiska

ZA VSE OSNOVNOŠOLCE IN UČITELJE!

Učilo, ki ga boste pri pouku s pridom uporabljali, je

650 sličic, zlahka iztrgljivih, z besedilom na hrbtni strani!

Na 80 listih v 4 mapah:

O KRAJIH
Beneška Slovenija
Gorica
Goriški trgi
Stari goriški vodnjaki
Kraji ob Soči
Reka Soča
Reka Vipava
Reka Timava
Palače v Trstu
Reke in potoki na Tržaškem
Zalivi na Tržaškem
Pristani na Tržaškem
Vzpetine in hribovja na Tržaškem
Dolina Glinščice 1, 2
Devinsko-nabrežinska občina
Zgoniška občina
Repentabrska občina
Dolinska občina
Miljska občina

O KULTURI IN OBIČAJIH
France Prešeren
Simon Gregorčič
Srečko Kosovel
Ivan Cankar
Ivan Trinko - Zamejski
Poimenovane šole 1, 2, 3
Kulturni domovi 1, 2, 3
Športni objekti na Tržaškem
Narodne noše
Kraška hiša
Ščedenski etnografski muzej
Majenca v Dolini
Kraški pust
Naši časopisi in revije
Kako nastane časopis

O ZGODOVINSKIH DOGODKIH IN PRIČAH PRETEKLOSTI
Prazgodovinske najdbe na Goriškem
Gorica v preteklosti
Gorica med prvo svetovno vojno
Trst v rimski dobi
Trst v srednjem veku
Kontovelski stolp Mokolan
Napoleon v Trstu
Miramarski grad
Pomorski muzej v Trstu
Henriquezov muzej na Krasu
Potres v Benečiji
Narodni dom v Trstu
Bazoviške žrtve
Pinko Tomažič
Rižarna
Prvi maj - osvoboditev Trsta
Spomeniki padlim 1, 2, 3, 4, 5

DELO, PROMET, TRGOVINA O NARAVI IN NJENIH POJAVIH
Obrt v nekdanji Gorici 1, 2
Prometne zveze na Goriškem
Obrt v Trstu v 14. stoletju
Industrija na Tržaškem
Trst - javna prevozna sredstva
Bohinjska železnica
Južna železnica
Tržaški ribji trg
Tržaški velesejem
Kmečki tabor
Kako je nastal Kras
Doberdobski Kras
Cvetje doberdobskega Krasa
Pomladno cvetje kraških dolin
Gobe na Krasu
Vinska trta
Sadno drevje pri nas 1, 2, 3

Komplet: 4 mapice v zbirni škatli lir 6.000
Posamezna mapica lir 2.000

Naprodaj v: TRŽAŠKI KNJIGARNI, KNJIGARNI TERČON, Nabrežina, KATOLIŠKI KNJIGARNI, Gorica

Knjiga Slovenske akademije znanosti in umetnosti

Podoba slovenske reformacije

JANEZ POVŠE

Družbena in kulturna podoba slovenske reformacije je knjižna izdaja Slovenske akademije znanosti in umetnosti in sicer dokumentacija znanstvenega posvetovanja, ki se je vršilo pred dvema letoma v okviru 400-letnice izida Dalmatinove Bibilije in Bohoričeve slovnice. V Trubarjevem letu se pojavlja knjiga na trgu z vso aktualnostjo in znanstveno pretehtanostjo. Gre namreč za zaporedje izvajanj, ki zajemajo zelo široka področja za nas Slovence tako važnega obdobja: družbene in sociološke osvetlitve, jezikovne in leksikološke teme, literarne in religiozne nazore, prevodne probleme in razmišljanja, itd. Med referenti so Darko Dolinar, Jože Rajhman, Janko Kos, Štefan Barbarič, France Novak, Majda Stanovnik, Marjan Dolgan, Danilo Pokorn in drugi, posebej pa moramo seveda omeniti Pavleta Merkuja, ki je obdelal osebna imena v družini Bonomo, ki je kot znano, z vplivnim škofom istega rodu močno vplivala na samega Trubarja.

Kot rečeno, je za nas Slovence čas reformacije izjemnega pomena, ki ga lahko primerjamo le s pojavom renesanse v vseh tistih centralnih evropskih deželah, kjer se je citirano obdobje resnično razcvetelo kot veliko drevo novejše človekove zgodovine. Reformacija pomeni za Slovence resnični preporod, jezikovno in kulturno osveščenje, pričetek literature kot zavestnega sooblikovanja nacionalne zavesti in končno tudi sprožitev nacionalne zavesti kot temeljne preokupacije vseh naslednjih stoletij. Zanimivo je, da je bilo razmeroma malo dežel in področij, kjer bi reformacija pomenila tako prelomno obdobje, tako bogato nastajanje in vretje kompleksnih duhovnih vrednot in počel. Po logiki reformacijskega prereza smo v tem smislu Slovenci mnogo dlje od npr. Hrvatov, ki so doživeli svojo »prebujo« že prej, pač pa kar dobesedno - čeprav v vseh smislih v različnih pogojih - podobni narodom ob navpični geografski črti, ki nas povezuje z Lužiškimi Srbi v Gornji in Dolnji Lužici, z Litvanci in Letonci ter estonskim in celo finskim kulturnim prostorom. Za vsa omenjena območja predstavlja reformacija razbitje srednjeveškega katoliškega centralizma, formiranje lastne nacionalne in kulturne identitete, uvedbo lastnega jezika v nepogrešljiv pogoj prihodnjega zgodovinskega razvoja. Sploh se zdi zgodovina nekakšno zaporedje centralizmov in decentralizmov oziroma razvejanosti, kjer se, kadar je le mogoče, uveljavi centralistični princip na čim večjem možnem geografskem in ideološkem območju, da bi nasprotna doba ponudila človeku kar najširšo razvejanost, kipenje na vse strani, skratka pojav, ki se tako močno ujema s širino življenja kot nepredvidljive rasti - centralizmi kot težnje pač poosebljajo človekovo željo obvladati in usmerjati razvoj, mu vcepljati seveda v vsakem obdobju najboljša in najbolj koristna načela, ter na ta način dokazati človekovo tvornost in stvariteljstvo.

Nemara je med številnimi prispevki mogoče aktualizirati analizo družbenega nazora pri Trubarju, kjer vera nikakor ne postane zasebna in odtrgana od odločilnih javnih vzgibov, nasprotno, vera je še vedno centralni del »družbe«, vendar na spremenjenih osnovah. Zgodovina je po Trubarju še vedno prizorišče boja med dobrim in zlim, sporna pa je sredi tega boja vloga cerkve, ki s svojimi »dobrimi deli«, meništvom, celibatom, postom, papeško mašo, romanji, češčenjem svetnikov, molitvami za mrtve, papeško institucijo - vsaj po Trubarju - prej poudarja človeški in zemeljski princip in mnogo manj božjo voljo. V tem smislu gre Trubarjev naslednik Krelj celo tako daleč, da kljub pomanjkljivostim vidi v t. im. »laizaciji« večje poroštvo prave vere kot pa v od ljudi odtrgani duhovščini. Predvsem pa seveda nuja po direktnem stiku s Svetim pismom, zato odmik od latinščine, prevajanje in prirejanje osnovnih temeljnih besedil, z eno besedo, odmik od podčrtane posredovalne vloge duhovnika in usmeritev v neposredno povezanost vernika z verskim izvorom in izhodiščem. Vprašanje je, v kolikšni meri so se protestanti zavedali svojih širših posledic in karakteristik, ampak neizpodbitno je dejstvo, da so vnašali v vero in življenje samo tisto globljo in širšo demokratizacijo, ki je prejšnja obdobja pač sama od sebe niti slučajno niso želela uveljaviti.

V tej točki najdemo poglobljene teorije o nalogah in težavah prevajanja, bodisi pri Luthru, bodisi pri Trubarju, ki že vzpostavita načelo t. im. »zvestega prevoda«: »zvesti prevod« ni niti toga dobesednost, niti ni »svobodnega« značaja, ampak se uravnoteženo nanaša bodisi na izvirnik, bodisi na bralca oziroma ciljno področje. Po tej logiki mora prevajalec seveda poznati oba jezika, česar se je Trubar zelo dobro zavedal, ker pač ni znal hebrejščine in je omenil težavo te vrste. Istočasno je tožil nad lastnim jezikom, ki da še ni v tolikšni meri razvil »abstracta«, da se ne bi moral opletati še z dodatnimi težavami. Po vsej verjetnosti se torej ni zadovoljil s t. im. tujkami in je želel posloveniti prav vse. Skratka, pričujoča knjiga zgovorno pripoveduje o uveljavljeni resnici, da je reformacija - posebno pri nas in pri nam podobnih narodih - enkratno obdobje vsesplošnega miselnega, verskega in razvejano strokovnega razmaha. To pa je dejstvo, ki raziskovalce še in še vzpodbuja v vedno podrobnejša raziskovanja.

V zbirki Slovenske istrske vasi

Kulturni in zgodovinski vodnik po Padni

SLAVKO GABERC

V zbirki Slovenske istrske vasi je pod redno številko 1, pred kratkim izšel kulturno-zgodovinski vodnik po Padni (avtor: Albert Pucer; izdal: Pokrajinski arhiv Koper, 1986). Ta drobna knjižica z besedo in sliko zgovorno prikazuje preteklost in sedanjost vasice, ki se je danes modernizirala (asfaltirana cesta, telefon...), a je kljub temu ohranila svojo značilno podobo.

Padna - strnjeno pozidana tipična istrska vas, leži na hribu, ki se strmo spušča v dolino reke Drnice, nad cesto, ki iz Kopra pelje na križišče Šmarje proti Bujam. Vasica je strnjeno pozidana in razdeljena na tri dele: vas (najstarejši del ob cerkvi), vardo (nekoliko dvignjen del; od it. besede guardia, ki pomeni straža) in jugna (ki leži na južni strani). Kmetijstvo, ki je bilo do nedavnega poglavitna gospodarska panoga, se danes umika zaposlitvam v družbenogospodarskem sektorju. Z asfaltirano cesto se je Padna zelo približala mestu, kar je povečalo tudi dnevne migracije vaščanov. Izseljevanja ni več, saj do danes splošne življenjske razmere za bivanje v tej lepi istrski vasici, katere prebivalci so od vekomaj prijazni in gostoljubni.

Avtor vodnika Albert Pucer je v zgoščeni obliki nazorno prikazal kulturno-zgodovinske in krajevne značilnosti, ki so med drugimi navdušile tudi znanega slovenskega slikarja in grafika Božidarja Jakca, po katerem so že leta 1958 poimenovali vaški kulturni dom. V Padni so namreč starši tega mednarodno priznanega slikarja živeli 14 let. Tu so imeli majhno trgovino in gostilno. Materin stric, ki je bil duhovnik v Kaštelu, je v Padni preživljal svoj pokoj in je tu tudi pokopan. Družina Jakac se je nato preselila v Novo mesto, kjer se je rodil Božidar, ki je velikokrat obiskal Padno že kot otrok pa seveda tudi kasneje. V kulturnem domu so na ogled nekatere njegove grafike. Jakac se je šele v kasnejših letih zavedel, koliko se ima zahvaliti istrskemu poreklu. Ko je kot zrel mož doživljal svet svojih prednikov, ga je globoko pretreslo, tako da se danes v dnu duše zaveda, da mu mnogo dolguje in se s trpko mislijo rad povrača vanj.

Prvotno ime Padne (Stare Padne) ni znano. Prvič zasledimo to ime v pisanem viru iz druge polovice 12. stoletja (1186) in sicer kot Padena. Po seznamu slovenskih vasi v koprskih statutih pa naj bi se vas okoli leta 1300 imenovala Pedena, česar pa ne gre zamenjevati s Pičanom v Istri, ki se je tudi imenoval Pedena. V piranskem statutu iz leta 1307 se vas omenja kot Padina, nato naj bi se ime spremenilo v Padena, kot je zapisano tudi leta 1674. Ime vasi se potem ni več spreminjalo do osvoboditve, od takrat naprej pa se imenuje Padna.

Koprski škof Paolo Naldini v svoji knjigi »Corografia ecclesiastica« (Venezia, 1700) opisuje Padno kot naselje s 40 ognjišči (t. j. naseljenih hiš), ki pa se je po elementarni nesreči (kuga leta 1630/31) zmanjšalo za polovico. Naldini nadalje poroča, da so v Padni tri cerkve in sicere: sv. Blaž, sv. Saba in sv. Katarina, ki pa je danes ni več. Razen tega je Padna imela tudi svoje župnišče, ki ga v virih zasledimo leta 1744, ko je vas štela 86 ljudi. Tedaj je spadala v koprsko občino in koprsko plemiške družine so imele na tem področju svoja posestva. V 19. stoletju je vas po upravni razdelitvi pripadla najprej Francozom in nato Avstrijcem, ki so tukaj gospodarili že proti koncu 18. stoletja. Največje število prebivalcev so zabeležili leta 1948 in sicer 418. Po tem letu se jih je mnogo izselilo, predvsem v Trst, nekaj pa tudi v Ameriko, Kanado in Avstralijo. Po zadnjem popisu (leta 1981), šteje vas 156 prebivalcev. Albert Pucer nadalje poudarja, da so se tukajšnji prebivalci že od nekdaj ukvarjali s poljedelstvom in živinorejo. Gojili so vinsko trto, oljko, sadno drevje, zelenjavo in razne poljščine. Te panoge gojijo tudi danes, vendar v zmanjšanem obsegu. Včasih je bilo zelo pomembno tudi mlinarstvo, domača peka kruha (»pod črpnjo«), mlekarstvo, pletarstvo, čevljarstvo in drugo, kar pa je danes le še spomin na preteklost.

Na področju šeg in navad se je ohranilo nekaj elementov tradicionalne kulture. V zvezi s cerkvenimi prazniki pa so slovesno praznovali in jih še: »sveto telo« (sv. rešnje telo), »opasil« (tj. obletnico ustanovitve cerkve) in praznik sv. Blaža, ki je zavetnik vasi. Zaključimo lahko, da je »rojstvo« nove zbirke velikega kulturnega pomena za Slovensko Istro. Upati je, da bo publikacija o Padni zbudila iz večletnega dremeža tudi turistične organizacije, koprsko založbo Lipa in druge obalne ustanove, ki bi morale bolj tvorno sodelovati pri snovanju zbirke, v kateri naj bi v bližnji prihodnjosti izšle podobne publikacije - Dvori nad Izolo (Korte) in Krkavče.

Priprave na 17. mednarodni grafični bienale v Ljubljani

Za 17. mednarodni grafični bienale, ki bo v ljubljanski Moderni galeriji od 19. junija do 30. septembra letos, so že poslali osebna vabila 521 umetnikom v 65 državah, za udeležbo na natečaju pa se je že doslej zanimalo 357 ustvarjalcev grafike. Razstavljavce iz Jugoslavije bodo tudi tokrat vse izbirali prek natečaja, njihovo število pa naj ne bi preseglo najštevilnejše »ekipe« grafikov iz tujih držav.

Bienale bo tudi poslej obdržal svojo osnovno značilnost, da je zemljevid sodobne svetovne grafike: zato priteguje ustvarjalce iz čimvečjega števila držav in išče kvaliteto tudi v manj znanem.

Bienale bodo spremljale širše predstavitve nagrajencev 16. bienala (Tilson, Rothenberg, Dugas, Somoyama), ki predstavljajo nekakšen most med dvema bienaloma, pa še druge na grafiko ubrane razstave. Posebnost in dodatno težo ter nove povezave in oblike dela 17. bienalu bo gotovo dala povezava z Mednarodnim grafičnim likovnim centrom, ki bo takrat že deloval v Tivolskem gradu.

Delovni odbor za pripravo 17. mednarodnega grafičnega bienala je tudi že sprejel osnutek za plakat, ki bo tokrat delo slovenskega ustvarjalca mlajše generacije, akademskega slikarja Lojzeta Logarja.

■ **Njegošev »Gorski venec«** ima poleg epskih sestavin tudi dramatične in dramske, zato je od nekdaj mamil z mislijo, kako ga uprizoriti. Zahtevnega problema se je lotil režiser Slobodan Milatović, vodja gledališča »Dodest« iz Titograda.

Čeprav je Milatović znan po eksperimentalnih iskanjih in naklonjenosti novi senzibilnosti, je pri »Gorskem vencu« ostal klasičen, akademski, z željo po popularni prireditvi, kar se je izkazalo kot nezdružljivo.

»Gorski venec« je režiser strnil približno na polovico, gledališče pa je že gostovalo v Beogradu pred cerkvijo Lazarica.

Škandal v zvezi s tekmo Empoli - Triestina

Tudi športno sodstvo uvedlo uradno preiskavo

Tudi športno sodstvo je, po rednem, uvedlo sodno raziskavo o morebitnih nepravilnostih v obeh tekmah lanske italijanske nogometne B lige med Empolijem in Triestino. Kot znano, naj bi tržaški finančni stražniki prestregli telefonski pogovor med De Riujem in takratnim predsednikom Empolija Giovannija Pinzanija, med katerim naj bi se se domenila za izide obeh tekem, in sicer z zmago domače ekipe (v Empoliju so zmagali domačini s 3:2, v Trstu pa Triestina z 1:0).

Sinoči je namreč sodnik Maurizio Laudi poudaril, da so to nadaljnjo preiskavo uvedli na podlagi novic, ki so jih objavili včerajšnji italijanski dnevniki in da ni športno sodstvo prejelo nobene informacije ali poziva od rednega sodstva. Laudi je še dodal, da so se na ta način skušali izogniti možnosti zapadlosti sodnega postopka. Glede na to namreč, da naj bi se nepravilnost zgodila v prvenstvu 1985/86, možnost postopanja zapade 31. decembra letos.

Tako v Trstu kot v Empoliju so bile reakcije na te zaskrbljujoče novice zelo ostre. Tržaški navijači so odkrito zaskrbljeni pred nedeljskim spopadom z odlično in presenetljivo ekipo Messine, ki skupno s Cremonesejem vodi na skupni lestvici, vodstvo pa jih pomirja z novico, da se bo jutri vrnil v Trst predsednik De Riù in bo pač obrazložil svoje stališče.

Tudi osumljeni bivši predsednik Empolija Pinzani se je čudil nad postopanjem pravice, češ v primeru zmage smo tekmo kupili, v primeru poraza pa tekmo prodali. Tudi igralci Empolija, ki letos nastopajo v A ligi, so reagirali na zadnja dogajanja ter so napovedali, da bodo protestirali pri uradnih predstavnikih zveze nogometašev.

Danes v Sestrieresu moški slalom za Svetovno serijo

Italijani in Jugoslovani med favoriti

Po velikih težavah s snegom in raznimi preloženimi tekmami se bo danes redno odvijalo tekmovanje v moškem slalomu za Svetovno serijo v Sestrieresu. Zasluga gre napravi za ustvarjanje umetnega snega, s katero so popolnoma prekrili progo Kandahar Alpette. Snega je namreč kakih 50 cm, uporabili pa so 65 snežnih topov ter v 70 urah porabili 1600 kubičnih metrov vode.

Tekmovanje, ki bo nekakšna generalka pred uradnimi tekmovanji za svetovni pokal, bo med drugimi predvajala tudi TV 2 od 10.25 do 11.55 ter TV 3 ob 13.30. Jutri bo v Sestrieresu moški slalom za svetovni pokal, v nedeljo pa moški veleslalom.

Tekmovanje za svetovni pokal se je letos začelo že avgusta v Argentini z dvema smukova. Na skupni lestvici tako vodi Švicar Peter Müller (40 točk) pred rojakom Zurbriggenom, ki ima pet točk manj ter Avstrijcem Stockom, ki ima 31 točk. Italijan Cigolla je na desetem mestu, Ghidoni in Sbardelotto pa si delita 16. mesto.

Favoritov v današnjem slalomu je mnogo, omenili pa bi, da tokrat ne bo nastopal pravak Mark Girardelli. Za najvišja mesta se bodo med drugimi potegovali Slovenca Petrovič in Križaj ter italijanska reprezentanta Edalini in Toetsch.

Anketa Politike: Rok Petrović najboljši športnik Jugoslavije

BEOGRAD — Po anketi jugoslovanskega dnevnika Politika je smučar Rok Petrović najboljši športnik Jugoslavije za leto 1986.

Sartorijevi zlato

BOGOTA — Italijanka Chiara Sartori je na svetovnem prvenstvu v umetnostnem kotalkanju v Kolumbiji osvojila zlato kolajno, in sicer v obveznih likih. Naj omenimo, da je Sartorijeva na lanskem prvenstvu v Riminiju osvojila kar tri zlate kolajne.

Košarka: Dino Meneghin izključen za eno kolo

RIM — Disciplinska komisija italijanske košarkarske zveze je glede prvenstvenih srečanj v sredo za eno kolo izključila Dina Meneghina (Tracer). Za eno kolo so bili izključeni tudi naslednji trenerji: Toth (Fantoni), Pancotto (Cantine Riunite), Lombardi (Hamby) in Zorzi (Giomo). V A-2 ligi naj omenimo, da je prejel opomin tudi Marušič (Segafredo).

V A-1 ligi je Allibert iz Livorna zamenjal poškodovanega Američana Teacheya z Victorjem Angerjem (krilocenter, 203 cm, 24 let).

Viterbese - Juventus 3:3

VITERBO — V včerajšnji prijateljski tekmi proti Viterbeseju, ki nastopa v promocijski ligi in katerega predsednik je Omar Sivori, je Juventus igral neodločeno s 3:3. Srečanje je bilo seveda »zelo« prijateljskega značaja. Strelci za Turinčane pa so bili Favero, Serena (enajstmetrovka) in Bonetti.

Košarka: v promocijskem prvenstvu na Tržaškem

Jutri v Repnu derbi Polet-Bor Radenska

Polet je v nedeljo poskrbel za presenečenje kola. Na mrzlem, trdnem in spolzkem igrišču na Miramarskem drevoredu so Openci, čeprav po podaljšku kar suvereno premagali Ferroviario. Če upoštevamo, da so dodatnih pet minut odigrali z najnižjo postavo, pridobi ta zmaga vrednost pravega podviga. »Oranžni« si sedaj delijo tretje mesto z miljskim CGI in tržaškim Libertasom, ki je tokrat utrpel poraz proti Alabardi.

Jutri zvečer bo v Repnu predzadnji slovenski derbi tega prvega dela promocijske lige. Pomerili se bosta doslej najuspešnejši slovenski ekipi Polet in Bor Radenska. Kot izhaja iz uvodnega zapisa, so Sosič in tovariši trenutno kar razpoloženi. Poleg tega pa bodo igrali v domači sredini. Borovci bodo tokrat v popolni zasedbi, saj je Klobas v prejšnjem kolu prestal kazen. Vatovčevi varovanci zasedajo drugo mesto, proti zadnjeuvrščenemu Greenstar pa so igrali nepreprič ljivo. Če bi nadebudni mladi Borovi košarkarji vlagali v obrambo le polovico truda in umetnosti, ki jo namenjajo napadu, bi bili verjetno še brez poraza in z mnogo boljšo razliko med danimi in prejetimi koši. Jutrišnji dvoboj v repenski telovadnici bo pa za vsakogar priložnost, da si ogleda dopadljivo košarkarsko predstavo. Možnost nadaljnjega napredovanja v razpredelnici se tokrat ponuja Kontovelu Electronic Shop, ki bo zaposlen v gosteh z ekipo Greenstar, kateri se obeta neravno najboljša usoda. Kontovelci bodo morali sicer še deset dni nastopati brez poškodovanega Damirja Starca, tokrat pa so kljub temu in v vseh ozirih nesporni favoriti. Težje pa bo za Bregove košarkarje, ki na domačih tleh pričakujejo tržaški Libertas. Brežani so bili lani med redkimi, ki so Libertas premagali, to pa naj bi bil kar dober obet tudi letos. Po dolgem času bodo Korenovi varovanci končno v popolni postavi. To pa vsekakor povečuje njihove možnosti uspeha. (Cancia)

Domovci pri Libertasu

Domovci bodo jutri gostovali pri mestnem tekmecu Libertasu. V prešnjem kolu so naši osvojili prvi par prvenstvenih točk, kljub temu pa so s prikazano igro popolnoma razočarali. Jutrišnji tekmec Libertas je pred tednom dni doživel pravo katastrofo, saj je prav na domačih tleh visoko klonil prvouvrščeni Albi Magazzini Gioia iz Krmina. Zato bodo domačini gotovo napeli vse sile, da bi popravili zadnji spodrsljaj.

Naše zato čaka trdo srečanje, kjer favorita pravzaprav ni. Domačini so dobra in solidna ekipa, ki ima nekaj res kvalitetnih košarkarjev. Ti predvajajo prijetno in učinkovito igro s pomočjo dokaj agresivne obrambe. »Belo-rdeči« bodo nastopili v popolni postavi in startajo na drugo prvenstveno zmago. Igralo se bo v telovadnici UGG, na Trgu Battisti s pričetkom ob 18. uri. (M.Č.)

Mladinska košarka

V kadetskem prvenstvu bodo Kontovelove mlade nade prvič letos pred zahtevnejšo nalogo. Mladi Kontovelci se bodo na tujem spoprijeli z A ekipo Ferroviaria, ki sodi med bojše postave v tej konkurenci. Možnost za osvojitev prve zmage pa imajo tudi sokolovi kadeti, ki bodo gostovali pri Stelli Azzurri. Med naraščajniki bo osrednje srečanje kola dvoboj med Stefanelom in prvouvrščenim Borom Adriaimpex. (Cancia)

V ženskem odbojkarskem derbiju under 16

Gladka zmaga Agoresta

AGOREST - DOM AGOREST 3:0 (15:4, 15:4, 15:5)

AGOREST: Furlan, Ožbot, Rinelli, Lovisutti, Tomšič, Pavšič, Krašček, Grillo, Florenin, Paulin.

DOM AGOREST: Bassini, Braini, Gaeta, Hvalič, Makuc, Hoban, Paulin, Bratina.

V telovadnici Kulturnega doma sta se v okviru četrtega kola prvenstva under 16 srečali ženski postavi združene ekipe Agoresta in Doma Agorest. Po pričakovanju je zmagala združena ekipa, saj je treba povedati, da so v Domovih vrstah igrale dokaj neizkušene igralke, ki niso še dopolnile 14. leta.

Kljub razliki med obema postavama, je treba povedati, da so igralke Agoresta zaigrali prisebnejše, kot v prejšnjih srečanjih.

IZIDI 3. KOLA: Pall. Mossa - Lib. Cormons 1:3; S. Luigi - Pall. Farra 3:0; Morarese - Sovodnje Agorest 3:0; počivala je ekipa Doma Agorest.

LESTVICA: S. Luigi 6, Cormons, Pall. Mossa in Morarese 4, Agorest 2, Dom Agorest in Pallavolo Farra 0. Agorest in Dom Agorest imata tekmo več.

UNDER 18 MOŠKI

V tej konkurenci je edini slovenski predstavnik Naš prapor - Val na domačem igrišču premagal Fincantieri. Združena ekipa res ni imela veliko težav, saj je rezultat sam od sebe zelo zgovoren. Naj omenimo, da rezultata Futura Torriana - Intrepida ni, ker je v teku priziv.

IZIDI 8. KOLA: Acli Ronchi — S. Luigi 3:2; Naš prapor-Val - Fincantieri 3:0, počival je Grado.

LESTVICA: Acli Ronchi in Naš prapor-Val 12, S. Luigi 8, Fincantieri in Futura Torriana 4, Intrepida in Grado 2 točki. Acli Ronchi, Grado, Intrepida in Futura Torriana imajo tekmo manj.

UNDER 16 MOŠKI

Po tretjem kolu postaja vse jasnejše, kdo bo v tej konkurenci igral važnejšo vlogo. Acli iz Ronk je edina ekipa, ki še ni prepustila točke. Za njo pa je trojica, v kateri je tudi Naš prapor-Val, ki je s polnimi točkami, ima pa tekmo več. Vsekakor je prvenstvo zelo izenačeno.

IZIDI 3. KOLA: Olympia - Naš prapor-Val 0:3; Lib. Cormons - Futura Torriana 1:3; Acli Ronchi - Soča 3:2; počival je iz Turriaco.

LESTVICA: Acli Ronchi 6, Naš prapor-Val, Futura Torriana in S. Luigi 4, Olympia in Soča 2, Lib. Cormons, Lib. Turriaco in Fincantieri 0. (M. J.)

Šah Športne šole Trst

Jutri znani finalisti

Jutri bo ob 15. uri v Borovem športnem centru na sporedu zadnji kvalifikacijski del šahovskega turnirja, ki ga prireja Športna šola Trst v okviru osnovnošolske olimpiade. Kot določajo pravila tega turnirja, na katerem nastopa okrog 60 mladih tržaških slovenskih šahistov, se bodo najboljši štirje iz kvalifikacij uvrstili v finale, kjer bodo igrali po sistemu vsak proti vsakemu. Finale bo predvidoma v soboto, 13. decembra.

Kdo so glavni favoriti za vstop v finale? Gotovo sta glavna favorita Rojančana Igor Gvardjančič in Aleksandra Ažman, za preostali dve mesti pa so kandidati predvsem Ana Bersan, Tjaša Gruden, Igor Rolich, Sergej Požar, Alenka Giugovaz in Pavel Bembi. Seveda pa so to predvidevanja po verjetnostnem računu, matematično pa si ni še nihče zagotovil vstopa v finalni del. Prej omenjenim šahistom namreč na lestvici tesno sledi kar deset igralcev, ki zaostajajo le za pol točke, oz. za točko od mesta, ki bi jih lahko še privedlo v skupino najboljših. Presenečenja zato nikakor niso izključena, čeprav, sodeč po prikazani igri, niso preveč verjetna.

Boj za vstop v finale bo vsekakor oster in vanj bodo napredovali res le najboljši. (boj)

Karate: Ljubljančani zmagali v Padovi

Na mednarodnem srečanju v karateju, ki je bilo v soboto v Padovi med ekipama slovenske in italijanske reprezentance, so člani Karate kluba Emona iz Ljubljane premagali ekipo šole Ren Bu Kan iz Padove. Srečanje je potekalo v umirjenem in prijateljskem vzdušju. Tekmovanju je sledil družabni večer, na katerem so se prisotni domenili o bodočem sodelovanju. Ljubljančane vodi znani japonski mojster Takašhi, ki že dalj časa živi in dela v Ljubljani, ekipo iz Padove pa tehnični direktor italijanske reprezentance v karateju Maurizio Marangoni.

Košarka: v prijateljski tekmi

Dober odpor Don Bosca proti jadranovcem

Don Bosco - Jadran 70:87 (44:37)

JADRAN: Žerjal, Čuk 23 (3:3), Lokar 6 (1:1), Sosič, Gulič 2 (0:1), Ban 20 (6:7), Terčon, Štoka 10 (2:3), Rauber 16 (2:3), Daneu 10 (2:5), Lippolis.

V okviru priprav na nedeljsko prvenstveno tekmo v Imoli so sinoči Jadranovi košarkarji odigrali prijateljsko-trening srečanje z Don Boscom, ki uspešno nastopa v D ligi. Jadranovci so sicer po pričakovanju zmagali, bili pa so večji del srečanja proti mladim, toda tehnično in taktično dobro podkovanim košarkarjem Don Bosca v težavah.

Domačini so namreč v prvem polčasu vodili tudi z 10-12 točkami razlike in našim košarkarjem je uspelo povesti le v zadnjem delu srečanja.

Na tem srečanju je nastopil tudi Valter Sosič, ki si je na nedeljski tekmi poškodoval gleženj. Videti pa je bilo, da poškodbe še ni saniral in da je njegov nastop v nedeljo v Imoli vprašljiv. (J.K.)

Nogomet: Bregovi »najmlajši« premagali vodilni San Sergio

Breg - San Sergio 4:1 (1:1)

STRELCI ZA BREG: P. Dazzara (2, eden z 11-metrovke), R. Gombač, Buzzi.

BREG: Gillifanò, Buzzi, Lavrica, M. Gombač, Švab, K. Dazzara, Mauri, R. Gombač, Švara (Bandi), P. Dazzara, Strain (Impelizzari).

V zaostali tekmi s prvouvrščenim San Sergiom so naši najmlajši stopili na igrišče zelo motivirani. Začeli so tekmo proti precej močni burji, ki je znatno onemogočila organizirano igro. Ko so se tega zavedli, so igrali obrambo in skrbno pazili na nasprotnikove napade. Gostje so prvi povedli s kazenskim strelom. Nato so Brežani streljali 11-metrovko in izenačili.

V drugem polčasu so naši imeli burjo v hrbet, igrali so kot znajo in v prvih minutah drugega polčasa povedli z R. Gombačem. Po dveh lepih akcijah sta zadela še P. Dazzara in Buzzi. Brežani pa so še imeli veliko priložnosti, ki pa jih je odlični nasprotnikov vratar zajezil.

Po tekmi je bilo veselje v našem taboru nepopisno. Pohvalo zaslužijo prav vsi, posebno pa M. Gombač in Mauri. (R.G.)

UNDER 18

Skupina H

Kras - Isonzo Turiacco 1:0 (0:0)

STRELEC ZA KRAS: Černe v 80. min.

KRAS: Kočevar, Leban, Grgič, Černe, Švab (Umek), Leone, A. Škabar, Žagar, D. Ferluga, Kalc, Šuc (L. Škabar), Purič, Kavalič, Sedmak.

V zaostali nočni tekmi so krasovci tokrat izpolnili pričakovanja. Z lepimi akcijami so si ustvarili številne priložnosti. Fantje so igrali dobro, čeprav so jim gostje včasih skušali to preprečiti tudi z grobostmi. Švab in Šuc sta morala predčasno zapustiti igrišče, prav zaradi poškodb.

Po dolgem času je »rdeče-belo« majico oblekel Umek, ki je imel poškodovan gleženj. Krasov zadetek je bil prava mojstrovina. Z močnim volejem je Černe poslal žogo z velike razdalje v spodnji kot vrat. (R.B.)

V nedeljo začetek bojev tudi za Krasove rokometaše

V nedeljo se bo pričelo rokometno prvenstvo D lige, v katerem bo že tretjič zaporedoma nastopila tudi moška vrsta Krasa, ki jo bo tudi letos sponsorizirala openska tvrdka Trimac (stroji za obdelavo lesa). Letos je prišlo v tem prvenstvu do korenitih sprememb. Prva ekipa bo letos slonela predvsem na mlajših igralcih. Dolgoročni program društva namreč predvideva, da bi se čimprej ustanovila solidna mladinska ekipa, ki bi se v čimkrajšem času prebila v višje lige. Krmilo ekipe pa je letos prevzel Vojko Lazar iz Kozine, ki je zamenjal lanskega trenerja Jožefa Maglico. Lazar je v slovenskih in italijanskih rokometnih krogih znana osebnost, saj je dolga leta branil barve domače ekipe v 2. zvezni ligi in je z več kot 3.000 zadetki njen najboljši strelec vseh časov. Ponudila se mu je priložnost, da bi nastopal tudi v 1. zvezni ligi, a ni mu bilo do tega, da bi zapustil domači kraj Kozino. Svojo kariero pa je zaključil z nekajletnim igranjem v Italiji, saj je še v lanski sezoni igral v B ligi z neko veronsko ekipo. Torej izkušena osebnost, ki trenira Krasove rokometaše že od začetka septembra in sadovi njegovega dela so že vidni. Pred pričetkom sezone pa smo zastavili Ladiju Budinu nekaj vprašanj.

Ladi, kakšne novosti bodo letos v D ligi?

»Predvsem tekmovanje bo le deželnega merila in tako se bomo letos izognili dolgim potovanjem. Ker imamo v naši deželi premalo ekip, da bi izpeljali prvenstvo, bodo člani in mladinci nastopali skupaj, kljub temu pa bosta na koncu sestavili dve lestvici. Prvouvrščena mladinska ekipa se bo direktno uvrstila na meddeželne kvalifikacije, kar pa se tiče zmagovalca na članski lestvici, njegova nadaljnja usoda nam ni še znana, ali bo direktno prestopila v C ligo, ali pa bo treba odigrati play-off z zmagovalci ostalih skupin.«

Koliko ekip se je prijavilo?

»Letos bo nastopalo le 8 ekip, in sicer: dve postavi Krasa Trimac, dve ekipi nabrežinskega Interja, tržaški Virtus in tri ekipe Cividina (članska, mladinska in ekipa veteranov, ki se je prijavila v zadnjem trenutku). Vsekakor vsak mladinec lahko vsakokrat igra tudi v članski ekipi.

Kako pa je z naraščajniki?

»Tu je stanje vse prej kot rožnato, saj od sto vabil, ki smo jih poslali vsem fantom letnika 70 in mlajšim, so se odzvali vabilu le trije. Treba pa bo napeti vse sile in sestaviti tudi naraščajniško ekipo, ki bo nastopala v prvenstvu, saj v nasprotnem primeru bo naše društvo moralo plačati zelo visoko globo. Zato pozivam vse fante tega letnika, naj se nam javijo, saj je zanje prostor v ekipi praktično že zagotovljen.«

Ste med tem časom odigrali tudi prijateljske tekme in kakšen je vaš letošnji cilj?

»Igrali smo štiri trening tekme z naslednjimi izidi: Kras - Jadran Kozina 20:25, Kras - Izola 31:31, Kras - Ilirska Bistrica 18:18, Kras - Inter Nabrežina 19:16. Glede našega cilja je še prezgoda govoriti, saj ne poznamo še realnih moči naših nasprotnikov.« (Z. S.)

SEZNAM KRASOVIH MLADINCEV IN ČLANOV

VRATARJI: Igor Glavina, Peter Klinc, Marko Sardoč in Dario Milič. ZUNANJI IGRALCI: Ivo Gruden, Gabriele Raseni, Sandro Grilanc, Adam Simoneta, Tomaž Milič. KRILA: Mirko Sardo, Marko Milič, Davorin Kralj, Igor Pegan. PIVOT: Janko Milič, Aleš Košuta, Zdravko Skupek, Peter Janezič. TRENER: Vojko Lazar.

SPORED 1. KOLA: V nedeljo, ob 20.30, v tržaški Športni palači Cividin 1. ekipa - Kras 1. ekipa. Ostala srečanja 1. kola: V ponedeljek, v zgoniškem športno kulturnem centru, ob 19.30 Kras mladinci - Cividin mladinci; Inter Aurisina 1. ekipa - Inter Aurisina mladinci in Virtus - Cividin veterani.

obvestila

JK ČUPA
vabi vse člane, da se udeležijo regate potovalne tekmovalne jadrnice »Izolski trikotnik«, ki jo bo organiziral JK Burja. Regata bo danes, 29. t. m.

ŠD MLADINA
obvešča, da za letošnje tradicionalno zimovanje, ki se bo odvijalo na Pohorju od 20. do 27. decembra 1986, se interesenti lahko vpišejo in dobijo vse podrobne informacije vsak dan do sobote, 6. decembra od 19. do 21. ure v Domu A. Sirk v Križu.

PLAVALNI TEČAJ - ZSŠDI
obvešča, da zaradi tehničnih razlogov bo v torek, 2. decembra odpadel plavalni tečaj v Lipici.

ZSŠDI
obvešča, da bo v ponedeljek, 1. decembra, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah seja nogometne komisije.

PRIMOTOR KLUB
vabi vse člane, da se udeležijo sestanka, ki bo drevi ob 20.30 v Lonjerju. Na dnevnem redu zaključek letošnje sezone.

Športno združenje Sloga praznuje 15. obletnico svojega obstoja

V znamenju pestrega delovanja

Veliko je bilo prehojene poti

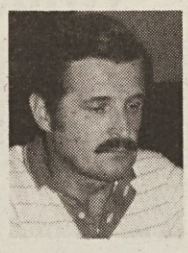

Časovna mejnika ustanovitve in sedanjosti Sloge sta Karlo Grgič in Viktor Stopar, prvi in sedanji predsednik Združenja.

O društvu - predhodniku združevanja, ki je danes skoraj evangelij zamejskega športa, smo najprej vprašali Grgiča.

»O tistem združenju ostaja nedvomno zadoščenje. Brez njega bi danes na našem območju ne imeli odbojke. Ne smemo pa misliti, da je tedaj šlo brez težav. Pogovori so tekli kaka tri leta in uspeh je prišel, ko so se na vodilnih mestih v klubih istočasno znašli ljudje, ki so bili navdihnjeni z enakimi nazori. Namen novega združenja je bil, da bi aktivno prispevale k delu vse članice in ne da bi se ustvarila nova struktura. Društva naj bi se zacementirala, ne pa si izpodkopavala temelje.

Odločilen faktor za združitev je bila kriza, v kateri so se nahajala društva s svojo odbojko. Sprva so mislili na združevanje tudi v drugih panogah. Za vsako tako operacijo pa je potrebno nekaj žrtvovati. Kakovost določene panoge - jasno lahko govorimo o nogometu - je bila v letih pri društvih nihajoča in ni nikoli istočasno našla skupnega imenovalca, ki bi navdihnil skupno pot. Očitno pa tudi ni bila dovolj zrela politična volja k takemu koraku.«

Obstaja iz prvih let ŠZ Sloga kakšen poseben dogodek v vsakdanjem življenju nove športne enote?

»Omenil bi bolj na splošno materialno stanje. Danes je poraba denarnih sredstev znatno višja, istočasno pa se do denarja tudi lažje pride. Denar je bil včasih le večji problem in pri nas se je celo dogajalo, da so k stvari nekatere članice prispevale z denarjem, druge pa le z žogami in drugimi športnimi rekviziti.«

Viktor Stopar spremlja v eni ali drugi vlogi ŠZ Sloga od samega začetka.

»Združenje je predstavljalo novost, v kateri sta se še prepletala pojma, kot sta medsebojno nezaupanje in sebičnost. Po naravnem odpadu deklet je ostalo jedro prekaljenih igralk z voljo do udejstvovanja in trdno politično zavestjo.

Razumljivi so zato bili bolj skromni uspehi, ki so včasih mejili na nivo životarjenja, odraz ali ostanek prejšnjega pogona. Kakovosten preobrat je nastal s prihodom prof. Peterlina, ki je ob znanju prinesel tudi novega elana preko svežih zamisli.«

Je danes delo težje ali lažje?

»Nedvomno lažje. Prej iz emotivnega vidika kot iz materialnega. Osebno ne morem zanemarjati poguma, ki mi prihaja od zadoščenja, da je bila ubrana pot pravilna. Sedanje stanje Sloge namreč ocenjujem kot pozitivno stvarnost celotne naše skupnosti. Množičnost našega delovanja je v resnici kakovostno vlaganje človeškega kapitala.«

Kaj manjka naši odbojki za res kakovosten skok?

»Vadbeni prostori! Za veliko ljudi je na razpolago premalo primernih ur razpoložljivosti telovadnic.«

Je primer Sloge razširljiv na druge panoge? Stvarno na nogomet?

»Teoretsko seveda ni omejitev in nekaj sodelovanja med nogometnimi društvi tudi je. V poštev pa pride tudi skrb domačih društev, da obdržijo v upravi športne objekte, ki so bili zgrajeni z veliko mero požrtvovalnosti!«

(kb)

Na slikah: levo Karlo Grgič, desno Viktor Stopar.

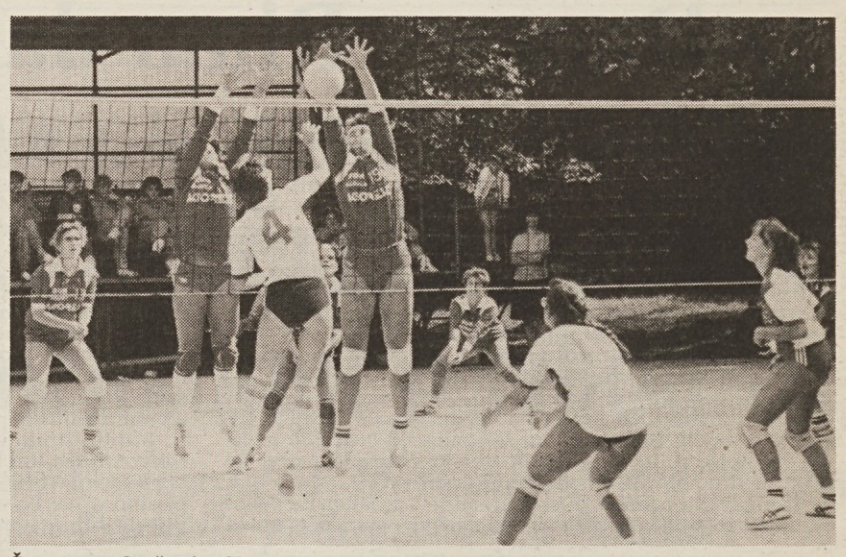

Športno združenje Sloga že vrsto let uspešno prireja ženski mednarodni odbojkarski turnir za pokal Bazoviških žrtev. Posnetek je z enega od srečanj letošnje izvedbe med slogašicami in Agorestom.

Združenje je tesno povezano s svojim okoljem

Športno združenje Sloga bo nocoj v Prosvetnem domu na Opčinah svečano proslavilo petnajstletnico svojega obstoja.

Razvojna pot tega vzhodnokraškega društva je nekoliko drugačna od razvoja ostalih društev v zamejstvu, saj so ustanovitelji Sloge štiri športna društva, katerih delovno območje zajema vasi od Opčin do Bazovice in sicer Gaja, Primorec, Polet in Zarja. Pred ustanovitvijo ŠZ Sloga so vsa ta društva imela tudi sekcije odbojke, torej panoge, ki je bila v tistih letih pri nas v velikem razmahu.

Ozko območje delovanja, pomanjkanje vadbenih prostorov in kadra so botrovali odločitvi predstavnikov štirih omenjenih društev, da se ustanovi novo društvo - ŠZ Sloga - ki naj se na vzhodnem Krasu ukvarja z odbojko.

To so bili torej začetki Sloge in povsem naravno je, da ob okrogli obletnici opravimo neke vrste obračun, pregledamo prehojeno pot, istočasno pa tudi postavimo temelje za bodoče delo.

Takoj lahko ugotavimo, da je obračun vsekakor pozitiven. Sloga se sicer ni prebila v B ligo, kjer bi prevzela mesto, katerega je pred mnogimi leti zapustila takratna ekipa Zarje, vzgojila pa je celo vrsto mladih perspektivnih igralk in igralcev. Tehnični odbor Sloge je pred nekaj leti začel z dolgoročno programacijo dela in začel z vadbo prav od najmlajših. Razživela se je miniodbojka. Prav najmlajši tekmovalci so Slogi priborili celo serijo lovorik v krajevnem, deželnem in državnem merilu, saj je bila Sloga pred nekaj leti tudi državni prvak v tej panogi. Igralke, ki so pred leti osvojile ta prestižni naslov, tvorijo danes ogrodje prve ekipe. Prav tako niso izostali uspehi v mladinskih kategorijah. Pokali, ki so jih Slogini mladinci in mladinke osvojili kot prvaki na pokrajinski in deželni ravni, krasijo police društvenega sedeža v Bazovici, do katerega se je Sloga lani končno prikopala. Svoje štiri najboljše igralke pa je Sloga dala na razpolago združeni ekipi Meblo.

Zgodovina moške odbojke je krajša, saj je delo s fanti zaživelo šele pred nekaj leti. Tudi na tem področju pa so bili na mladinski ravni že doseženi spodbudni uspehi.

V vseh teh letih so pri Slogi skrbeli za vzgojo domačih odbornikov, vaditeljev in trenerjev, kar danes društvu omogoča razvejano strokovno delo.

Jasno je, da se je moralo društvo organizacijsko utrditi. Zaradi oddaljenosti tekmovalk je moralo vodstvo poskrbeti za nabavo vozila. To mu je uspelo s finančno pomočjo staršev in sploh prebivalstva vzhodnega Krasa, ki je bilo od samega začetka ob strani društva. Ta vez se je iz leta v leto še utrdila in danes s ponosom trdimo, da Sloge ne sestavljajo samo tekmovalci, ampak tudi starši in ljubitelji odbojke. Škoda le, da ni na vzhodnokraškem območju nobenega športnega središča, saj bi se tako povezanost med igralci in društvom še povečala.

Dokaz o povezanosti med društvom in okoljem, v katerem deluje je dogovor, ki je bil sklenjen s Skladom Mitja Čuk. Nameni tega sporauma so čisto humanitarni: na tak način, torej s poimenovanjem ene svojih mladinskih ekip Sloga Sklad Mitja Čuk, skuša društvo opozoriti širšo javnost na cilje te organizacije in na potrebe prizadetih otrok, ki jih družba še premnogokrat emarginira.

Sloga v vseh teh letih ni ostala zaprta vase. Skušala je poglobiti prijateljske stike tako z društvi v zamejstvu, med večinskim narodom, pa tudi v matični domovini. Pred petimi leti je bila podpisana uradna listina o pobratenju s Športnim društvom Fužinar z Raven na Koroškem. V teh letih so se prijateljske vezi še utrdile in poglobile. To potrjuje med drugim stalna udeležba Fužinarja na turnirju Bazoviških žrtev in na drugih Sloginih pobudah. To pa je tudi še en dokaz, da oddaljenost res ni pregrada, če pristopijo ljudje k sodelovanju z odprtim in prijateljskim duhom.

Pri ŠZ Sloga se ni mogla razviti tradicionalna oblika rekreacije zaradi že omenjene težave s pokritimi prostori. Zaradi tega se je razvila planinska sekcija, ki združuje vsakogar, ki si želi izletov v naravo in lažjih vzponov. Planinstvo in popotništvo razvijata družabnost ne glede na starost udeležencev, prav ta družabnost pa je društvu velikokrat še kako potrebna.

Sloga je torej do danes povsem izpolnila svoje poslanstvo in prepričani smo, da bo po začrtani poti nadaljevala tudi v bodoče, saj so doslej odborniki in člani znali premostiti vsakodnevne težave, ki tarejo društvo, s trdno voljo in zaverovani v pravilnost svojega dela.

Slavnostna akademija ob 15-letnici obstoja ŠD Sloga bo drevi ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Program: nastop mladinskega pevskega zbora Vesela pomlad, slavnostni govor in nastop mešanega pevskega zbora Primorec-Tabor.

danes igra za vas - danes igra za vas

Marjan Blažina

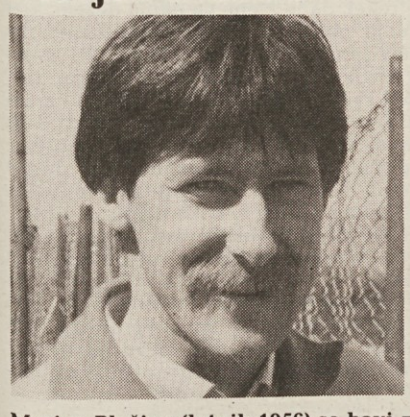

Marjan Blažina (letnik 1956) se bavi z nogometom že od mladih nog. Začel je leta 1970 pri naraščajnikih Primorja, že dve leti kasneje je igral v prvi ekipi proseške enajsterice. Odigral je vrsto prvenstev v 2. amaterski ligi ter eno v 1. AL. Športno kariero je predčasno zaključil leta 1980 zaradi hujše poškodbe. Trenutno je odbornik Primorja in spremljevalec mlajših nogometašev. Blažina se še rekreacijsko bavi s smučanjem in planinstvom. Prejšnji teden je Livio Semolič pravilno napovedal 11 izidov

totocalcio

Atalanta - Brescia	X	
Como - Udinese	X	
Empoli - Fiorentina	X	2
Inter - Avellino	X	
Napoli - Verona	1	
Roma - Juventus	1	X
Sampdoria - Ascoli	1	X
Torino - Milan	X	
Catania - Genoa	1	X
Lecce - Pisa	1	X 2
Triestina - Messina	1	X 2
Ancona - Spal	1	
Martina - Licata	X	

konjske dirke - konjske dirke

V Bologni je možnost baze s skupino 2, ki lahko računa na ugoden položaj Davie. Paziti je treba na regularnega Borboletto (sk. X). Becollo (sk. 1) je dober, a penaliziran, bo pa vsekakor med prvimi.

V Milanu je favoritov več. Omenimo konja Bisante d'Oro (sk. X). Najnevarnješa nasprotnika sta Calicanto Sir (sk. 1) in Abercio (sk. 2).

Ciranda (sk. X) je favorit v Padovi, Domec Om (sk. 2) mu lahko prepreči, da zmaga, pozabiti ne smemo na Cabera (sk. 2), ki bo startal v ugodnem položaju.

V Torinu bo najtežje. Poskusimo s skupino dva (Dantesque). Crucciato (sk. 1) bi moral nadoknaditi zaostanke na startu, dober bi lahko bil Dervio (sk. X).

Rimski galop bi lahko bil plen Armoniosa (sk. 2), Great Beach je najnevarnejši konj skupine X, od skupine 1 naj omenimo konja Ton Ton Mak.

V Livornu je glavni favorit Akebat (sk. 1), ki se je v prejšnjih štirih dirkah odlično obnesel. Drugi bi lahko bil Ketch (sk. X), od skupine 2 pa je treba omeniti Looby Lova.

DIRKA TRIS

V Anversi bo devetnajst konj, vrste so tri. Naši favoriti: Conway (št. 10), Damant Blue (št. 6), Cassarani (št. 17). Za sistemiste: Danmark Wh (12), Cigliera (3) in Alexa Charlotte (18).

totip

1. — prvi	2	
drugi	X	1
2. — prvi	X	
drugi	1	2
3. — prvi	X	
drugi	1	2
4. — prvi	2	1
drugi	X	
5. — prvi	2	1
drugi	X	1
6. — prvi	1	
drugi	X	2

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Tudi letos smučarski tečaj v Ravasclettu

SPDT bo tudi letos priredilo smučarski tečaj v Ravasclettu, ki bo potekal pod izkušeno režijo načelnika odseka Pavla Fachina. Tečaj bo izpeljan v štirih nedeljah in sicer 11., 18. in 25. januarja ter 1. februarja. Društvo je v dogovoru s krajevnimi športnimi delavci poskrbelo, da bodo cene nespremenjene v primerjavi z zadnjim tečajem.

Vpisovanje bo na sedežu društva (Ul. sv. Frančiška 20/3. nad.) vsak ponedeljek od 19.00 do 20.00 ter v dneh 18., 19. in 20. decembra. Organizator bo poskrbel tudi za varstvo osnovnošolskih otrok, ki imajo probleme glede spremstva. Za slednje je obvezno včlanjenje v FISI.

Odhod avtobusov bo točno ob 6.30 izpred sodnijske palače v Trstu (Foro Ulpiano). Člani in tečajniki imajo popuste na dnevnih kartah. Pri vpisovanju mladoletnikov je obvezen podpis staršev.

Bloudkova nagrada kot družbeno priznanje alpinizmu

Na torkovi svečanosti v Kopru so v prisotnosti družbenopolitičnih in športnih delavcev iz vse Slovenije in zamejstva podelili Bloudkove plaketein nagrade, najvišja priznanja, s katerimi v matični domovini že 22. leto zapored nagrajujejo posameznike in organizacije za zasluge, dosežke in delo v telesni kulturi.

Tokrat so alpinisti na debelo (povsem zasluženo seveda) posegli po teh prestižnih odličjih, saj je odprava Cerro Torre v Patagoniji 1985/86 prejela Bloudkovo nagrado, alpinista Tomo Česen in Marija Štremfelj pa Bloudkovo plaketo.

V motivacijah je pisano sledeče: Odprava Cerro Torre 1985/86 - za prvenstveni vzpon v enem izmed najzahtevnejših gorstev sveta. - Odprava Planinske zveze Slovenije, ki je od 11. decembra 1985 do 30. januarja 1986 oblegala goro Cerro Torre (3128 m) v patagonskih alpah v Južni Ameriki, je s prvenstvenim vzponom v 1200 m visoki vzhodni steni, dosegla svetovno odmeven uspeh. Cerro Torre je en sam granitni stolp, v zgornjem delu prevlečen z ledom; vse tri dosedanje smeri so bile preplezane po razih, šele Jugoslovani pa so preplezali steno. Vzpon je bil plod odličnih priprav, vrhunskega plezanja, skrajne požrtvovalnosti in odrekanja ter izjemne organizacije dela in vodenja, je torej uspeh vseh udeležencev odprave.

Med dobitniki plaket pa sta še alpinista Tomo Česen (»za vrsto izjemnih alpinističnih dosežkov v evropskih, južnoameriških in azijskih gorstvih«) ter Marija Štremfelj (»za vrhunske dosežke v alpinizmu, med drugim za vzpon na Broad Peak, ki je naš prvi vrh nad 8000 m«).

»Alpinismo goriziano«

Revija izhaja že dalj časa v Gorici, izdaja pa jo CAI pod vodstvom Luigija Medeota. Tudi zadnja številka prinaša vrsto zanimivih člankov, od katerih bi omenili uvodnik, v katerem je govor o Messnerjevem podvigu osvojitve vseh 14 svetovnih osemtisočakov ter sestavek znanega tržaškega alpinista Spira della Porta Xidiasa, ki pojasnjuje nekatere aspekte plezanja v Trstu.

Pobuda izdajanja te revije je vsekakor hvalevredna, saj je delo seveda povsem amatersko, rezultat tega pa je vsekakor na visoki ravni.

AGRARIA - SEMENARNA

A. Bossi

Ul. sv. Jakoba 15

TRST - Telefon 762829

JESENSKA RAZPRODAJA!

Najboljše steklene pletenke s plastičnim košem po najugodnejših cenah.

5 litrov	2.900 lir
10 litrov	5.800 lir
15 litrov	8.800 lir
25 litrov	11.000 lir
34 litrov	11.500 lir
54 litrov	15.500 lir

* * *

Za nakup več kot 5 pletenk nižje cene!

POLEG TEGA ŠE: steklenice, večlitrske steklenice, plutovinasti zamaški vseh mer, posebni zamaški za mašilne stroje, parafinski, sterilizirani in dolgotrajni zamaški, kronski zamaški ter zamaški za šampanjec itd.

VINOMETRI - MERILCI ZA MOŠT - MERILCI ALKOHOLNE STOPNJE
VSI PROIZVODI ZA DOBRO VINARSTVO
A. BOSSI PROFESIONALNOST IN IZKUŠNJE OD LETA 1947 DALJE

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 120.- din, naročnina za zasebnike mesečno 350.- din, letno 3.500.-, za organizacije in podjetja mesečno 500.-, letno nedeljski 1.200.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglasi 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglasi 650 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel.. 775275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

28. novembra 1986

Danes v Rimu dan pešca

RIM — Če bodo zdržali, bo današnji dan, ki ga imenujejo »dan pešca«, postal zgodovinski. Občinska uprava v Rimu je danes za 24 ur zaprla strogo mestno središče za avtomobilski promet. Nekateri ukrepi bodo trajali do 6. januarja, drugi pa tudi kasneje. Posnemanje njenega vzgleda predlagajo »zeleni« tudi za Turin.

Rimljani, tisti, ki stanujejo v mestnem središču, in oni, ki tjakaj prihajajo na delo ali po opravkih, bodo imeli en dan čistega zraka in mira. Ker bodo avtomobilisti prisiljeni pustiti vozila ob robu mestnega središča, ali pa kar doma in se poslužiti javnega prevoza, (mestnih avtobusov, podzemeljske železnice, železnice in taksijev) je mestna uprava poskrbela, da bo teh sredstev danes več in da bo tako kos navalu pešcev. Mestno podjetje ATAC bo dalo na razpolago 30 avtobusov, 100 pa jih bo čakalo, da jih pošljejo tja, kjer bo potreba. Podzemeljska železnica bo med 6,30 in 10. uro na progi A in B povečala število voženj: na prvi bo 8.000, na drugi pa 1.400 dodatnih prostorov.

Zanimiva je nadalje že pred tremi leti predlagana pobuda sindikatov, da meščanom omogočijo najemanje koles. Občinska uprava je dovoljenje izstavila sedem izposojevalcem: za eno uro uporabe kolesa bodo zaračunali 2.000 lir, za ves dan pa 6.000 lir. Zaenkrat bodo morali izposojena kolesa pripeljati tja, kjer so jih dobili, v prihodnje pa jih bodo lahko vračali tudi ostalim izposojevalcem. Pozimi bodo izposojevalnice odprte od 9. do 19. ure, poleti pa pozno v noč.

Mestna snaga bo smeti pobirala ponoči. Po prvem poskusnem dnevu bo ta oblika čiščenja ostala v veljavi predvsem na poglavitnih prometnicah. Nov red so uvedli tudi v tovornem dostavnem prometu.

Hudi časi se pišejo avtobusom, ki prevažajo turiste od hotela do turistično zanimivih krajev. Poslej jih ne bodo smeli več čakati kjerkoli in ovirati promet, ampak so zanje izbrali samo nekaj čakališč s kratkotrajnim postankom.

Mestni stražniki si bodo morali danes pošteno zavihati rokave. Kako jim bo to uspelo, si težko predstavljamo. Njihovo število bodo okrepili s tistimi, ki običajno sedijo za pisalno mizo. Novost je tudi v pouku in delu v trgovinah: pričela se bosta ob 9.30; odločitev bo obveljala.

V Stockholmu eksplodiralo vojaško skladišče orožja

STOCKHOLM — Eksplozija, katere vzroki še niso znani, je včeraj zjutraj pognala v zrak vojaško skladišče orožja, razstreliva in municije blizu Jarne, ki leži okrog 50 kilometrov južno od Stockholma. Človeških žrtev ni, pač pa je eksplozija, ki ji je sledil močan požar, izkoreninila veliko dreves, saj je skladišče bilo sredi gozdov. Zaradi zračnega pritiska so se okenske šipe tresle kar v razdalji 15 kilometrov vse naokoli. Kjer je bilo poprej skladišče, zeva sedaj luknja s premerom 25 metrov.

Vest o eksploziji so razširili sami vojaški krogi, katerih zastopnik, major Curt Schunberg, je tudi prvi prišel na prizorišče razdejanja. Uvedli so seveda preiskavo, že zdaj pa se križajo najrazličnejše domneve in vprašanja: je šlo za sabotažo, teroristični napad ali golo nesrečo? V skladišču so hranili poleg drugega protitankovske mine, ročne granate, topove, dinamit in artiljerijsko municijo, skratka, takšen material, po katerem teroristične skupine zelo rade poprašujejo. Prav zaradi možnosti »posega od zunaj« so vojaške oblasti dale strogo zastražiti vsa druga skladišča orožja.

Na sliki (telefoto AP): zgovorni posnetek prizorišča eksplozije.

Izpraznili so blagajno njenega upravnega sedeža

Stranki KD ukradli 500 milijonov lir

RIM — Včeraj ponoči so neznanci vdrli v upravni sedež Krščanske demokracije in iz blagajne odnesli približno 500 milijonov lir v gotovini. Denar je bil namenjen plačam uradnikov in funkcionarjev. Teh je 500, toda 300 jih je dvignilo plačo že predvčerajšnjim popoldne, sicer bi zlikovci našli v sefu najmanj milijardo lir. Zanimivo je, da je vodstvo KD sklenilo plačevati osebje s čeki, toda začenši z decembrom.

Upravni sedež De Mitove stranke je v drugem nadstropju palače na Trgu don Sturzo v mestni četrti EUR. Tatinska tolpa se je prikradla v notranjost poslopja pod zavetjem teme, s pomočjo ponarejenih ključev in skozi glavna vhodna vrata. Prav tako s ponarejenimi ključi se je pritihotapila v sobo s sefom. Njegov jekleni oklep je premagala z varilnim aparatom, ostalo pa je bilo kot otroška igra. Tudi pobeg, saj ni storilcev nihče ne videl ne slišal.

O tem, kdo se je prvi zavedel tatvine, krožita dve verziji. Eni pravijo, da nočni čuvaj, drugi pa, da sami uradniki in uradnice, ko so zjutraj prišli delat. Ko so prispeli tudi policisti in karabinjerji, je bila soba, v kateri je sef, še zmeraj polna dima, a na prednji strani železne blagajne je zevala luknja s premerom 75 centimetrov.

V strankinih krogih so mnenja, da je tolpa tatvino dolgo pripravljala in da je zelo verjetno imela pomagača, ki se je dal zapreti v okradene prostore. Da je tatovom pomagal nekdo od znotraj, naj bi dokazovala prav odločitev o zamenjavi gotovine s čeki. Novi upravni tajnik KD, poslanec Severino Citaristi, je včeraj izjavil časnikarjem, da je plačevanje osebja z denarjem »barbarski sistem«, ki ga gre odpraviti. No, on ga tudi bo.

Zaradi onesnaženosti voda s herbicidi

V spodnjem toku reke Pad še vedno brez pitne vode

FERRARA — *Dežela Emilija Romagna je sicer prepovedala uporabo obeh herbicidov atrazina in simazina, sta pa prav ti dve kemijski snovi krivi za izjemno stanje v Ferrari in v osmih bližnjih občinah, kjer so že tri dni zaprli vodovod. Berra, Mesola, Comacchio, Goro, Codigoro, Iolanda di Savoia, Lagosanto, Massafiscaglia in Ferrara namreč črpajo svojo pitno vodo iz reke Pad, ki je v prejšnjem tednu narasla. Zaradi deževja pa se je v narasli reki zaskrbljujoče povečala tudi količina atrazina, ki jo kmetovalci uporabljajo pri uničevanju plevela predvsem na koruznih in riževih poljih.*

V Emiliji Romagni ne izključujejo dejstva, da sta atrazin in simazin pronicala v reko Pad že v Piemontu, kjer je njuna raba dovoljena. Zaenkrat pa je dokaj obsežno območje ostalo brez pitne vode in to predvsem zaradi pomanjklivih čistilnih naprav in še bolj pomanjkljivega državnega zakona, ki bi urejeval zaščito vodnega bogastva.

»Ko bi prepustili tudi zasebnikom, ki bi delovali v sklopu občin, gradnjo in upravo čistilnih naprav, bi verjetno znatno pripomogli k reševanju vprašanja onesnaženosti vode«, je ena izmed sugestij ministra za okolje Francesca De Lorenza ob predstavitvi zakonskega osnutka Proletarske demakracije (podprli so jo tudi poslancKPI in PSI) na temo zaščite voda.Zaenkrat so italijanske vode prepuščene zakonu Merli iz leta 1976, ki je po desetih letih vstopa v veljavo že zastarel. Minister za okolje je izjavil, da bo v poslanski zbornici podpiral tudi uvedbo davčnih olajšav za tista podjetja, ki bodo sama postavila ali obnovila svoje čistilne naprave. Zasebniki pa bi lahko prišli v poštev predvsem v manjših občinah, ki jim je »varstvo narave« v hudo finančno breme.

Kraljičina ogrlica

30.

po Alexandru Dumasu
riše: Željko Lordanič

Zakasneli oster odgovor Moskve kanclerju Kohlu

MOSKVA — Sovjetske javnosti vse do včeraj niso obvestili o tem, da je zahodnonemški kancler Helmut Kohl v intervjuju za ameriško revijo Newsweek primerjal spretnost v javnih nastopih generalnega sekretarja CK KP SZ Mihaila Gorbačova s Hitlerjevim propagandnim ministrom Göbbelsom. Včerajšnja Pravda v nepodpisanem dolgem odgovoru (naslov: »Nevarni atavizem«) prvič razkriva javnosti nezaslišanost, da si je Kohl privoščil »najbolj grobe izpade proti sovjetskemu vodstvu, vse do gnusnega vzporejanja z nacistično Nemčijo«.

Afera okoli teh Kohlovih izjav razburja že več tednov zahodnonemško javnost. V Moskvi nekaj dni sploh niso ničesar omenjali o tem, dokler ni zunanji minister Edvard Ševardnadze na tiskovni konferenci (o Reykjaviku) dal vedeti, da je bonski kancler povzročil ogorčenje v Moskvi ter da to ne more biti brez posledic na odnose med obema državama.

Posledice so se res takoj pokazale, in sicer tako, da je sovjetska stran začela po vrsti odpovedovati že prej domenjene obiske, med drugim tudi namestnika predsednika vlade A. Antonova. Pravkar so odpovedali pot v Bonn namestnika ministra za rečni promet SZ, ki naj bi tam podpisal meddržavni sporazum o plovbi sovjetskih ladij po novo zgrajenem prekopu med Renom, Mainom in Donavo.

Zadnje dni je sovjetski tisk povzel ostre odgovore vzhodnonemških časopisov na ostre žaljivke na rovaš NDR. Prav tako je bilo sovjetsko občinstvo seznanjeno z revansističnimi gesli, ki jih pred volitvami v ZRN v svojih programih širita in obnavljata obe vladajoči konservativni stranki, Kohlova CDU in Straussova CSU (začasnost nemških meja, obstoj nemškega rajha, odprtost nemškega vprašanja ipd.).

Današnja »bomba« v Pravdi je očitno uradna zavrnitev iz Moskve, da bi s sedanjim bonskim kanclerjem delala kakršnokoli politiko - to pa po tem, ko so tu prav očitno dolgo čakali na ustrezno opravičilo od šefa zahodnonemške vlade. Kohl je sicer pred Bundestagom pojasnjeval, da Newsweek ni prav povzel njegovih izjav, da ni hotel vzporejati Gorbačova z Göbbelsom ipd., ni pa se povzpel do tega, da bi na naslov Moskve izrekel za take primere potrebno opravičilo.

Pravzaprav gre v Pravdini lekciji Helmutu Kohlu in njegovim somišljenikom hkrati tudi za to, da predstavljajo sovjetski javnosti trajno povezanost revanšizma z militarizmom. Kohl izstopa kot najbolj bojeviti pobornik Reaganovega načrta »vojne zvezd« in nasprotnik Reykjavika, se pravi načelne rešitve za rakete srednjega dometa v Evropi, za kar se je dolgo časa zavzemala prav ZRN.

Pravda se skrbno izogiba nevarnosti, da bi s Kohlovimi žalitvami na račun Sovjetske zveze istovetila večino Zahodih Nemcev. Prav nasprotno, v ta namen citira nekaj pisem bralcev, ki jih je doslej priobčil Spiegel in ki izrekajo obžalovanje, pa tudi prosijo za opravičilo na sovjetski strani. Med mnogimi zelo strupenimi Pravdinimi opazkami je morda najbolj spretna ta, ki citira znanega nemškega protifašista Karla Ossieckega (bil je žrtev Hitlerjevega protižidovskega programa), ko je rekel, da je Nemčija edina dežela, kjer »pomanjkanje političnih sposobnosti zagotavlja pot do najvišjih položajev v državi«. Ta misel jedrskega kritika in publicista Ossieckega (SPD ga ima med svojimi velikimi vzorniki) se naravnost nanaša na sedanjega kanclerja ZRN, navaja naprej Pravda pismo bralcem. Ker pa hkrati citira nekaj pisem, ki so jih zahodnonemški državljani naslovili naravnost na sovjetske voditelje, je že dosti jasno povedano, kako dolgo so v Moskvi čakali na nujno Kohlovo osebno opravičilo za izjavo, ki jo v bistvu obsoja večina njegovih sodržavljanov.

Preko veleposlaništva SZ v Bonnu je bilo kanclerju naravnost postavljeno vprašanje, »ali sploh razume, kar govori, ali razmišlja o tem, kakšne posledice lahko imajo njegove javne insinuacije na odnose med našima državama. Opozorili smo ga, da v tem primeru gre za čast in ugled države in sovjetskega ljudstva, ki je žrtvovalo življenja 20 milijonov svojih sinov in hčera za obrambo svoje domovine pred nemškim fašizmom. Kancler Kohl ne bi smel pozabiti, da so sovjetski ljudje plačali s svojo krvjo tudi osvoboditev Evrope od fašizma, ne nazadnje pa še osvoboditev Nemcev samih,« piše Pravda ter očita Kohlu, da obnavlja hladno vojno v Evropi.

Anton Rupnik

Nov potresni sunek na področju Knina

LJUBLJANA — Seizmološki zavod SR Slovenije je sporočil, da so instrumenti observatorija na Golovcu zabeležili včeraj, ob 13. uri in 11 minut najmočnejšo ponovitev iz serije potresov na področju Knina. Žarišče je nastalo v seizmogenem bloku Dinare v oddaljenosti 270 kilometrov od observatorija. V žarišču je potres dosegel magnitudo 4,3 stopnje po Richterjevi lestvici, kar ustreza jakosti med 6 in 7 stopnjo po Mercallijevi lestvici.Te podatke je potrdila tudi tržaška seizmološka postaja.

Nov potresni sunek zgovorno dokazuje, da se ni zemlja na področju Dinare še umirila. Stalno podrhtavanje pa je obenem jamstvo, da ne bo prišlo do hujših potresnih sunkov, saj se je dobršen del nakopičene energije že sprostil. Medtem pa potekajo dela za odpravo posledic potresa z nezmanjšanim ritmom. Vso skrb posvečajo sanacij prizadetih poslopij, začeli pa so tudi z montažo trajnejših zasilnih bivališč. Vsekakor pa niso bile razsežnosti potresa take, da bi povzročile hujše zaplete v teh poznojesenskih dneh.